

Înalta Curte de Casație și Justiție

**PROIECT MANAGERIAL
pentru exercitarea atribuțiilor specifice
funcției de vicepreședinte în materie penală
al Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Candidat: judecător dr. ILIE IULIAN DRAGOMIR

București

- 2019 -

„Justiția este dorința constantă și perpetuă de a da
fiecăruia ce i se cuvine”

(Domitus Ulpian)

CUPRINS

CAPITOLUL I	CADRUL JURIDIC DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	1
Secțiunea 1	Considerații introductive	1
Secțiunea 2	Organizarea și competența de judecată a Înaltei Curți de Casație și Justiție	3
Secțiunea 3	Activitatea judiciară a Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2018. Date statistice relevante	8
Secțiunea 4	Activitatea formațiunilor de judecată competente în unificarea jurisprudenței	12
CAPITOLUL II	PRACTICI MANAGERIALE ÎN MANDATUL 2016 – 2019 PENTRU ACCELERAREA JUDECĂRII INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE ȘI CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE	16
Secțiunea 1	Unele aspecte privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pentru perioada 2016 - 2020	16
Secțiunea 2	Dezvoltarea unei culturi a integrității judiciare și coordonarea Grupului de Lucru pentru implementarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție	23
CAPITOLUL III	ANALIZA DE <i>LEGE LATA</i> A ATRIBUȚIILOR VICEPREȘEDINȚILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	27
CAPITOLUL IV	RISCURI ȘI VULNERABILITĂȚI ÎN MEDIUL INSTITUȚIONAL AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	47
Secțiunea 1	Considerații preliminare	47
Secțiunea 2	Managementul riscurilor la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție	50

Secțiunea 3	Schiță de diagnoză SWOT a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție	52
CAPITOLUL V	MĂSURI STRATEGICE ȘI OPERAȚIONALE ÎN MANAGEMENTUL EXERCITĂRII FUNCȚIEI DE VICEPREȘEDINTE AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	72
Secțiunea 1	Măsuri propuse pentru sporirea eficienței judiciare în soluționarea cauzelor și unificarea jurisprudenței	72
Secțiunea 2	Măsuri proactive pentru reconfigurarea mediului intraorganizațional	100
<i>ANEXA nr.1</i>	Activitatea judiciară a Înaltei Curți de Casație și Justiție în perioada 2016-2018	A
<i>ANEXA nr.2</i>	Date statistice relevante privind activitatea Completurilor de 5 judecători în anul 2018	B
<i>ANEXA nr.3</i>	Examinarea comparativă a recursurilor în interesul legii pe materii civilă și penală în perioada 2016-2018	C
<i>ANEXA nr.4</i>	Deciziile de recurs în interesul legii în materie penală pronunțate în perioada 2017-2019	D
<i>ANEXA nr.5</i>	Examinarea comparativă a sesizărilor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în perioada 2016-2018	I
<i>ANEXA nr.6</i>	Diagrama organizațională a Înaltei Curți de Casație și Justiție	K
Bibliografie		L

CAPITOLUL I

CADRUL JURIDIC DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA 1

Considerații introductive

Cu titlu de premisă, principala atribuție a sistemului judiciar național este înfăptuirea unei justiții imparțiale, independente și credibile în scopul apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a realizării¹ celorlalte drepturi și interese legitime deduse judecării.

Rezultatele activității judiciare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și impactul acestora în societate reflectă nivelul de adecvare la cerințele societății și opiniei publice.

În acest cadru sunt necesare practici manageriale cu aptitudinea de a determina modernizarea instituțională și compatibilizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu exigențele juridice din spațiul european unic de siguranță, libertate și justiție, într-un mediu caracterizat prin ostilitate cvasi-generalizată și ingerințe sau presiuni la statutul său.

Concomitent este necesară o abordare proactivă a principiilor și procedurilor justiției comunitare pentru eficientizarea managementului judiciar și sporirea încrederii față de actul judiciar prin influențarea atitudinii justițiabililor, celorlalte autorități și instituții ale statului.

Din această perspectivă, *activitatea vicepreședintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție poate fi caracterizată ca având o dimensiune organizatorico-administrativă, și una pe linia coordonării activităților profesionale de unificare a practicii judiciare.*

Pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice funcției de vicepreședinte este necesară aplicarea metodelor moderne de management, având ca scop îndeplinirea

¹ Hotărârile judecătorești au drept scop primordial nu numai soluționarea unui anumit litigiu asigurându-le părților securitatea juridică, ci și, stabilirea jurisprudenței pentru a evita apariția altor contencioase și a asigura pacea socială [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.3 paragraf 7]; publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>.

obiectivelor strategice, cât și reacția la modificările sistemului judiciar și la provocările din mediul național și european în scopul pronunțării unor hotărâri judecătorești într-un termen rezonabil și predictibil.

Creșterea eficacității operaționale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, mă determină să adopt paradigma „echipei unice” ca reprezentând soluția de a folosi abilitățile fiecărei categorii de personal și pentru asigurarea adaptabilității la schimbările din mediul juridic.

Repartizarea judicioasă a sarcinilor, responsabilizarea tuturor categoriilor de personal pentru implicarea în actul decizional, promovarea unui climat de comunicare onestă, precum și dezvoltarea inițiativei trebuie să constituie repere pentru activitatea judiciar - administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Planul managerial pentru exercitarea atribuțiilor specifice funcției de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție propune o strategie flexibilă de dezvoltare instituțională în scopul valorificării eficiente a resurselor umane, informaționale și materiale și asigurarea evoluției în activitatea judiciară și întărirea încrederii publice.

Dinamica și necesitatea evoluției instituționale, precum și nevoia unui mediu optim de realizare a obiectivelor legitime viitoare, impun ca *vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție să participe la edificarea unei noi culturi organizaționale care să faciliteze obținerea de performanțe profesionale specifice prin reconfigurarea relațiilor în interiorul colectivelor instanței supreme și influențarea comportamentului organizațional.*

SECȚIUNEA 2

Organizarea și competența de judecată a Înaltei Curți de Casație și Justiție

În temeiul prevederilor art. 18 din **Legea² nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**, cu modificările și completările ulterioare (ultima fiind prin O.U.G.³ nr.12/2019), în România funcționează o unică instanță supremă, denumită Înalta Curte de Casație și Justiție, cu personalitate juridică și cu sediul în capitala țării.

Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța supremă în ierarhia instanțelor judecătorești naționale ce are rolul fundamental în exercitarea puterii judecătorești, iar potrivit dispozițiilor art. 126 alin.3 din Constituția României asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii pe teritoriul țării de către instanțele de judecată.

Înalta Curte de Casație și Justiție este **organizată** în patru secții - Secția I-a civilă, Secția a II-a civilă, Secția penală, Secția de contencios administrativ și fiscal și Secțiile Unite, cu competență proprie (*art.19 alin. 2 din Legea nr.304/2004*).

În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și completurile de 5 judecători (*art.19 alin. 2¹ din Legea nr.304/2004*).

Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel (*art.21⁴ din Legea nr.304/2004*).

Totodată, Secțiile Înaltei Curți, în raport cu competența fiecăreia, soluționează:

- cererile de strămutare, pentru motivele prevăzute în codurile de procedură;

² Republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005.

³ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 185 din 07 martie 2019.

⁴ Declarat parțial neconstituțional prin Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017 pronunțată la data de 09 mai 2017 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 și 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 580 din 10 iulie 2017) în sensul constatării constituționale a dispozițiilor în măsura în care nu exclud posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii judecătorești de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de ultima instanță în ierarhia instanțelor judecătorești.

- conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege;
- orice alte cereri prevăzute de lege (*art.23 alin.1 din Legea nr.304/2004*).

Potrivit dispozițiilor art.40 din Codul⁵ de procedură penală și ale art.22 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, ***Secția penală*** a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă:

- *în primă instanță:*
 - infracțiunile de înaltă trădare;
 - infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European;
 - infracțiunile săvârșite de membrii Guvernului;
 - infracțiunile săvârșite de judecătorii Curții Constituționale;
 - infracțiunile săvârșite de membrii Consiliului Superior al Magistraturii;
 - infracțiunile săvârșite de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- *apelurile* împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Curtea Militară de Apel;
- *contestațiile* împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel;
- *contestațiile* împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății, în primă instanță, de curțile de apel și Curtea Militară de Apel;
- *contestațiile* împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- *recursurile în casație* împotriva hotărârilor penale definitive, în condițiile prevăzute de lege;
- *sesizările* în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- *conflictele de competență*, în cazurile în care Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța superioară comună instanțelor aflate în conflict;
- cazurile în care *cursul justiției este întrerupt*;
- *cererile de strămutare*, în cazurile prevăzute de lege;
- *alte cauze anume prevăzute de lege.*

⁵ Adoptat prin Legea nr. 135/2010 privind Noul Cod de Procedură Penală, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010, în vigoare din data de 01 februarie 2014.

Conform dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Completurile de 5 Judecători** judecă:

- apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- recursurile în casație împotriva hotărârilor pronunțate în apel de completele de 5 judecători după admiterea în principiu;
- contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- cauzele în materie disciplinară potrivit legii și alte cauze date în competența lor prin lege.

Totodată, potrivit alin. (2) al art.24 din actul normativ evocat, astfel cum a fost introdus prin punctul 9 din Legea nr.207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, Completurile de 5 judecători soluționează și recursurile împotriva hotărârilor de respingere a cererilor de sesizare a Curții Constituționale, pronunțate de un alt complet de 5 judecători.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 25 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Înalta Curte de Casație și Justiție se constituie în **Secții Unite** când soluționează sesizările privind schimbarea jurisprudenței instanței supreme sau pentru sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

În acest sens, în anul 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție s-a constituit în Secții Unite pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, a următoarelor legi :

- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (PL-x nr.418/2017);
- Legea privind măsurile alternative de executare a pedepselor privative de libertate (PL-x nr.456/2017);
- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (PL-x nr.418/2017);
- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului (PL-x nr.111/2018);
- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (PL-x nr.553/2017);

- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (PL-x nr.346/2018);
- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr.373/2018);
- Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PL-x nr.406/2018);
- Legea privind declasificarea unor documente (PL-x nr.616/2018).

Legea⁶ nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor a modificat procedura de soluționare a recursului în **interesul legii**, sens în care principalul mecanism de unificare a practicii a fost asigurat de înființarea și funcționarea unei noi formațiuni de judecată intitulată „**Completul competent să judece recursul în interesul legii**”.

Regulile de alcătuire a completurilor și procedura de soluționare a sesizărilor cu recurs în interesul legii sunt reglementate prin dispozițiile art. 473 din Codul de procedură penală și redate prin dispozițiile art. 27¹ - 27² din Regulamentul⁷ privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Mecanismul de unificare al practicii judiciare desemnat de sesizările pentru pronunțarea unor hotărâri prealabile este reglementat prin dispozițiile art. 475 - 477¹ din Codul de procedură penală, atât din perspectiva procedurii de soluționare a acestora, cât și a regulilor de alcătuire a **Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept**.

Pe de altă parte, dispozițiile art. 27⁴ din ROFA redau *in extenso*, dispozițiile legilor procesuale.

Conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție se asigură de către președinte, doi vicepreședinți și Colegiul de conducere (art. 28 alin.1 din Legea

⁶ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010.

⁷ În continuare din considerente de economie de text, se va denumi ROFA.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 27¹ alin.1 din ROFA, republicat cu ultimele modificări aduse prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.9 din 05 aprilie 2016 “*recursul în interesul legii se judecă de un complet format din președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție, președinții de secții din cadrul acesteia și un număr de 20 de judecători, dintre care 14 judecători din secția în a cărei competență intră problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești și câte 2 judecători din cadrul celorlalte secții*”.

nr.304/2004).

Adunarea Generală a Judecătorilor potrivit dispozițiilor art.22 din ROFA are următoarele atribuții:

- aprobarea raportului anual de activitate, care se dă publicității;
- aprobarea bugetului Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor Publice;
- alegerea celor 2 membri pentru Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile legii;
- desemnarea celor 2 judecători care îl ajută în îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege pe judecătorul care prezidează adunarea generală în cazul alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii;
- adoptarea deciziei de revocare a reprezentanților Înaltei Curți în Consiliul Superior al Magistraturii;
- dezbateră și aprobarea măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, în anul 2018, Adunarea generală a Judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție a adoptat 5 hotărâri și a fost convocată inclusiv pentru:

- consultarea judecătorilor cu privire la adoptarea măsurilor organizatorice referitoare la constituirea Completurilor de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anul 2019;
- dezbateră unor măsuri necesare pentru buna desfășurare a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție **funcționează** următoarele **substructuri** de suport logistic: Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică, Cancelaria, Departamentul economico-financiar și administrativ, Biroul de informare și relații publice, Compartimentul relații internaționale, Compartimentul juridic, Compartimentul⁸ de audit public intern,

⁸ Obiectivele auditului public intern, conform art. 3 din Legea nr. 672/2002 privind auditul intern, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.856 din 05 decembrie 2011, sunt:

a) activități de asigurare, care reprezintă examinări obiective ale elementelor probante, efectuate în scopul de a furniza entităților publice o evaluare independentă a proceselor de management al riscurilor, de control și de guvernantă (prin art.2 lit.p din aceeași lege se stabilește că *guvernantă reprezintă ansamblul proceselor și structurilor implementate de management în scopul informării, direcționării, conducerii și monitorizării activităților entității publice către atingerea obiectivelor sale*);

b) activități de consiliere menite să îmbunătățească procesele guvernantei în entitățile publice, fără ca auditorul intern să își asume responsabilități manageriale.

Compartimentul de protecție a muncii (art.56-91⁵ din ROFA).

SECȚIUNEA 3

Activitatea⁹ judiciară a Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2018. Date statistice relevante

În anul de referință 2018, volumul general de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție a înregistrat o creștere majoră în raport de cel corespunzător anilor 2016 și 2017.

Astfel, în anul 2016 pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost înregistrate 23071 de cauze, din care 14753 de cauze nou intrate, în anul 2017 au fost înregistrate pe rol 24536 de cauze, din care 14337 de cauze nou intrate; comparativ, în anul 2018 s-au înregistrat pe rol 32431 de cauze, din care 19723 de cauze nou intrate.

Dintre acestea, numărul dosarelor nou înregistrate a fost de 2629 la Secția Penală, 4367 la Secția a I-a Civilă, 5903 la Secția a II - a Civilă, 6179 la Secția de contencios administrativ și fiscal, 522 la Completurile de 5 judecători, 100 la Completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și 23 la Completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii.

Este extrem de important că în condițiile deficitului de personal al instanței supreme și a lipsei spațiilor în care s-a desfășurat activitatea, dar și a impactului dispozițiilor noilor coduri, raportat la volumul de activitate menționat, Înalta Curte de Casație și Justiție a înregistrat o creștere și a cauzelor soluționate în anul 2018 (17437), față de 11828 cauze soluționate în anul 2017 și de 12872 cauze soluționate în anul 2016.

Sfera auditului public intern cuprinde:

- ✓ activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din asistența externă;

- ✓ administrarea patrimoniului public;

- ✓ sistemele de management financiar și control, inclusiv contabilitatea și sistemele informatice aferente.

(A se vedea M. Ghiță, M. Sprânceană, *Auditul intern al instituțiilor publice*, Editura Tribuna Economică, București, 2004, pag.62).

⁹ Referințele prezentate în secțiunea de față sunt extrase din bilanțul Înaltei Curți de Casație și Justiție pe anul 2018 publicat la adresa <https://www.scj.ro/CMS/0/PublicMedia/GetIncludedFile?id=20568> și includ cauzele aflate pe stoc, dosarele nou intrate, cauzele soluționate și cauzele suspendate în intervalul de referință.

Astfel, la finele anului 2018 erau înregistrate pe stoc 14994 de cauze, cu 2286 de cauze mai mult decât nivelul stocului înregistrat la sfârșitul anului 2017 (12708 cauze) și cu 4795 de cauze mai mult decât nivelul stocului înregistrat la sfârșitul anului 2016 (10199 cauze).

Volumul activității judiciare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în anii 2016-2018 este prezentat în *Anexa nr.1*.

Datele statistice pentru volulul de activitate al **Completurilor de 5 Judecători**, în materie civilă și penală în anul 2018 indică următoarele:

Dosare în stoc la începutul anului	131
Dosare intrate în cursul anului	522
Total dosare pe rol	653
Dosare soluționate în cursul anului	418
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	235

Datele statistice privind durata soluționării cauzelor în funcție de stadiul procesual, operativitatea și încărcătura pe judecător pentru anul 2018, la nivelul Completurilor de 5 Judecători, sunt prezentate în *Anexa nr.2*.

Managementul subsemnatului în calitate de vicepreședinte cu atribuții în materie penală a vizat respectarea dispozițiilor legale și regulamentare cu privire la repartizarea aleatorie a cauzelor în cadrul Completurilor de 5 Judecători în materie penală, procedura de soluționare a dosarelor înregistrate pe rolul acestora, culegerea și înregistrarea datelor statistice, fiind convocate în acest scop întâlniri organizatorice cu președintele secției penale, prim magistratul asistent, magistratul asistent șef al secției penale sau prim grefierii de la secția penală și/sau Completurile de 5 Judecători, în cadrul cărora au fost dezbătute și adoptate măsuri de eficientizare a activității sau, după caz, remediere a disfuncționalităților ivite.

În acest cadru au fost puse în aplicare dispozițiile legale și regulile de funcționare pentru Completurile de 5 Judecători, constituite din judecători și magistrați-asistenți specializați, desemnați prin tragere la sorți, în ședință publică.

Trebuie precizat că modificările legislative intervenite în anul 2018, cu referire la legile justiției și deciziile Curții Constituționale, au influențat în mod deosebit activitatea completurilor de 5 Judecători din perspectiva organizării activității de judecată pe acest palier.

Astfel, prin *Decizia*¹⁰ nr.685 din 7 noiembrie 2018, *Curtea Constituțională a României a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României și Înalta Curte de Casație și Justiție și a statuat:*

„1. Admite sesizarea formulată de prim-ministrul Guvernului României și constată existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de hotărârile Colegiului de conducere a Înaltei Curți de Casație și Justiție, începând cu Hotărârea nr. 3/2014, potrivit căroră au fost desemnați prin tragere la sorți doar 4 (patru) din cei 5 membri ai Completurilor de 5 judecători, contrar celor prevăzute de art.32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 255/2013.

2. Înalta Curte de Casație și Justiție urmează a proceda de îndată la desemnarea prin tragere la sorți a tuturor membrilor Completurilor de 5 judecători, cu respectarea art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 207/2018”.

În același context, prin *Hotărârea*¹¹ nr.1367 din 5 decembrie 2018 adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii – Secția pentru judecători, în aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr.685/2018, au fost stabilite modalitatea în care urmau a fi desemnați, prin tragere la sorți, membrii completurilor de 5 judecători pentru anul 2018 și judecătorii din listele de permanență precum și unele reguli de funcționare a acestor formațiuni de judecată.

În consecința deciziei Curții Constituționale și a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii – Secția pentru judecători susmenționate, Colegiul de conducere al instanței supreme a adoptat măsuri care să asigure continuarea judecării pentru dosarele aflate pe rolul Completurilor de 5 judecători, prin hotărârile nr. 156/ 06 decembrie 2018, nr.158/ 13 decembrie 2018 și nr.172/ 18 decembrie 2018, care au avut ca obiect:

- aprobarea numărului și compunerii completurilor, stabilirea reprezentativității secțiilor în completurile constituite în alte materii decât cea penală, desemnarea prin tragere la sorți, în modalitatea stabilită de Consiliul Superior al Magistraturii, a membrilor completurilor de 5 judecători și a judecătorilor ce asigură permanența pentru anul 2018;
- scoaterea de pe rol a tuturor cauzelor aflate pe rolul completurilor de 5

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1021 din 29 noiembrie 2018.

¹¹ Publicată pe site-ul CSM la adresa: http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/06_12_2018_93318_ro.pdf.

judecători (85 cauze penale și 112 cauze civile) și redistribuirea acestora noilor completuri, în sistem informatizat, în mod aleatoriu;

- stabilirea regulilor de funcționare a completurilor de 5 judecători, în aplicarea prevederilor art. 32 din Legea privind organizarea judiciară nr. 304/2004, așa cum au fost modificate prin Legea nr. 207/2018;

- stabilirea resurselor umane și materiale pentru funcționarea celor 6 completuri de 5 judecători (3 completuri în materie penală și 3 completuri în materie civilă) aferente anului 2018 la care s-au adăugat ulterior cele 6 completuri de 5 judecători (3 completuri în materie penală și 3 completuri în materie civilă) organizate la începutul anului 2019.

Decizia instanței de contencios constituțional și actele administrative adoptate pentru punerea în aplicare a acestora au influențat decisiv eficiența activității de judecată la nivelul Completurilor de 5 judecători în materie penală din perspectiva creșterii volumului de activitate pe complet și pe judecător, a măririi duratei de soluționare a cauzelor și a scăderii în mod corelativ a operativității.

SECȚIUNEA 4

Activitatea formațiunilor de judecată competente în unificarea jurisprudenței

Realizarea actului de justiție care să asigure garantarea securității juridice a persoanelor și a bunurilor are ca premisă esențială interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul țării de către instanțele de judecată.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. 3 din Constituția României și ale art. 18 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, instanța supremă asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de control judiciar de ultim grad are rolul de a îndrepta erorile de interpretare și aplicare a legii – subsumat principiului constituțional și convențional al liberului acces la justiție¹², precum și dreptului la un proces echitabil¹³ și de a stabili argumente juridice ce reprezintă îndrumare de jurisprudență pentru instanțele naționale.

A. Având în vedere principala competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție în domeniul asigurării unei practici judiciare unitare prin soluționarea în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă și al art. 471 din Codul de procedură penală a recursurilor în interesul legii sunt extrem de relevante datele¹⁴ statistice

¹² *Principiul liberului acces la justiție* (art.21 din Constituția României) oferă fiecărei persoane dreptul de a accede la instanța judecătorească în vederea apărării drepturilor sale și constituie o garanție a existenței societății democratice.

Așa cum s-a subliniat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în interpretarea și aplicarea articolului 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, simpla consacrare legală a principiului liberului acces la justiție nu este de natură a asigura și o eficacitate reală a acestuia, atât timp cât, în practică, exercitarea sa întâmpină obstacole.

¹³ Art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dispune obligația statelor de a institui instanțe independente și imparțiale și de a promova instaurarea procedurilor eficiente.

Îndeplinirea acestei obligații are drept rezultat autorizarea judecătorilor de a administra în mod just și corect justiția, atât în drept cât și în fapt, în avantajul strict al cetățenilor [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni(CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.2 paragraf 3, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>].

¹⁴ Referințele prezentate în continuare în secțiunea de față sunt extrase din bilanțul Înaltei Curți de Casație și Justiție pe anul 2018 publicat la adresa <https://www.scj.ro/CMS/0/PublicMedia/GetIncludedFile?id=20568> și includ cauzele aflate pe stoc, dosarele nou intrate, cauzele soluționate și cauzele rămase pe rol în intervalul de referință.

pentru activitatea *Completului competent să judece recursul în interesul legii* în anul 2018:

Dosare în stoc la începutul anului	11
Dosare intrate în cursul anului	23
Total dosare pe rol	34
Dosare soluționate în cursul anului	25
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	9

În anul 2018, au fost introduse 9 recursuri în interesul legii în materie penală, 3 recursuri în materie de contencios administrativ și fiscal și 11 recursuri în alte materii civile (în total 23 de recursuri în interesul legii) și au fost soluționate 6 recursuri în materie penală, 1 recurs în materie de contencios administrativ și fiscal și 18 recursuri în alte materii civile (în total 25 de recursuri în interesul legii).

Cu referire la soluțiile procedurale pronunțate, se reține că 22 recursuri în interesul legii au fost admise și 3 respinse.

Din totalul celor 23 de cauze, ponderea sesizărilor cu recurs în interesul legii a fost următoarea :

- ✓ 9 sesizări promovate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- ✓ 3 sesizări promovate de Avocatul Poporului;
- ✓ 11 sesizări promovate de Colegiile de conducere ale Curților de Apel București, Brașov, Cluj, Constanța, Oradea și Suceava.

Examinarea comparativă a volumului total și divizat pe materii civilă și penală a recursurilor în interesul legii în anii 2016-2018 este prezentată în *Anexa nr.3*.

Cu referire la procedura de participare a judecătorilor și a magistraților-asistenți la soluționarea recursurilor în interesul legii, se impune precizarea că imediat după sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recursuri în interesul legii în materie penală s-au luat măsuri pentru desemnarea, prin tragere la sorți, a judecătorilor care compun Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a membrilor supleanți, a judecătorilor raportori, precum și ale colectivelor de judecători responsabile cu verificarea considerentelor, toate acestea fiind consemnate în procese verbale.

Pentru a asigura soluționarea în termen a deciziilor pronunțate în interesul legii, judecătorilor raportori le-au fost stabilite termene utile pentru documentarea și întocmirea rapoartelor în vederea transmiterii acestora celorlalți membrii ai completurilor competente; iar, după pronunțare și judecătorii desemnați în colective au avizat considerentele deciziilor, după verificarea acestora.

În perioada 2016 - 2019, managementul subsemnatului în calitate de vicepreședinte cu atribuții în materie penală pentru organizarea Completului pentru recursului în interesul legii a avut în vedere:

- asigurarea resurselor umane necesare înregistrării sesizărilor de recurs în interesul legii și soluționării în termenul prevăzut de lege;
- informarea magistraților asistenți și personalului auxiliar asupra modalităților de lucru;
- asigurarea unui echilibru în activitatea desfășurată de membrii acestei formațiuni de judecată, cu respectarea dispozițiilor legii procesuale privind alcătuirea completurilor.

Toate aceste măsuri au permis soluționarea în termenul prevăzut de lege de 3 luni de la data sesizării instanței, iar deciziile pronunțate în interesul legii au fost publicate în Monitorul Oficial și pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În activitatea de unificare a jurisprudenței în anul 2018, Completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii au pronunțat 34 decizii (recursuri în interesul legii), din care 6 în materie penală, 19 în materie civilă și 9 în materie contencios administrativ și fiscal.

Deciziile de recurs în interesul legii ce au fost pronunțate de Completul competent în soluționarea recursului în interesul legii în materie penală în perioada 01.01.2017 -01.11.2019 sunt prezentate în *Anexa nr.4*.

B. Volumul de activitate la *Completurile pentru soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept* în anul 2018 a fost următorul:

Dosare în stoc la începutul anului	35
Dosare intrate în cursul anului	100
Total dosare pe rol	135
Dosare soluționate în cursul anului	104
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	31

Pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept au fost înregistrate în cursul anului 2018 un număr de 100 de sesizări, din care 69 în materie civilă, 17 în materie penală și 14 în materie de contencios administrativ și fiscal și au fost soluționate 18 sesizări în materie penală, 14 sesizări în materia contenciosului administrativ și fiscal și 72 de sesizări în alte materii civile (în total 104 de sesizări).

Examinarea comparativă a volumului total de sesizări și defalcat pe materii civilă și penală a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în anii 2016-2018 este prezentată în *Anexa nr.5* și indică în anul 2018, prin comparație cu anii precedenți, o creștere semnificativă a cauzelor înregistrate.

În concluzie, dinamica hotărârilor pronunțate în materie penală în mecanismele de unificare pentru perioada 2016 – 2019 (până la data de 30.09.2019) prezintă următoarele date statistice:

ANUL	Decizii de recurs în interesul legii	Hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept
2016	9	23
2017	9	27
2018	6	18
2019*	8	17

*până la data de 30.09.2019

CAPITOLUL II

PRACTICI MANAGERIALE ÎN MANDATUL 2016 – 2019 PENTRU ACCELERAREA JUDECĂRII INFRACTIUNILOR DE CORUPȚIE ȘI CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE

SECȚIUNEA 1

Unele aspecte privind implementarea Strategiei¹⁵ Naționale Anticorupție pe perioada 2016 - 2020

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost în perioada de referință 2016 – 2019 implicată în realizarea obiectivelor de referință privitoare la respectarea statului de drept și a independenței¹⁶ sistemului judiciar, reforma sistemului judiciar, integritatea și lupta împotriva corupției, conform recomandărilor Comisiei Europene în cadrul derulării *Mecanismului de Cooperare și Verificare*, instituit prin Decizia 2006/928/CE a Comisiei Uniunii Europene din 13 decembrie 2006.

Din această perspectivă se impune continuarea acțiunilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție în scopul conformării la standardele Uniunii Europene și implementării aquis-ului comunitar în condiții de independență reală și absență a implicării factorilor politici, precum și soluționarea într-o perioadă rezonabilă a cauzelor aflate pe rol.

¹⁵ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 644 din 23.08.2016.

În continuare din considerente de economie de text, se va denumi SNA.

¹⁶ Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni a subliniat că independența judiciară trebuie concepută ca un drept al cetățenilor, și că “nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul lor personal, ci le este garantată în interesul supremației dreptului celor ce caută și cer dreptatea” [Avizul cu nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, publicat la adresa: <https://www.csm1909.ro/PageDetails.aspx?FolderId=3937>].

Pe de altă parte, principiul fundamental potrivit căruia aprecierea calității intrinsece a fiecărei hotărâri judecătorești ține numai de exercitarea căilor de atac instaurate de lege, este o consecință esențială a garanției constituționale a independenței judecătorilor, concepută drept una din caracteristicile majore ale statului de drept în societățile democratice [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.2 paragrafele 4 și 5, publicat la adresa: <https://www.csm1909.ro/PageDetails.aspx?FolderId=3937>].

Cu titlu de premisă necesar - esențială, Înalta Curte de Casație și Justiție participă la Planul¹⁷ de Integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016 – 2020 la nivelul Autorității Judecătorești.

❖ În procesul implementării celor două documente programatice, în mandatul de vicepreședinte în perioada 2016 – 2019, în virtutea principiului¹⁸ prevenirii săvârșirii actelor de corupție, a fost prioritară conformarea la **Obiectivul general I „Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local”**, incluzând *Obiectivul specific „Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale corespunzător vulnerabilității instituționale”* prin următoarele măsuri:

- *întocmirea și distribuirea de broșuri și ghiduri de educație juridică pe teme specifice; evaluarea periodică a eficienței acestora;*

În acest sens, pe site-ul www.scj.ro, la secțiunea „Informații publice/ Ghiduri, studii, recomandări, metodologii și formulare” sunt publicate în format unitar pe materii - opt Ghiduri, studii și recomandări elaborate de Înalta Curte de Casație și Justiție și douăzeci și două Ghiduri și metodologii elaborate de alte instituții, formulare pentru formularea unei sesizări prealabile, alte formulare.

Pe site-ul susmenționat sunt disponibile și informații privitoare la listele de ședințe, dosarele cu care a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție spre soluționare, informații generale privitoare la competența fiecărei structuri jurisdicționale a instanței supreme, unele informații privind taxele de timbru aferente diverselor cereri (cereri de strămutare, contestație în anulare, revizuire, ș.a.), alte informații de interes public, respectiv date privind conducerea instanței, comunicate de presă, date privind traseul profesional al judecătorilor și magistraților asistenți.

- *accesul justițiabililor la jurisprudența instanței supreme;*

În acest sens, a fost asigurată în perioada de referință 2016 - 2019, o actualizare continuă a bazei de date publică și accesibilă on-line pentru jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, pe web-site-ul scj.ro (link-ul “*Jurisprudență*” – “*Căutare jurisprudență*”) prin:

- publicarea deciziilor relevante pronunțate în rezumat;

¹⁷ Aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 161/2018 cu modificările aduse prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 941/2018.

¹⁸ Acest principiu presupune identificarea anticipată și înlăturarea în timp util a cauzelor de apariție a faptelor de corupție.

- publicarea textului integral al deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv deciziilor privind recursurile în interesul legii și cele privind sesizările prealabile.

Astfel, la data de 31 decembrie 2018, pe web-site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție erau publicate:

- 137033 decizii integrale și anonimizate;
- 5216 decizii rezumate;
- 175 decizii (recursuri în interesul legii) ale Completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii;
- 387 decizii ale Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.
- *upgradarea aplicației informatice Ecris*¹⁹ prin introducerea unor date detaliate privind dosarele înregistrate și soluțiile pronunțate de Completurile de 5 Judecători în materie penală și exportarea lor în aceeași zi pe site-ul web al instanței, astfel încât justițiabilii să obțină informații în mod rapid.
- *accesul la informațiile de interes public;*

În acest sens, este relevant că în anul 2018, la nivelul Biroului de Informare și Relații Publice au fost înregistrate 7199 de cereri privind liberul acces la informațiile de interes public, care au fost soluționate în integralitate și nu au existat răspunsuri formulate cu întârziere sau petiții la care nu s-a răspuns.

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost preocupată de oferirea în spațiul public a unor informații corecte, coerente și de bună calitate pe care le-a pus la dispoziție prin intermediul site-ului propriu și/sau prin Biroul de Informare și Relații Publice fiind asigurată respectarea dreptului la informațiile de interes public; neexistând constatată prin hotărâri judecătorești definitive nicio abatere de la Legea²⁰ nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Biroul de Informare și Relații Publice a formulat propuneri de modificare a Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media și a generat un modul de comunicare cu reprezentanții mass-media și în afara programului de lucru al instanței.

¹⁹ La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție se generează, prin sistemul ECRIS, numărul unic de dosar la nivel național, format din numărul din registrul general electronic al Înaltei Curți de Casație și Justiție, numărul identificator al instanței (1) și anul înregistrării dosarului.

²⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001.

❖ Cu referire la **Obiectivul general II** „*Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative*”

Îndeplinirea *Obiectivului specific* „*Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale*”, trebuie privită în strânsă legătură cu Strategia²¹ de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, care include și *Obiectivul* „*Crearea și implementarea unui sistem unitar de management strategic la nivelul sistemului judiciar*” .

În acest sens, la data de 06.12.2016, a fost încheiat Protocolul²² între Ministerul Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Înalta Curte de Casație și Justiție pentru înființarea Consiliului de management strategic prin care a fost stabilit cadrul instituțional al planificării strategice și monitorizării utilizării resurselor sistemului judiciar.

De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție a participat în calitate de instituție pilot la proiectul denumit “Sistemul integrat de management al resurselor materiale, financiare și umane din sistemul judiciar”, în cadrul căruia au fost implementate următoarele:

- modulul HR & Payroll utilizat de către Compartimentul Resurse Umane;
- un nou modul financiar/investiții pentru Departamentul economico-financiar și administrativ (mijloace fixe, obiecte de inventar, achiziții, furnizori, debitori) care permite și activități precum migrare de date, dezvoltarea de noi rapoarte, fixare de erori.

În perioada 2016 – 2019, un obiectiv important a fost întărirea *eficacității judiciare prin consolidarea aplicării noilor coduri penal*²³ și de *procedură penală*²⁴ și *continuarea progreselor în soluționarea dosarelor de mare corupție* și subsumat acestora cu titlu de activități relevante în perioada de referință, menționez:

- având în vedere *deficitul de judecători la nivelul anului 2016* pentru *eficientizarea procedurilor de recrutare* în vederea ocupării posturilor existente, au

²¹ Aprobata prin H.G. nr.282/2016 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 311 din 22 aprilie 2016.

²² Publicat pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și pe site-urile celorlalte instituții semnatare.

²³ Adoptat prin Legea nr. 286/2009 privind Noul Cod Penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009.

²⁴ Adoptat prin Legea nr. 135/2010 privind Noul Cod de Procedură Penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010.

fost transmise Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției propuneri privind modificarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu privire la promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și a Regulamentului²⁵ privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

De asemenea, au fost transmise Consiliului Superior al Magistraturii propuneri cu privire la modificarea procedurii de organizare a concursului pentru recrutarea magistraților-asistenți.

▪ *accelerarea judecării cauzelor de mare corupție* (pentru unele dintre acestea existând riscul împlinirii termenelor de prescripție) în condițiile lipsei sălilor de judecată care să permită acordarea de termene scurte și care a devenit acută în condițiile pronunțării unor decizii ale Curții Constituționale, care au introdus instituții și proceduri pentru a căror desfășurare era necesară asigurarea unor spații suplimentare.

În consecință, Înalta Curte de Casație și Justiție a încheiat cu Ministerul Apărării Naționale și Curtea Militară de Apel un Protocol pentru prelungirea Convenției privind desfășurarea temporară a unor ședințe de judecată ale secției penale la sediul Curții Militare de Apel;

În perioada de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție, conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție a supus atenției autorităților competente problema necesității unui nou sediu pentru instanța supremă prin memorii justificative; în același sens având loc întâlniri între fostul Președinte al instanței supreme cu Primul-ministru al României și Primarul General al Municipiului București.

❖ Cu referire la **Obiectivul general III „Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare”**

Obiectivul specific „Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar”, corelat cu măsurile stabilite prin Metodologia²⁶ de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale din 02 august 2018 a impus ca Înalta Curte de Casație

²⁵ Adoptat prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr.74/2012.

²⁶ Adoptată prin H.G. nr. 588/2018 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 751 din 30 august 2018.

și Justiție în calitatea sa de instanță de ultim rang jurisdicțional să **asigure unificarea practicii unitare**, prin următoarele măsuri:

- ședințe de unificare a jurisprudenței proprii desfășurate periodic în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- participarea vicepreședintelui cu atribuții în materie penală și a președintelui secției penale la ședințele periodice cu președinții de secții penale și judecătorii curților de apel din țară, desfășurate la Iași (2017) și București (2018 și 2019) care au fost organizate de INM;
- utilizarea celor două mecanisme²⁷ procedurale de unificare a practicii jurisprudențiale date în competența sa, respectiv Recursul în interesul legii și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

❖ În fine, cu privire la **Obiectivul general IV „Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative”** incluzând *Obiectivul specific „Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local”* se reține că fiind menționată responsabilitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru aducerea la îndeplinire a acțiunii nr.7 adoptarea de măsuri manageriale pentru judecarea într-un termen rezonabil a dosarelor de mare corupție în perioada de referință 2016 – 2019 în cadrul *Completurilor de 5 judecători în materie penală a fost acordată prioritate dosarelor în care exista riscul împlinirii termenului de prescripție*, sens în care au fost implementate următoarele măsuri:

- întocmirea și actualizarea de către fiecare magistrat-asistent, sub îndrumarea președintelui completului de judecată investit, a fișei dosarului privind împlinirea termenului de prescripție pentru fiecare infracțiune dedusă judecății și fiecare inculpat;
- întocmirea unei *evidențe centralizate cu termenele previzionate* pentru Completurile de 5 judecători în materie penală investite cu soluționarea dosarelor de apel și planificarea cu prioritate a acestor cauze în sălile de judecată disponibile;
- *punerea la dispoziție a sălilor de judecată alocate secțiilor civile și secției de contencios administrativ;*

²⁷ Precizăm că datele statistice relevante pentru activitatea Completului competent să soluționeze recursului în interesul legii și Completurile pentru soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în anul 2018 au fost prezentate în Capitolul I Secțiunea 4.

- implementarea *procedurilor vizând gestionarea înregistrărilor ședințelor de judecată cu caracter nepublic.*

Evoluția *soluționării dosarelor de mare corupție* în perioada de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2019 este următoarea:

ANUL	Număr cauze de corupție la nivel înalt soluționate în primă instanță de SECȚIA PENALĂ	Număr cauze de corupție la nivel înalt soluționate definitiv de COMPLETURILE DE 5 JUDECĂTORI
2016	12	9
2017	13	2
2018	18	13
Până la data de 10.11.2019	5+2*	17**+5***

* Hotărâri de declinare a competenței de declinare a cauzei în favoarea altor instanțe

** Dosare din care 3 apeluri în rejudicare după admiterea contestației în anulare în consecința Decizei CCR nr.685 /2018 și 4 apeluri admise cu trimitere spre rejudicare în consecința Decizei CCR nr.417/2019, iar dintre acestea, 3 dosare trimise la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, un dosar trimis la Curtea de Apel București

** Dosare suspendate pentru sesizarea CJUE de la Luxembourg din care într-o cauză a fost dispusă soluția menționată într-un dosar format după rejudicarea apelului în fond ulterior admiterii contestației în anulare în consecința Decizei CCR nr.685/2018

Pe de altă parte, apreciez că în viitoarea Strategie Națională Anticorupție se impune ca principalele documente „*Inventarul măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de evaluare*” și „*Planul național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție*” să conțină elemente care să aibă în vedere specificitatea instituțiilor din autoritatea judecătorească, în care magistrații și personalul auxiliar de specialitate au reguli proprii, ce nu sunt valabile și pentru alte categorii de personal.

Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să continue să facă din problema combaterii corupției un obiectiv prioritar, urmând ca și în viitor să acționeze în sensul bunelor practici pe care a reușit să le dezvolte în acest domeniu.

SECȚIUNEA 2

Dezvoltarea unei culturi a integrității judiciare și coordonarea Grupului²⁸ de Lucru pentru implementarea Metodologiei²⁹ standard de evaluare a riscurilor de corupție la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu titlu de necesitate datorită *cerinței referitoare la planurile manageriale aferente fiecărei funcții de conducere de abordare a problematicii corupției*, corelat cu riscul nesanționării lipsei de îndeplinire a acestei cerințe (recomandarea GRECO³⁰, runda IV, par.114), prin conformare la **Obiectivul I „Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței”** din Strategia Națională Anticorupție 2016–2020; am fost preocupat de corelarea instrumentelor de comensurare a vulnerabilităților în materie de integritate.

În calitate de *coordonator³¹ al Grupului de Lucru pentru implementarea la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție a Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice central* am avut în vedere următoarele:

- posibila apariție a incidentelor de integritate în cadrul colectivelor de magistrați-asistenți și grefieri, corelat cu aplicarea constantă a măsurilor anticorupție propuse prin planul de management din anul 2016;
- identificarea, descrierea și evaluarea riscurilor de corupție;
- stabilirea măsurilor de intervenție;
- completarea Registrului riscurilor de corupție al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

▪ Referitor la identificarea și descrierea riscurilor de corupție în rândul magistraților asistenți, aceasta este o operațiune dificilă deoarece la admiterea în profesie aceștia sunt verificați dacă îndeplinesc condițiile unei bune reputații și

²⁸ În continuare din considerente de economie de text, se va denumi GLIM.

²⁹ Adoptată prin H.G. nr.599/2018 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 751 din 30 august 2018.

³⁰ Grupul Statelor împotriva Corupției, organism al Consiliului Europei a fost înființat în anul 1999 pentru ameliorarea capacității statelor membre de a lupta contra corupției și identificarea deficiențelor în politicile naționale anticorupție, în scopul de a promova reformele legislative, instituționale și practice necesare.

Vezi pe larg date relevante despre activitatea GRECO pe site-ul https://ro.wikipedia.org/wiki/Grupul_Statelor_%C3%AEmpotriva_Corup%C8%9Biei.

³¹ Numit prin Ordinul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.296/28.12.2018.

sunt supuși unor evaluări profesionale și psihologice periodice; iar, în plus, alături de judecătoria instanței supreme intră în compunerea formațiunilor de judecată care soluționează fapte de corupție săvârșite de demnitari și alți magistrați.

Or, riscurile la corupție întâlnite în cazul altor instituții (lipsa de informare și/sau conștientizare a pericolului social al faptelor de corupție, lipsa independenței față de presiunile politice sau a grupurilor de interese, factorul economic, etc.) sunt greu de identificat la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție; cu referire la aceste categorii de personal care, în virtutea profesiei exercitate, au cunoștințele și informarea necesară, sunt în măsură să evalueze corect pericolul social al faptelor de corupție, se bucură de garanții legale de stabilitate (magistrații-asistenți) și sunt salariați la un nivel care asigură reducerea riscului apariției faptelor de corupție.

De aceea, principalul risc de corupție identificabil pentru această categorie de personal este cel din sfera eticii profesionale, motiv pentru care psihologul Înaltei Curți de Casație și Justiție are un rol deosebit în realizarea unor documentare care să trateze componenta etică a profesiei de magistrat-asistent și care să fie diseminate prin transmițeri în contul de e-mail.

Pe de altă parte, subsumat vulnerabilității instituționale la corupție indicată în SNA *Insuficienta cunoaștere a prevederilor legale referitoare la prevenirea și combaterea corupției precum și la standardele legate de integritate, conflicte de interese și incompatibilități* este decisivă diseminarea după rămânerea definitivă a hotărârilor, a jurisprudenței în materie penală și a jurisprudenței în materie disciplinară, cu relevanță în materia standardelor de integritate.

În acest sens, pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt publicate (în format integral și rezumat) un număr de 129 de decizii pronunțate de Completul de 5 judecători în materie disciplinară.

- În ceea ce privește categoriile de personal auxiliar de specialitate, conex, contractual și cu funcție publică, apreciaz ca sectoare vulnerabile compartimentele de arhivă și registratură ale secțiilor și Completurilor de 5 judecători, precum și serviciul financiar-contabil și biroul de resurse umane (ambele din cadrul Departamentului economico-financiar administrative) întrucât la nivelul acestor compartimente sunt interacțiuni cu persoane din afara Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Prin urmare, evaluarea riscurilor de corupție la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie realizată distinct pe categorii de personal și este important ca în scopul unei identificări corecte a acestora să fie cercetate

problemele cu care se confruntă personalul auxiliar din arhive, personalul conex³² și personalul cu funcție publică și contractual din Departamentul economico-financiar și administrativ.

Așa fiind, în cadrul dezbaterilor GLIM din ședința din data de 17.04.2019, am propus Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție următoarele măsuri:

- întocmirea unor *chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere* de către categoriile de magistrați-asistenți și grefieri *a normelor legale privind integritatea*;
- întocmirea unor *chestionare de evaluare psihologică* pentru personalul din compartimentele arhivă și registratură ale celor patru secții și Secțiilor Unite, urmând să se stabilească măsuri de intervenție pentru diminuarea riscurilor;
- *constituirea unui subgrup de lucru*, compus din: magistrat-asistent, consilier etic și psiholog, pentru chestionarea personalului auxiliar (grefieri arhivari) și conex (aprozi și agenți procedurali) din cadrul instanței supreme în vederea identificării nemulțumirilor, frustrărilor și a insatisfacțiilor *pentru evaluarea riscurilor de corupție*;
- pentru transparentizare, *publicarea anunțurilor de achiziții publice și pe site-ul propriu, după aprobarea acestora de către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție*;
- discuții deschise cu personalul serviciului financiar-contabil și al compartimentului de resurse umane pentru identificarea factorilor de risc de la nivelul acestora.
- *acțiuni educative în domeniul anticorupție în rândul funcționarilor publici și personalului contractual al Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

În același sens, precizez că pentru categoria funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Departamentul economico-financiar și administrativ al Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost elaborate proceduri privind:

- „*Evitarea conflictului de interese pentru funcționarii publici*”;
- „*Codul etic și de integritate al personalului contractual*”;
- „*Codul etic și de integritate al funcționarilor publici*”;

³² Trebuie menționat faptul că veniturile lunare ale personalului conex (aprozi și agenți procedurali) sunt scăzute în raport cu cele ale grefierilor și acest aspect ar putea duce la nemulțumiri din partea acestora și ulterior la apariția unor posibile fapte de corupție.

- „*Codul de conduită al funcționarilor publici și al personalului contractual*”
- evaluarea implementării normelor de conduită profesională a funcționarilor publici.

În final, menționez că în perioada 2016 - 2019 la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost înregistrat niciun incident de integritate.

CAPITOLUL III

ANALIZA DE *LEGE LATA* A ATRIBUȚIILOR VICEPREȘEDINȚILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În doctrina³³ de specialitate, conducerea administrativ-judiciară definită ca un proces de direcționare a activității de judecată bazată pe eficienta utilizare a resurselor materiale, informaționale și umane are un dublu scop, pe de o parte asigurarea unui echilibru a volumului de activitate pe fiecare categorie de personal (*judecători, magistrați-asistenți, personal auxiliar de specialitate, informaticieni, personal contractual*) în funcție de atribuțiile prevăzute de lege și pe de altă parte, obținerea unor performanțe profesionale specifice cuantificabile.

Se impune precizarea că, începând cu data de 15 februarie 2013 de la care au fost puse în aplicare dispozițiile noului Cod de procedură civilă, în structura Înaltei Curți de Casație și Justiție există *două posturi de vicepreședinte* și ulterior, prin Hotărârea Colegiului de Conducere nr.15 / 28 iunie 2013 s-a dispus transformarea unui post de judecător - funcție de execuție din cadrul Secției a I-a Civilă în cel de-al doilea post de vicepreședinte cu atribuții în materie civilă.

Astfel, dispozițiile³⁴ art.14-16 din ROFA prevăd că fiecare dintre cei doi vicepreședinți exercită atribuții corespunzătoare specializării lor profesionale și asigură aplicarea noilor coduri de procedură în materie civilă și penală.

Apreciez că existența celor două funcții de vicepreședinte validată în practica administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în perioada 2013-2019 asigură o mai bună coordonare a secțiilor și formațiunilor de judecată cu rol unificator – integrator al jurisprudenței și permite realizarea propriilor obiective din planul managerial al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Atribuțiile vicepreședintelui stabilite în ***Regulamentul³⁵ privind organizarea și funcționarea administrativă*** a Înaltei Curți de Casație și Justiție și prin trimitere

³³ A se vedea pe larg C.Furtună, C.Diaconu, *Managementul administrativ-judiciar*, Editura All Beck, București, 2002, pag.7.

³⁴ Hotărârile Colegiului de Conducere nr.5 din data de 15 februarie 2013 și nr. 3 din data de 01 februarie 2014.

³⁵ Republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1076 din data de 30 noiembrie 2005 cu ultimele modificări aduse prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.9/2016 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 274 din 12 aprilie 2016).

la *Regulamentul*³⁶ *de ordine interioară al instanțelor judecătorești*, sunt caracteristice unui „*lider pozițional de decizie*” la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Analiza atribuțiilor specifice funcției de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție impune din considerente de rigoare și *atașarea la fiecare text incident din ROFA a propunerilor de modificare și/sau abrogare conținute într-un Proiect*³⁷ *elaborat de o comisie*³⁸ *ce a fost coordonată de către ambii vicepreședinți*, finalizat la data de 01 octombrie 2019; distribuit pentru consultare tuturor judecătorilor instanței supreme și să care urmează să fie validat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție

Tipologia de atribuții ale vicepreședintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție include următoarele categorii:

I. Atribuții de subordonare în raport de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție cu mențiunea că, Președintele și vicepreședinții împreună cu Colegiul de conducere exercită platforma de conducere administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în sensul dispozițiilor art. 28 alin.1 din Legea nr.304/2004 și ale art.5 din ROFA.

Diagrama organizațională simplificată de subordonare administrativă la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție este prezentată în Anexa nr.6.

❖ **Prima grupă** de atribuții este relativă la exercitarea atribuțiilor ce revin președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, în lipsa acestuia, conform delegării dispuse sau în baza dispoziției președintelui (art.14 alin.1 din ROFA)

În consecința celor trei ipoteze normative distincte, vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție exercită, conform repartizării stabilite de președinte, următoarele subatribuții (art. 15 alin.1 din ROFA):

- coordonează activitatea Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică și a Departamentului economico-financiar și administrativ;
- asigură conducerea generală a Cancelariei și a Biroului de informare și relații publice;

³⁶ Adoptat prin Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr. 1375 din 17 decembrie 2015 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.970 din 28 decembrie 2015, modificat prin Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr. 141 din 20 februarie 2017 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 130 din 20 februarie 2017.

În continuare din considerente de economie de text, se va denumi **ROI**.

³⁷ În continuare din considerente de economie de text, se va denumi **Proiect**.

³⁸ Numită prin Ordinul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.33 din 22 ianuarie 2019.

- propun colegiului de conducere măsurile necesare ce urmează a fi adoptate în procesul formării și perfecționării profesionale a judecătorilor și magistraților-asistenți;

- urmăresc dezbaterile problemelor de drept în cadrul secțiilor;

- asigură publicarea periodică a jurisprudenței;

- organizează paza sediului și a bunurilor Înaltei Curți și aprobă măsurile pentru prevenirea incendiilor, cele privind protecția muncii, protecția civilă, apărarea împotriva dezastrelor și activitățile privind problemele militare;

- controlează activitatea arhivistică³⁹, potrivit legii;

- controlează și coordonează activitatea comisiei de analiză⁴⁰ privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public;

- desemnează, împreună cu președinții de secții, judecătorii din fiecare secție care asigură activitatea Completurilor de judecată în perioada vacanței judecătorești.

Totodată, vicepreședinții *exercită conform repartizării stabilite de președinte și următoarele atribuții privind personalul auxiliar de specialitate, conex, contractual și a celui cu funcție publică* (art.16 din ROFA) :

- o aprobă fișele posturilor;

- o controlează și coordonează evaluarea anuală a activității personalului, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți;

- o analizează cererile și propun președintelui încadrarea personalului, în condițiile legii, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți;

- o aprobă efectuarea concediilor anuale de odihnă de către personalul Înaltei Curți, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți.

❖ ***Secunda grupă de atribuții*** are în vedere următoarele:

✓ **prezidarea, în lipsa președintelui** (art.33 alin.1 din Legea nr. 304/2004 și art.14 alin.2 din ROFA) a:

- **completurilor de 5 judecători**⁴¹ (art.32 alin.5 teza I din Legea nr.304/2004 și în art.28 alin.4 din ROFA);

³⁹ „Activitatea arhivistică” se referă exclusiv la activitatea arhivistică specifică instanțelor judecătorești, mai exact a compartimentului auxiliar de specialitate prevăzut la art. 116 lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, și nu la cea comună tuturor creatorilor și deținătorilor de arhive, reglementată prin Legea Arhivelor Naționale nr. 16/1996 și prin Instrucțiunile privitoare la activitatea de arhivă.

⁴⁰ Prin conformare la dispoz. art. 21 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public modificată, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.663 din 23 octombrie 2011.

⁴¹ Prin Proiect s-a propus ca fiecare vicepreședinte să coordoneze activitatea completurilor de 5 judecători potrivit specializării profesionale și ambii să dispună măsuri administrative, prin analogie cu atribuția prevăzută pentru

- *completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii* (art.27¹ alin.2 teza a II-a din ROFA);

- *completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, atunci când chestiunea de drept privește activitatea mai multor secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cazul prevăzut la art. 520 alin. 8 din Codul de procedură civilă și respectiv în cazul prev. de art. 476 alin. 8 din Codul de procedură penală(art.27⁵ alin.2 teza a II-a din ROFA);

- *Secțiilor Unite* (art.24 alin.2 teza a II-a din ROFA);

✓ **prezidarea, în lipsa președintelui a Colegiului de conducere** al Înaltei Curți de Casație și Justiție (art.29 alin.2 teza a II-a din Legea nr. 304/2004 și art.20 alin.1 din ROFA).

❖ De asemenea, *atribuții exercitate în lipsa președintelui, în ceea ce privește Completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii*, după cum urmează:

✓ După sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți ia măsurile necesare pentru *desemnarea, prin tragere la sorți, a judecătorilor din secția în a cărei competență intră problema de drept* care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, precum și a judecătorilor din celelalte secții ce intră în alcătuirea completului (art. 27² alin. 1 din ROFA⁴²).

✓ În cazul în care problema de drept prezintă interes pentru două sau mai multe secții, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți *stabilește secțiile interesate și numărul⁴³ judecătorilor din cadrul acestora* care intră în compunerea completului(art. 27² alin. 2 din ROFA⁴⁴).

președintele de secție/ instanță din art. 24 lit. m) și art. 102 alin. (7) ROI și în acest sens s-a propus ca după litera a) a art. 15 se introduc lit. a¹ și lit. a² cu următorul conținut:

a¹) Coordonează activitatea completurilor de 5 judecători, potrivit specializării acestora, iar în această calitate dispun măsurile administrative necesare pentru buna funcționare a acestor completuri, în condițiile legii.

a²) Dispun înlocuirea, din completul de 5 judecători investit cu soluționarea unei cauze, a judecătorilor care se află în situațiile prevăzute în art. 64 alin. (2) – (6) din Codul de procedură penală.

⁴² Prin Proiect s-a propus modificarea art. 27² alin.1 cu următorul conținut:

(1) După sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție ia măsurile necesare pentru desemnarea, prin tragere la sorți, a judecătorilor care vor face parte din complet.

⁴³ În acest sens, numărul judecătorilor se stabilește, după cum urmează:

- ✓ dacă problema de drept prezintă interes pentru două secții, completul se compune din câte 8 judecători din cadrul secțiilor interesate și câte 2 judecători din cadrul celorlalte secții;
- ✓ dacă problema de drept prezintă interes pentru 3 secții, completul se compune din câte 6 judecători din cadrul secțiilor interesate și 2 judecători din cadrul celeilalte secții;
- ✓ dacă problema de drept prezintă interes pentru toate secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, completul se compune din câte 5 judecători din cadrul fiecărei secții.

⁴⁴ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 27² alin.2 cu următorul conținut:

✓ În cazul în care problema de drept nu intră în competența niciunei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți desemnează, prin tragere la sorți, câte 5 judecători din cadrul fiecărei secții (art.27² alin. 4 din ROFA⁴⁵).

❖ Concomitent, trebuie a fi stabilite în sfera de cuprindere a tipului de *atribuții* de subordonare nemijlocită față de Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și a celor *privitoare la desemnarea unor judecători sau magistrați-asistenți*, după cum urmează:

○ Dacă numărul de judecători necesar formării *completurilor de judecată în cadrul secțiilor*⁴⁶ nu se poate asigura, acesta se constituie *cu judecători de la celelalte secții*, numiți, prin tragere la sorți, de către președintele sau unul dintre cei doi vicepreședinți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție (art.31 alin.3 din Legea nr.304/2004 și art. 32 alin.2 din ROFA).

○ La ședințele de judecată ale *completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii participă prim-magistratul-asistent sau un magistrat-asistent* desemnat în lipsa președintelui, de unul dintre vicepreședinți dintre magistrații-asistenți repartizați la completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5 judecători, în funcție de problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești și de specializarea magistratului-asistent (art. 27³ din ROFA⁴⁷).

„(2) În cazul în care problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești intră în competența unei singure secții sau prezintă interes pentru o singură secție, completul se compune din 14 judecători din secția respectivă și câte 2 judecători din cadrul celorlalte secții”.

După aliniatul (2) se introduce un nou alineat (2¹), cu următorul conținut:

„(2¹) În cazul în care problema de drept prezintă interes pentru două sau mai multe secții, președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție stabilește secțiile interesate și numărul judecătorilor din cadrul acestora care intră în compunerea completului”.

⁴⁵ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 27² alin.4 care devine alin.3, cu următorul conținut:

„(4) În cazul în care problema de drept nu intră în competența și nu prezintă interes pentru niciuna dintre secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție desemnează, prin tragere la sorți, câte 5 judecători din cadrul fiecărei secții”.

⁴⁶ Reamintim că, prin dispozițiile art.32 alin.1 din ROFA se prevede că „președinții de secție stabilesc judecătorii care compun completurile de judecată și programează ședințele acestora”.

Astfel, această atribuție a președinților de secție se coroborează și cu cea stabilită prin dispozițiile art. 24 alin 1 lit.b din ROI, potrivit căroră „președintele secției propune colegiului de conducere înființarea și desființarea, compunerea și configurarea completurilor de judecată, (...) urmărind asigurarea continuității acestora”.

⁴⁷ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 27³ cu următorul conținut:

„La ședințele de judecată ale Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii participă prim-magistratul-asistent, un magistrat-asistent-șef sau un magistrat-asistent desemnat de președintele ori, în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție dintre magistrații-asistenți repartizați la Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5

○ După transmiterea sesizării președinților secțiilor interesate în soluționarea chestiunii de drept *la Completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți desemnează, prin tragere la sorți, câte 5 judecători⁴⁸ din cadrul secțiilor interesate în soluționarea chestiunii de drept (art. 27⁵ alin.3 din ROFA).

○ La ședințele de judecată ale *completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept participă un magistrat-asistent, desemnat* în lipsa președintelui, de unul din vicepreședinți dintre magistrații-asistenți repartizați la completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5 judecători, în funcție de chestiunea de drept care constituie obiectul sesizării și de specializarea magistratului-asistent (art. 27⁶ din ROFA⁴⁹).

○ În lipsa președintelui și a vicepreședinților, *Completul de 5 judecători este prezidat de un președinte de secție desemnat* în acest scop în lipsa președintelui, de unul dintre vicepreședinți (art.32 alin.5 teza II din legea nr.304/2004 și art. 28 alin.4 teza a II-a din ROFA⁵⁰).

○ În scopul stabilirii celor două completuri de 5 judecători în materie penală, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți desemnează anual, prin tragere la sorți, în prezența membrilor colegiului de conducere și a președinților de secții, câte 4 judecători sau după caz, câte 5 judecători din cadrul secției penale a

judecători, în funcție de problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești și de specializarea magistratului-asistent”.

⁴⁸ În cazul în care în cadrul secțiilor au fost înființate completuri specializate, conform art. 19¹ din ROFA, desemnarea, prin tragere la sorți, se realizează cu prioritate dintre judecătorii care formează completurile de judecată specializate în domeniul căruia îi aparține chestiunea de drept care constituie obiectul sesizării.

⁴⁹ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 27⁶ cu următorul conținut:

„La ședințele de judecată ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept participă un magistrat-asistent-șef sau un magistrat-asistent, desemnat de președintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție dintre magistrații-asistenți repartizați la Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5 judecători, în funcție de chestiunea de drept care constituie obiectul sesizării și de specializarea magistratului-asistent”.

⁵⁰ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 28 alin.4 și introducerea alin.5-8 cu următorul conținut:

„(4) În cazul în care dintr-un complet de 5 judecători fac parte doi sau trei președinți de secție, aceștia vor conduce completul prin rotație, în ordine alfabetică.

(5) În cazul în care dintr-un complet de 5 judecători fac parte doi sau trei președinți de secție, aceștia vor conduce completul prin rotație, în ordine alfabetică.

(6) În cazul în care niciunul dintre cei menționați la alin. (4) nu a fost desemnat să facă parte din complet, acesta va fi prezidat, prin rotație, de fiecare judecător, în ordinea vechimii în magistratură.

(7) În cazul în care unii membri ai completului au vechime egală în magistratură, aceștia vor conduce completul în ordine alfabetică.

(8) În aplicarea art. 32 alin. (6) din Legea nr. 304/2004 prin „vechime în magistratură” se înțelege vechimea în funcția de judecător și/ sau procuror”.

Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru fiecare dintre cele două completuri (art. 29 alin.1 din ROFA⁵¹).

○ Totodată în mod simetric, în scopul stabilirii celor *două completuri de 5 judecători în alte materii decât cea penală*, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți *desemnează judecătorii din componența acestor completuri* (art. 29 alin.2 din ROFA⁵²).

○ În cazul *schimbării membrilor completurilor de 5 judecători, în cazurile de incompatibilitate și de imposibilitate obiectivă a judecătorului de a participa la ședința de judecată*, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți *desemnează judecătorul supleant sau judecătorii supleanți* (art. 29¹ alin.1 din ROFA⁵³).

○ În cazul *eliberării din funcție a unui judecător care face parte din completul de 5 judecători*, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți *desemnează un judecător supleant* (art. 29¹ alin.2 din ROFA⁵⁴).

○ În cazul în care completul de 5 judecători judecă recursurile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a soluționat acțiunea disciplinară, întrucât *din complet nu poate face parte judecătorul sancționat disciplinar*, în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți *desemnează un judecător supleant* (art.29¹ alin.3 din ROFA⁵⁵).

⁵¹ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 29 alin.1 cu următorul conținut:

„(1) Judecătorii care fac parte din completurile de 5 judecători sunt desemnați anual, prin tragere la sorți, de președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

⁵² Prin Proiect s-a propus modificarea art. 29 alin.2 cu următorul conținut:

„(2) Pentru completurile de 5 judecători în alte materii decât cea penală, la propunerea președintelui sau a vicepreședinților, Colegiul de conducere Înaltei Curți de Casație și Justiție stabilește anual reprezentativitatea secțiilor în compunerea completurilor”.

⁵³ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 29¹ care devine 29² cu următorul conținut:

„Schimbarea membrilor completurilor de 5 judecători se face în mod excepțional, în cazurile de incompatibilitate sau de absență a judecătorului”.

⁵⁴ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 29¹ alin.2 cu următorul conținut:

„(2) În aceste cazuri, la ședința de judecată participă unul dintre judecătorii din lista de permanență a completului de judecată din care face parte judecătorul aflat într-una din aceste situații. Desemnarea judecătorilor din lista de permanență se face prin rotație, în ordinea ivirii situațiilor de înlocuire, conform registrului special ținut în acest scop”.

⁵⁵ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 29¹ alin.3 și introducerea alin.4 cu următorul conținut:

„(3) În cazul eliberării din funcție a unui judecător care face parte din completul de 5 judecători, președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție desemnează, prin tragere la sorți, în ședință publică, un judecător dintre cei aflați pe listele de permanență, care va deveni membru titular al completului. Tragerea la sorți se efectuează după publicarea decretului de eliberare din funcție a judecătorului în Monitorul Oficial al României.

(4) Când completul de 5 judecători judecă recursurile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a soluționat acțiunea disciplinară, din complet nu poate face parte judecătorul sancționat disciplinar”.

De asemenea, prin Proiect s-a propus introducerea art. 29³ cu următorul conținut:

„Înlocuirea membrilor titulari cu judecătorii din lista de permanență se face potrivit următoarelor reguli:

(1). Pentru completurile de 5 judecători în materie penală

o *La ședințele de judecată ale completurilor de 5 judecători participă prim-magistratul-asistent, un magistrat-asistent-șef sau un alt magistrat-asistent, desemnat în lipsa președintelui, de unul dintre vicepreședinți dintre magistrații-asistenți repartizați la completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5*

1. În caz de absență a membrilor titulari ai completului, înlocuirea acestora se va realiza, în ordinea intervenției situațiilor de înlocuire, prin participarea judecătorilor din lista de permanență, prin rotație, în ordinea tragerii la sorți, cu respectarea art.110 alin.(9) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

2. În situația în care incidentele procedurale vizează toți membrii completului, se aplică dispozițiile art.110 alin.(1) și (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, după cum urmează:

Incidentele procedurale referitoare la incompatibilitatea, recuzarea sau abținerea tuturor membrilor completului de judecată vor fi soluționate de completul imediat următor, conform art.110 alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Dacă, în urma soluționării incidentului procedural, se constată că, din motive prevăzute de lege, completul căruia i-a fost repartizată aleatoriu cauza nu este în măsură să judece, dosarul se repartizează aleatoriu unuia dintre celelalte completuri de 5 judecători care judecă în aceeași materie, în condițiile art.110 alin.(2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești. Dacă mai există un singur complet de 5 judecători care judecă în aceeași materie, cauza se repartizează acestuia.

Dacă, în aplicarea art.110 alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, niciunul dintre completurile de 5 judecători în materie penală nu este în măsură să soluționeze incidentele procedurale, întrucât toți membrii titulari sunt incompatibili, se respectă principiul specializării, prevăzut de art.32 alin.(2) din Legea nr.304/2004, iar situațiile de înlocuire sunt asigurate cu judecătorii din lista de permanență, conform regulilor stabilite cu privire la aceasta.

3. În situația în care incidentele procedurale vizează o parte dintre membrii completului, înlocuirile membrilor titulari se efectuează cu judecătorii din lista de permanență, astfel cum au fost stabiliți prin tragerea la sorți, în ordinea ivirii situațiilor de înlocuire.

Dacă situațiile de înlocuire se ivesc concomitent, se vor rezolva în ordinea numerotării completurilor și a vechimii dosarelor (data și ora înregistrării la Completul de 5 judecători).

Dacă situațiile de înlocuire nu pot fi asigurate cu judecătorii din lista de permanență corespunzătoare completului, înlocuirile se vor efectua cu judecătorii din listele de permanență ale completurilor următoare, în ordinea desemnării acestora prin tragerea la sorți.

Dacă nici în acest mod nu se poate constitui completul, înlocuirile se vor efectua cu membrii titulari ai completurilor următoare, în ordinea desemnării acestora prin tragerea la sorți.

4. Dacă situațiile de înlocuire nu se pot asigura cu judecătorii titulari sau de permanență din cadrul Secției penale, conform regulilor stabilite mai sus, se va proceda la desemnarea prin tragere la sorți a unor judecători din cadrul celorlalte secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, corespunzător numărului de înlocuiri care se impun, conform art.31 alin.(3) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară (...).

Concomitent, prin Proiect s-a propus introducerea art. 29¹ cu următorul conținut:

„Pentru dosarele nou înregistrate și pentru cauzele aflate pe rol (între termenele de judecată) măsurile necesare pregătirii judecății se dispun, prin rezoluție, de către judecătorul (membru titular al completului) care va conduce următoarea ședință de judecată a completului.

În ipoteza în care judecătorul care va conduce următoarea ședință a completului este incompatibil sau este în imposibilitate obiectivă de a lua măsurile necesare pregătirii judecății, acestea vor fi dispuse de unul dintre ceilalți judecători din complet (membru titular), în ordinea vechimii în magistratură.

În situația în care membrii completului se află în imposibilitate să ia măsurile necesare pregătirii judecății, astfel încât să se asigure soluționarea cu celeritate a cauzelor, acestea vor fi dispuse de vicepreședintele cu atribuții în materie penală sau civilă, după caz, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art.109 alin.(2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești (aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr.1375/2015, cu modificările ulterioare)”.

judecători, în funcție de specializarea magistratului-asistent (art. 29² alin.1 din ROFA⁵⁶).

○ În timpul vacanței judecătorești în lipsa președintelui, unul dintre vicepreședinți, împreună cu președinții de secții, desemnează un număr de judecători și de magistrați-asistenți din fiecare secție, necesar formării completurilor de judecată, iar desemnarea nominală a acestora se face, în caz de divergență, prin tragere la sorți (art. 94 alin.1 din ROFA⁵⁷).

II. Atribuții derivate din calitatea de membru de drept al Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu titlu de premisă, dispozițiile art.28 alin.3 din Legea nr.304/2004 republicată prevăd că *“Președintele, vicepreședinții și câte 2 judecători de la fiecare secție, aleși pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor, constituie Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție”*.

Subsumat acestei calități “de jure” în ROFA sunt indicate doar exemplificativ și nu limitativ că vicepreședinții formulează diverse tipuri de “propuneri” ce se evaluează de Colegiul de conducere, precum:

▪ *La începutul fiecărui an, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la propunerea vicepreședintelui, poate aproba înființarea de completuri specializate în cadrul secțiilor instanței, în funcție de numărul și natura cauzelor, de volumul de activitate al fiecărei secții, precum și de specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora (art.19 alin.3 din Legea nr. 304/2004, reluată prin art. 19¹ alin.1 din ROFA⁵⁸).*

⁵⁶ Prin Proiect s-a propus introducerea alin.3 la art. 29⁵ cu următorul conținut:

„Înlocuirea magistratului- asistent se face cu un magistrat- asistent din lista de permanență, conform planificării ședințelor de judecată”.

⁵⁷ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 94 alin.1 cu următorul conținut:

„Compunerea completurilor speciale care își desfășoară activitatea în timpul vacanței judecătorești se aprobă prin hotărâre a Colegiului de conducere, pe baza propunerilor președinților de secții sau a vicepreședinților, după caz”.

⁵⁸ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 19¹ alin.1 cu următorul conținut:

„În îndeplinirea atribuției prevăzute la art. 19 alin. (1) lit. f), Colegiul de conducere poate adopta, pe baza propunerilor președintelui, ale vicepreședinților și ale președinților de secții, hotărâri privind:

1. circuitul documentelor și al dosarelor la nivelul secțiilor și al completurilor de 5 Judecători, în funcție de specificul activității;
2. reguli comune și reguli specifice privind repartizarea aleatorie a dosarelor, în aplicarea dispozițiilor din acest domeniu prevăzute în lege, în prezentul regulament și în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești;
3. reguli comune și reguli specifice privind organizarea registraturii generale, a registraturilor și arhivelor secțiilor, a completurilor de 5 judecători, a Completului pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
4. Reguli privind organizarea activității judecătorilor și a completurilor de permanență”.

▪ Colegiul de conducere *poate adopta, pe baza propunerilor vicepreședinților, hotărâri privind:*

- circuitul dosarelor la nivelul completurilor de 5 judecători;
- circuitul actelor la nivelul completurilor de 5 judecători (art. 19⁴ alin.2 din ROFA);

- reguli comune și reguli specifice privind repartizarea aleatorie a dosarelor, în aplicarea dispozițiilor din acest domeniu prevăzute în lege, în ROFA și în ROI;

- reguli comune și reguli specifice privind organizarea arhivelor secțiilor, a completurilor de 5 judecători, a completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și a completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

- reguli privind organizarea activității judecătorilor și a completurilor de permanență (art.19⁴ alin.3 din ROFA⁵⁹).

○ *În perioada vacanței judecătorești, alături de cauzelor considerate urgente potrivit legii, se judecă și cauzele ce sunt apreciate ca urgente de Înalta Curte de Casație și Justiție prin hotărâre a Colegiului de conducere, adoptată pe baza propunerilor vicepreședinților, care se publică pe pagina de internet (art. 93 lit.b din ROFA).*

III. Atribuții de conducere operativă care sunt integrate în managementul general judiciar-administrativ al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție

❖ *O primă grupă de atribuții subsumate acestui tip vizează emiterea de dispoziții de către vicepreședinți care trebuie aduse la îndeplinire, deduse de următoarele dispoziții din ROFA :*

✓ *Președinții de secții organizează, îndrumă și controlează activitatea secției în limitele prevăzute de lege și de prezentul regulament, ținând seama de dispozițiile președintelui și ale vicepreședinților, precum și de hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție (art. 31 alin.2 lit.a teza a II-a din ROFA).*

✓ *Președinții de secții duc la îndeplinire orice măsură dispusă de Colegiul de conducere, precum și de președintele și vicepreședinți potrivit legii și prezentului regulament (art. 31 alin.2 lit.h din ROFA).*

✓ *În afară de activitatea de judecată, judecătorii duc la îndeplinire orice alte atribuții stabilite de Colegiul de conducere, de președintele și vicepreședinți,*

⁵⁹ Prin Proiect s-a propus eliminarea art.19⁴ alin.3.

precum și de președinții de secții, potrivit legii și Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție (art.42 din ROFA).

✓ *Magistrații-asistenți din cadrul secțiilor duc la îndeplinire orice alte sarcini încredințate de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, de vicepreședinți sau de președintele de secție (art.51 alin.1 din ROFA).*

✓ *Personalul repartizat la Secțiile Unite, la completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, la completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la completurile de 5 judecători și la secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu excepția grefierilor de ședință, are atribuția de a întocmi conceptele și citațiile⁶⁰ pentru primul termen de judecată, conform dispoziției președintelui, a vicepreședinților sau, după caz, a președinților de secții, în cazul în care această activitate nu este stabilită de președinte, de vicepreședinți ori, după caz, de președinții de secții în atribuțiile grefierilor de ședință (art. 66 alin.1 lit.b din ROFA).*

✓ *Dosarele predate arhivelor Secțiilor Unite, completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, completurilor de 5 judecători și arhivelor secțiilor se prezintă fără întârziere președintelui Înaltei Curți, vicepreședinților sau, după caz, președinților de secții ori judecătorilor desemnați de aceștia, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și de prezentul regulament (art.69 din ROFA⁶¹).*

✓ *Biroul relații internaționale duce la îndeplinire toate dispozițiile primite de la președintele și vicepreședinți în domeniul cooperării internaționale (art. 88 lit.b din ROFA).*

✓ *Biroul juridic efectuează toate lucrările dispuse de președintele și vicepreședinți și îndeplinește orice alte sarcini încredințate de aceștia în domeniul său de activitate (art. 88³ lit.j din ROFA).*

⁶⁰ Reamintim că, la nivelul secțiilor instanței, dispozițiile art.31 alin.2 lit.d din ROFA prevăd că *președintele secției* dispune îndeplinirea actelor procedurale, potrivit legii, prin organizarea compartimentelor execuționale de citații, magistrați-asistenți, arhivă (pentru comunicare de copii legalizate a hotărârilor pronunțate).

Pe de altă parte, *măsurile dispuse de președintele de secție* se aduc la îndeplinire fără întârziere, prin întocmirea și expedierea citațiilor, pe baza unei prealabile conceptări, prin comunicarea de acte, redactarea și expedierea corespondenței și prin întocmirea altor lucrări indicate prin rezoluție sau stabilite anterior, cum sunt cele referitoare la înregistrarea statistică a datelor cauzei (art. 69 alin. 2 din ROFA).

⁶¹ Prin Proiect s-a propus abrogarea art.69 din ROFA deoarece exista o reglementare detaliată în ROI.

❖ *Secunda grupă de atribuții vizează coordonarea directă a unor compartimente și a primului magistrat-asistent al Înaltei Curți, după cum urmează:*

✓ *Prim-magistratul-asistent este subordonat președintelui și în coordonarea vicepreședinților Înaltei Curți (art. 49 alin.1 din ROFA).*

✓ *Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică funcționează în subordinea președintelui și în coordonarea unuia dintre vicepreședinți (art.56 din ROFA).*

✓ *Departamentul economico-financiar și administrativ funcționează în subordinea președintelui Înaltei Curți și este coordonat de unul dintre vicepreședinți (art. 77 din ROFA).*

❖ Tot astfel, se include aici și o grupă distinctă de atribuții vizând subordonarea unor compartimente și categorii de personal de execuție stabilite de următoarele prevederi regulamentare:

○ *Cancelaria Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează în subordinea vicepreședinților (art. 63 alin.1 din ROFA⁶²).*

○ *Personalul⁶³ din Cancelaria Înaltei Curți este subordonat președintelui, vicepreședinților și președinților de secții și este coordonat de prim-magistratul-asistent, prin intermediul magistraților-asistenți-șefi (art. 64 alin.2 din ROFA⁶⁴).*

○ *Biroul de informare și relații publice funcționează în subordinea unuia dintre vicepreședinți (art. 83 alin.2 din ROFA).*

❖ *unul din vicepreședinți conduce structura⁶⁵ de protecție a informațiilor clasificate a Înaltei Curți de Casație și Justiție (art.15 alin.2 din ROFA) care exercită atribuțiile prevăzute în Legea⁶⁶ nr.182/2002 privind protecția informațiilor*

⁶² Prin Proiect s-a propus modificarea art. 63 alin.1 cu următorul conținut:

„(1) Cancelaria Înaltei Curți de Casație și Justiție se compune din magistrați asistenți, personal auxiliar de specialitate, personal conex, funcționari publici, personal contractual, stabiliți prin statul de funcții”.

⁶³ Această atribuție se coroborează esențialmente cu cea din art.64 alin.3 și 4 din ROFA potrivit căreia „personalul Cancelariei este repartizat în secții și în alte compartimente de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție potrivit nevoilor acestora, iar în cadrul secției, de către președintele de secție.

Atribuțiile personalului Cancelariei se stabilesc prin fișa fiecărui post”.

⁶⁴ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 64 alin.2 cu următorul conținut:

„(2) Personalul din Cancelaria Înaltei Curți de Casație și Justiție este subordonat președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și vicepreședinților și este coordonat de prim-magistratul-asistent”.

⁶⁵ În acest sens, în cadrul autorităților, instituțiilor publice și al agenților economici care dețin informații clasificate se organizează compartimente speciale pentru evidența, prelucrarea, procesarea, păstrarea, manipularea și multiplicarea acestora, în condiții de siguranță.

Compartimentele speciale prevăzute la alin. (1) se subordonează conducătorului autorității sau instituției publice ori al agentului economic (art.41 alin.1 și 2 din Legea nr. 182/2002).

⁶⁶ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002.

clasificate și implementează măsurile de protecție a informațiilor clasificate care sunt prevăzute în dispozițiile art.31 lit.a)-o) din Hotărârea⁶⁷ Guvernului nr.585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, și anume:

- a) elaborează și supune aprobării Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție normele interne privind protecția informațiilor clasificate, potrivit legii;
- b) întocmește programul de prevenire a scurgerii de informații clasificate și îl supune avizării instituțiilor abilitate; iar, după aprobare, acționează pentru aplicarea acestuia;
- c) coordonează activitatea de protecție a informațiilor clasificate, în toate componentele acesteia;
- d) asigură relaționarea cu instituția abilitată să controleze măsurile privitoare la protecția informațiilor clasificate, potrivit legii;
- e) monitorizează activitatea de aplicare a normelor de protecție a informațiilor clasificate și modul de respectare a acestora;
- f) consiliază Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție în legătură cu toate aspectele privind securitatea informațiilor clasificate;
- g) informează Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție despre vulnerabilitățile și riscurile existente în sistemul de protecție a informațiilor clasificate și propune măsuri pentru înlăturarea acestora;
- h) acordă sprijin reprezentanților autorizați ai instituțiilor abilitate, potrivit competențelor legale, pe linia verificării persoanelor pentru care se solicită accesul la informații clasificate;
- i) organizează activități de pregătire specifică a persoanelor care au acces la informații clasificate;
- j) asigură păstrarea și organizează evidența certificatelor de securitate și autorizațiilor de acces la informații clasificate;
- k) actualizează permanent evidența certificatelor de securitate și a autorizațiilor de acces;
- l) întocmește și actualizează listele informațiilor clasificate elaborate sau păstrate de unitate, pe clase și niveluri de secretizare;
- m) prezintă Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție propuneri privind stabilirea obiectivelor, sectoarelor și locurilor de importanță deosebită

⁶⁷ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.485 din 05 iulie 2002.

pentru protecția informațiilor clasificate din sfera de responsabilitate și, după caz, solicită sprijinul instituțiilor abilitate;

n) efectuează, cu aprobarea Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, controale privind modul de aplicare a măsurilor legale de protecție a informațiilor clasificate;

o) exercită alte atribuții în domeniul protecției informațiilor clasificate, potrivit legii.

❖ Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau un judecător anume desemnat de către acesta (prin ipoteză, vicepreședintele numit șef al structurii de securitate) **verifică modul de punere în aplicare în cadrul Centrului⁶⁸ Național de Interceptare a Comunicațiilor** prevăzut de art. 8 alin. 2 din Legea⁶⁹ nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, a **supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală** (art.9² alin.1 din ROFA).

În acest context, se impune precizarea că la data de 14 martie 2016 a intrat în vigoare O.U.G.⁷⁰ nr. 6 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în **procesul penal**.

În nota de fundamentare a actului normativ în discuție s-a arătat că metoda specială a supravegheții tehnice⁷¹ nu este afectată de criticile de neconstituționalitate reținute de Curtea Constituțională prin Decizia⁷² nr.51/2016, dar, fără punerea în acord a legislației cu normele constituționale considerate a fi încălcate, nu ar fi posibilă recurgerea la probe de acest fel în cadrul urmăririi penale.

În consecință, a fost modificată și completată Legea⁷³ nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, sens în care la art.8, după alineatul 1) au fost introduse două alineate noi, care reglementează activitatea Centrului Național de Interceptare a **Comunicațiilor** desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații din domeniul securității naționale.

⁶⁸ În continuare din considerente de economie de text va fi desemnat prin acronimul CNCI.

⁶⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.33 din 03 martie 1992 .

⁷⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016.

⁷¹ Prin interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare se înțelege interceptarea, accesul, monitorizarea, culegerea sau înregistrarea comunicațiilor efectuate prin telefon, sistem informatic ori prin orice alt mijloc de comunicare.

⁷² Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016.

⁷³ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.33 din 03 martie 1992 .

De asemenea, prin aceeași ordonanță de urgență a fost modificată și completată Legea⁷⁴ nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările ulterioare, în sensul că a fost introdus art. 30¹, care dispune:

„(1) Semestrial sau ori de câte ori este nevoie, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau unul dintre judecătorii anume desemnați de către acesta verifică modul de punere în aplicare în cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor prevăzut de art. 8 alin. 2 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare, a supravegheșilor tehnice realizate de organele de urmărire penală.

(2) Verificarea prevăzută la alin. (1) se face în condițiile prevăzute prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Raportul întocmit cu ocazia verificărilor va fi făcut public, prin afișare pe site-ul oficial al Înaltei Curți de Casație și Justiție⁷⁵”.

Potrivit art.9² alin.3) și 4) din ROFA:

„(3) Verificarea modului de punere în aplicare a supravegheșilor tehnice se realizează prin:

a) verificarea măsurilor generale care au ca scop asigurarea respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegheșilor tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor;

b) verificarea, prin sondaj, a respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegheșilor tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor.

(4) După efectuarea fiecărei verificări, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau judecătorul anume desemnat care a efectuat verificarea încheie un proces-verbal în care sunt prevăzute constatările, măsurile și autoritățile sau instituțiile sesizate”.

În raport de cele mai sus expuse se impun următoarele precizări:

- potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 51/2016 , supravegherea tehnică este efectuată numai de procuror; procurorul poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau lucrători specializați din cadrul poliției (art.142 alin.1 din Codul de procedură penală);
- procurorul, organele de cercetare penală sau lucrători specializați din cadrul poliției folosesc nemijlocit sistemele tehnice și proceduri adecvate, de natură să asigure integritatea și confidențialitatea datelor și informațiilor colectate (art.142 alin.1¹ din Codul de procedură penală);

⁷⁴ Republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, modificată (ultima prin O.U.G. nr.12/2019).

⁷⁵ Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 13. din Legea nr. 207/2018 începând cu 23.07.2018.

- condițiile concrete de acces la sistemele tehnice din cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor se stabilesc prin protocoale de cooperare încheiate de Serviciului Român de Informații cu Ministerul Public, Ministerul Afacerilor Interne, precum și cu alte instituții în cadrul cărora își desfășoară activitatea organele de cercetare penală speciale (art.8 alin.3 din Legea nr. 14/1992, completat prin OUG nr. 6/2016);
- *verificarea efectuată de Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție nu reprezintă un control de legalitate, deoarece examinarea legalității probelor obținute prin mijloace tehnice de supraveghere este atributul exclusiv și suveran al instanței de judecată*, verificarea rezumându-se, la măsurile generale care au ca scop asigurarea respectării dispozițiilor legii și ale deciziilor Curții Constituționale.

Arăt că în acest sens, la verificarea ce a avut loc la data de 19 decembrie 2017 și care a fost efectuată de Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, am participat în calitate de vicepreședinte cu atribuții în materie penală, fiind vizate următoarele:

- procedurile și măsurile efective inițiate de Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor pentru respectarea dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a dispozițiilor art.138 alin..1 lit.a din Codul de procedură penală;
- verificarea spațiilor dedicate marcării țintelor de către operatori și discuții cu operatorii.

În urma verificărilor efectuate s-a constatat că până la publicarea în Monitorul Oficial al României a deciziei Curții Constituționale nr. 51/2016, CNCI asigura punerea în aplicare atât a mandatelor de siguranță națională, cât și parțial a autorizațiilor de interceptare, respectiv a mandatelor tehnice de supraveghere, acestea din urmă fiind puse în exploatare doar la solicitarea expresă a unității de parchet care obținuse autorizarea instanței.

Ulterior, publicării în Monitorul Oficial al României a deciziei Curții Constituționale nr.51/2016, CNCI nu a mai asigurat decât punerea în exploatare a mandatelor de siguranță națională și a pus la dispoziția unităților de parchet infrastructura în locuri special amenajate, astfel încât beneficiarii să-și pună autonom în exploatare măsurile autorizate de instanțe.

Cu ocazia verificărilor efectuate, s-a constatat că în rețea există patru fluxuri independente, care deservește Serviciul Român de Informații, Parchetul General, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

De asemenea, s-a comunicat faptul că Parchetul General, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism nu își mai desfășoară activitatea în Centrul⁷⁶ Național de Interceptare a Comunicațiilor, ci în propriile sedii,

⁷⁶ Centrul asigură doar mentenanța sistemelor unităților de parchet în discuție, conform protocolului înregistrat la Ministerul Public sub nr. 2440/C din 08 decembrie 2016.

unde se efectuează marcarea țințelor de către unitățile de parchet și operarea datelor se desfășoară în continuare prin Centru, în condiții de securitate.

S-a constatat că sistemul este configurat astfel încât să asigure pornirea și oprirea automată a interceptării la data și ora prevăzute în actul de autorizare, precum și imposibilitatea ștergerii sau modificării de către operatorii de redare a conținutului unei convorbiri interceptate sau a datelor aferente acestora.

Prin sondaj a fost verificat modul de implementare a măsurilor de siguranță pentru un număr de țințe și s-a constatat că acestea au fost introduse în sistem în condiții anonimizate, la momentul introducerii în sistem au fost menționate toate datele cuprinse în mandatul prin care instanța a autorizat supravegherea, inclusiv ziua și ora la care a început și la care trebuie finalizată interceptarea.

IV. Alte atribuții exercitate de vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție :

❖ *semnarea*⁷⁷ *tuturor registrelor și condicilor*⁷⁸ numerotate și parafate, iar la sfârșitul fiecărui an și a proceselor-verbale de închidere, semnate și de prim-

⁷⁷ În mod simetric, *președintele secției are atribuția ca, la sfârșitul fiecărui an să semneze*, alături de magistratul-asistent șef al secției, procesele verbale de închidere a registrelor și condicilor secției, ce au fost numerotate și parafate în prealabil (art.67 alin.1 teza ultimă din ROFA).

⁷⁸ Se are în vedere că, *registrele și condicile* tuturor instanțelor, indiferent de nivelul de jurisdicție, sunt enumerate în art.84 alin.1 din ROI și anume:

1. registrul general, în care se trec, în ordinea intrării, toate dosarele primite, cu rubricile stabilite în acest scop, sub același număr înregistrându-se toate cererile depuse ulterior sau corespondența în legătură cu cauza respectivă;
2. registrul informativ, în care se menționează, pentru fiecare dosar, trecut în ordine numerică, primul termen de judecată și termenele ulterioare, conexarea, disjungerea sau atașarea dosarului la alt dosar.;
3. registrul de termene al arhivei, în care se trec toate dosarele pe termenele de judecată fixate, consemnându-se numărul și data înregistrării lor;
4. condica ședinței de judecată, în care se trec toate dosarele din ședința respectivă, în ordinea înscrisă în lista dosarelor aflate pe rol, noul termen de judecată în caz de amânare a judecății, hotărârea pronunțată și numărul acesteia, precum și numele celui care o redactează;
5. registrele privind măsurile preventive;
6. registrul de evidență a cererilor privind încuviințarea efectuării perchezițiilor;
7. registrul de evidență a sesizărilor privind supravegherea tehnică;
8. registre privind cooperarea judiciară în materie penală;
9. registrul privind confiscarea;
10. registrul de evidență a căilor de atac declarate împotriva hotărârilor civile și penale;
11. registrul de evidență a redactării hotărârilor, în care se trec, în ordinea numărului de hotărâre, separat pe secții sau pe materii, după caz, toate sentințele, deciziile sau încheierile pronunțate;
12. registrele de evidență și punere în executare a hotărârilor penale;
13. registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale pronunțate în contestație;
14. registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor civile;
15. registrul de evidență a ordinelor de protecție;
16. registrul special privind mandatul ad-hoc;
17. registrul special privind concordatul preventive;
18. mapa ofertelor de concordat;
19. registrul de creanțe;
20. registrul valorilor;
21. registrul mijloacelor materiale de probă;

22. registrul corpurilor delicate;
23. registrul de intrare-ieșire a corespondenței administrative;
24. registrul de evidență a petițiilor;
25. registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile de interes public;

26. registrul de control;
27. registrul privind evidența practicii instanțelor de control judiciar;
28. registrul privind persoanele ocrotite;
29. registrul de evidență a cauzelor suspendate;
30. registrele speciale pentru evidența unor persoane juridice;
31. registrele de evidență și punere în executare a sancțiunilor contravenționale;
32. registrul de proteste;
33. registrul de avarie;
34. registrul declarațiilor de avere și registrul declarațiilor de interese.

Menționăm că prin dispozițiile art.66¹ din ROFA se statuează că pentru evidența activității Înaltei Curți de Casație și Justiție se întocmesc și se păstrează următoarele registre:

- ✓ Registrul general de dosare al Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrele generale de dosare ale secțiilor, completurilor de 5 judecători, completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- ✓ Registrul informativ pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție și pentru completurile de 5 judecători;
- ✓ Registrul de termene al arhivei pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție și pentru completurile de 5 judecători;
- ✓ Condicta ședințelor de judecată pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru completurile de 5 judecători, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- ✓ Registrul privind măsurile preventive în cursul urmăririi penale pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul privind măsurile preventive în procedura camerei preliminare și în cursul judecății pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție și completurile de 5 judecători în materie penală;
- ✓ Registrul de evidență a cererilor privind încuviințarea efectuării perchezițiilor în cursul urmăririi penale pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul de evidență a sesizărilor privind supravegherea tehnică și a celor privind reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrele privind cooperarea judiciară în materie penală pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul privind confiscarea pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție și completurile de 5 judecători în materie penală;
- ✓ Registrul de evidență a căilor de atac declarate împotriva hotărârilor civile și penale pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul de evidență a redactării hotărârilor pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru completurile de 5 judecători, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și Secțiile Unite;
- ✓ Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale pronunțate în contestație pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor civile;
- ✓ Registrul valorilor pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul mijloacelor materiale de probă pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul corpurilor delictuale pentru Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ✓ Registrul de intrare-ieșire a corespondenței administrative pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru completurile de 5 judecători, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- ✓ Registrul de evidență a petițiilor pentru Biroul de informare și relații publice;

magistratul-asistent, în cazul registrelor Secțiilor Unite, ale completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, ale completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, ale completurilor de 5 judecători și ale Registraturii generale (art.67 alin.1 din ROFA⁷⁹).

❖ Totodată, vicepreședinții au și *atribuția aprobării*:

✓ *programului de acces la arhive* pentru Secțiile Unite, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5 judecători, ce se afișează la loc vizibil *pentru persoanele prevăzute în art.71 alin.1 din ROFA* - părți, reprezentanții acestora, avocații, experții și interpreții desemnați în cauză și respectiv, *la alin.1¹ al aceluiași text*, indicate prin sintagma „alte persoane care justifică un interes legitim” (art.71 alin.2 din ROFA și reluat prin dispozițiile art.102 alin.2 din ROFA).

✓ *programului de primire și însoțire a delegațiilor străine și din țară* întocmit de Biroul relații internaționale (art. 88 lit.h din ROFA);

✓ *efectuării concediului de odihnă de către celelalte categorii de personal* (magistrați-asistenți și personalul auxiliar de specialitate) *într-o altă perioadă decât cea a vacanței judecătorești* (art.95 alin.3 din ROFA⁸⁰);

✓ *fișelor⁸¹ de post pentru magistrații-asistenți, personalul auxiliar de specialitate și celelalte categorii de personal* care se întocmesc de conducătorul⁸²

-
- ✓ Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile de interes public pentru Biroul de informare și relații publice;
 - ✓ Registrul de control pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru completurile de 5 judecători, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
 - ✓ Registrul de evidență a cauzelor suspendate pentru fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție și pentru completurile de 5 judecători;
 - ✓ Registrul de avarie;
 - ✓ Registrul declarațiilor de avere și registrul declarațiilor de interese.

⁷⁹ Prin Proiect s-a propus modificarea art. 67 alin.1 și introducerea unui nou alineat cu următorul conținut:

„(1) La sfârșitul fiecărui an, după ultima operație în fiecare registru ținut pe suport hârtie, se va întocmi un proces-verbal de închidere, care se semnează de președintele secției sau de către unul dintre vicepreședinți, după caz, și prim-grefier, aplicându-se ștampila instanței.

(1¹) În vederea predării la Compartimentul arhiva generală, toate documentele, registrele și condicile se prelucrează în conformitate cu normele privind activitatea arhivistică”.

⁸⁰ Prin Proiect s-a propus abrogarea art.95 alin.3.

⁸¹ Trebuie precizat că, fișele posturilor se actualizează ori de câte ori intervin modificări ale atribuțiilor (art. 108 alin.2 din ROFA).

⁸² Avem în vedere că în conformitate cu dispozițiile art.31 alin.2 lit.b din ROFA, *președintele secției stabilește atribuțiile personalului din cadrul secției, potrivit fișei fiecărui post și efectuează, potrivit nevoilor secției, redistribuirea personalului pe posturi și a atribuțiilor acestuia.*

compartimentului și se aduc la cunoștință personalului, sub semnătură (art. 108 alin.1 din ROFA).

La finalul analizei din capitolul de față, apreciez că se impune **adoptarea de către Colegiul de Conducere a unui nou Regulament de organizare și funcționare a Înaltei Curți de Casație și Justiție** deoarece etapa de tranziție stabilită pentru implementarea noilor coduri de procedură civilă și penală a fost consumată și acesta nu mai corespunde necesităților organizatorice specifice pentru gestionarea resurselor umane și materiale disponibile și/sau previzionate și competențelor substructurilor jurisdicționale ale Înaltei Curți.

În aceeași perspectivă apreciez și că dezechilibrele cronice generate de modificările successive în timp a normelor de competență materială impun **adoptarea unei legi organice a Înaltei Curți de Casație și Justiție.**

CAPITOLUL IV

RISURI ȘI VULNERABILITĂȚI ÎN MEDIUL INSTITUȚIONAL AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA 1

Considerații preliminare

În doctrina⁸³ de specialitate, managementul strategic este definit ca procesul prin care o organizație, indiferent de domeniul de activitate în scopul sporirii parametrilor de performanță specifică și consolidării poziției în raport cu alte structuri organizaționale elaborează strategia funcțională, inclusiv obiectivele sale strategice, implementează și controlează măsurile de nivel strategic destinate realizării misiunii sale.

Pentru cercetarea aplicată a exercitării atribuțiilor funcției de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție am efectuat un studiu prin metoda analizei SWOT⁸⁴ a competitivității mediului judiciar în care acționează instanța supremă pentru a anticipa evoluțiile; iar, pe de altă parte, a situației interne și a capacității sale de reacție decizională în scopul identificării modalităților de eficientizare a activității acesteia.

În teoria generală a managementului, *punctele forte* ale organizației sunt caracteristici distinctive, superioare în raport cu ale altor organizații și care reprezintă activități pe care aceasta le realizează mai bine decât alte organizații sau resurse deținute și care exced altor organizații din sistemul său de referință.

Punctele slabe ale organizației sunt caracteristici care determină un nivel de performanță inferior altor organizații și reprezintă activități pe care organizația nu le realizează în parametri doriți sau resurse nedisponibile.

⁸³ Toate organizațiile includ, într-o formă sau alta:

- un set de obiective proprii;
- distribuirea puterii și autorității;
- așteptările cu privire la funcții sau îndatoriri;
- canale de comunicare;
- anumite metode de asigurare a obiectivelor.

(N. Năbârjoiu, *Metode moderne de management al firmei*, Editura Universitară București, 2007, pag.107).

⁸⁴ „Strengths” - Puncte forte, „Weaknesses” - Puncte slabe, „Opportunities” - Oportunități și „Threats” - Amenințări.

Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi (pozitivi pentru organizație), care favorizează stabilirea unei noi strategii.

Amenințările sunt factori de mediu externi (negativi pentru organizație) precum situații sau evenimente care afectează capacitatea de a-și realiza integral obiectivele stabilite și având determinisme cauzale variate marchează activitatea organizației; anticiparea la timp a acestora făcând posibilă contracararea sau limitarea impactului acestora.

Cercetarea în matricea SWOT fundamentează managementul strategic întrucât:

- permite o investigație aprofundată a domeniilor funcționale din cadrul organizației;
- are caracter calitativ, deoarece generează un diagnostic asupra istoricului și condiției actuale a organizației și poate indica perspectivele de evoluție;
- aplicarea este facilitată de utilizarea unei liste de probleme relevante în configurarea planului managerial de nivel strategic.

Astfel, lista de *probleme relevante în cadrul analizei SWOT aplicată în cazul Înaltei Curți de Casație și Justiție* a inclus următoarele:

- pentru „**punctele forte**” existența sau deținerea:
 - ✓ poziției de vârf în sistemul instanțelor judecătorești;
 - ✓ competenței distinctivă pe unul sau mai multe din planurile managerial, organizatoric, calității hotărârilor pronunțate, pregătirii profesionale a categoriilor de personal.
 - ✓ sistemului organizat de planificare strategică;
 - ✓ resurselor financiare suficiente;
 - ✓ vitezei de reacție decizională la evoluțiile mediului judiciar național sau european;
 - ✓ imaginii publice favorabile;
 - ✓ culturii organizaționale.
- „**punctele slabe**” avute în vedere:
 - deteriorarea poziției de vârf în sistemul instanțelor judecătorești;
 - erodarea imaginii pentru serviciul public al justiției;
 - vulnerabilitatea la presiunile sistemului organizațiilor societății civile în plan intern sau internațional;
 - nomenclator restrâns de servicii specifice;
 - inadecvarea infrastructurii tehnice și informatice;
 - lipsa unor abilități și/sau competențe deosebite a unor categorii de personal (magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate);

- concentrarea asupra problemelor operative de conducere curentă;
- dezavantaje competitive față de Curțile Supreme din spațiul unic european.
- **„oportunități”** au fost de referință:
 - ✓ creșterea numărului destinatarilor jurisdicției;
 - ✓ posibilitatea de extindere a nomenclatorului de servicii specifice;
 - ✓ consolidarea implementării codurilor penal și de procedură penală, (ambele intrate în vigoare la data de 01 februarie 2014);
 - ✓ așteptările societății civile;
 - ✓ acorduri cu alte curți supreme la nivel internațional;
 - ✓ surse alternative de finanțare pentru anumite proiecte și/sau programe cu organizații nonguvernamentale interne sau internaționale.
- **„amenințări”** potențiale au fost semnificate:
 - adoptarea unor reglementări legislative cu impact nefavorabil;
 - starea de stagnare economică la nivel național și internațional;
 - dinamica specifică și presiunile mediului politic național;
 - incapacitatea operațională de acoperire a nevoilor justițiabililor.

SECȚIUNEA 2

Managementul riscurilor la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu titlu de necesară premisă, managementul riscului reprezintă un proces bazat pe activități de control și monitorizare permanentă, care include:

- identificarea, monitorizarea și evaluarea riscurilor care pot afecta realizarea obiectivelor strategice instituționale și/sau respectarea regulamentelor;
- definirea categoriilor de riscuri (externe, operaționale, privind schimbarea) și a riscului inerent (riscul rezidual);
- evaluarea probabilității ca riscul să se materializeze și a mărimii impactului acestuia, precum și a gradului de adecvare a controalelor interne.

În doctrina de specialitate, principalul indicator specific este expunerea la risc (ER) în perioada analizată, indicator calculat la nivelul instituției sau compartimentului analizat și care se calculează în funcție de două componente:

- probabilitatea manifestării riscurilor;
- impactul riscurilor asupra realizării obiectivelor instituției;
- $ER = f(\text{probabilitate, impact})$;
- ER este cuprins în plaja de valori 1-25.

Din această perspectivă, propun ca în viitor să fie evaluate următoarele tipuri de riscuri la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție:

- riscuri generate de schimbările legislative sau manageriale etc.
- riscuri strategice referitoare la realizarea unor acțiuni greșite de organizare și alocarea de resurse materiale, financiare, umane;
- riscuri de organizare (neformalizarea procedurilor) precum și lipsa unor responsabilități precise, insuficienta organizare a resurselor umane, documentația insuficientă sau neactualizată;
- riscuri operaționale: spre exemplu arhivare necorespunzătoare a documentelor;
- riscuri informaționale, referitoare la sisteme informatice neperformante pentru prelucrarea informațiilor și raportare;
- riscuri financiare, legate de pierderea unor resurse financiare sau neîncadrarea în bugetul aprobat.

Identificarea și evaluarea riscurilor trebuie realizată pentru fiecare categorie de operațiuni având în vedere bunele practici manageriale adoptate și de factorii de risc cei mai importanți, precum constatările anterioare, încrederea categoriilor de personal în managementul operațional, complexitatea operațiunilor și sistemelor.

Astfel, propun ca la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție să fie analizate sistematic, cel puțin o dată la 6 luni pentru exercitarea unui veritabil control managerial, riscurile care pot afecta realizarea obiectivelor legate de desfășurarea activităților jurisdicționale și elaborate planuri corespunzătoare, în scopul limitării posibilelor consecințe ale acestora și numiți inclusiv responsabili în aplicarea planurilor respective.

De asemenea, propun efectuarea analizei riscurilor mai sus indicate la nivelul tuturor structurilor jurisdicționale și compartimentelor de suport logistic și să fie numit un manager de risc care să coordoneze activitatea privind gestiunea riscurilor și să completeze registrul riscurilor la nivelul instanței supreme.

SECȚIUNEA 3
Schiță de diagnoză⁸⁵ SWOT
a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție

PUNCTE TARI

▪ **managementul participativ în adoptarea hotărârilor Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție**, având în vedere că dispozițiile art. 28 alin.3 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, reluate prin dispozițiile art.17 din ROFA prevăd că:

“(1) Președintele, vicepreședinții și câte 2 judecători de la fiecare secție, aleși pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor, cu reprezentarea fiecărei secții, constituie Colegiul⁸⁶ de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(2) Când se dezbate probleme economico-financiare și administrative, la ședințele colegiului de conducere participă managerul economic al Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu vot consultativ.

(3) La ședințele colegiului de conducere pot participa și președinții de secții.

(4) La ședințele colegiului de conducere pot fi invitați și reprezentanți ai organizațiilor sindicale din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

Astfel în anul 2018, Colegiul de conducere a fost convocat în 34 de ședințe pentru dezbaterile măsurilor organizatorice impuse de aplicarea noilor dispoziții de modificare a legilor justiției, precum și a deciziilor Curții Constituționale și a pronunțat 179 de hotărâri, care au avut ca obiect:

- stabilirea regulilor de funcționare a completurilor de judecată la nivelul secției penale;
- stabilirea numărului Completurilor de 5 judecători, precum și a regulilor de funcționare pentru anul 2018 și pentru anul 2019;
- aprobarea compunerii completurilor de judecată la nivelul tuturor secțiilor și a modificărilor intervenite în compunerile completurilor, urmare eliberării din funcție a unor judecători sau pentru alte cauze, prevăzute de lege;

⁸⁵ Primele două elemente ale analizei se vor referi la Înalta Curte privită ca organizație și vor reflecta situația sa internă, iar următoarele două vor avea în vedere mediul în care își desfășoară activitatea și impactul acestuia.

⁸⁶ Menționez că, în perioada 2011-2014 am fost ales ca membru al Colegiului de conducere de către Adunarea generală a judecătorilor secției penale.

- organizarea activității de repartizare aleatorie (incluzând avizarea personalului desemnat cu repartizarea aleatorie, adoptarea de reguli comune și specifice pentru acest tip de activitate);
- organizarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante din schema de personal auxiliar de specialitate, conex, contractual și cu funcție publică și desemnarea membrilor comisiilor de concurs;
- transferul sau transformările unor posturi în cadrul secțiilor/compartimentelor în scopul eficientizării activității;
- aprobarea statului de funcții și personal al instanței;
- desemnarea/ modificarea componenței comisiilor de evaluare a activității profesionale a personalului instanței supreme;
- desemnarea judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul unor comisii și consilii științifice sau la activitățile de formare profesională;
- soluționarea contestațiilor formulate împotriva ordinelor de salarizare;
- aprobarea proiectului de buget propriu și a raportului de activitate pentru anul anterior.

Pentru asigurarea transparenței, ședințele Colegiului de Conducere sunt înregistrate, iar dispozitivele hotărârilor pronunțate sunt publicate în rețeaua intranet a instanței.

▪ **reglementarea prin dispozițiile art. 19 alin.2 din Legea nr.304/2004 de organizare judiciară a specializării judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție pe secții și competențele secțiilor specializate și Completurilor de 5 judecători corespunzător materiilor de judecată reglementate prin lege, precum și interesul judecătorilor pentru hiperspecializare** (premisă a îndeplinirii unui act de justiție de calitate), în raport cu diversitatea domeniilor dreptului;

▪ **judecători și magistrați-asistenți cu experiență profesională care pronunță, în formațiunile de judecată sau în cele cu rol de unificare jurisprudențială hotărâri în drept, predictibile, cu respectarea garanțiilor procesuale stabilite prin lege și Convenția Europeană a Drepturilor Omului** subsumat cerinței administrării unui proces penal echitabil;

▪ **programele anuale de formare continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii, pentru standarde ridicate de profesionalism a judecătorilor și a magistraților-asistenți și programele Școlii Naționale de Grefieri de perfecționare profesională a personalului auxiliar de specialitate;**

▪ **interpretarea și aplicarea unitară a legii de către judecătorii Înaltei**

Curți de Casație și Justiție.

Unificarea practicii judiciare, denumită de doctrină „uniformizarea rezultatelor în spiritul ordinii de drept” are ca obiective previzibilitatea și certitudinea jurisprudenței și credibilitatea actului de justiție, prestigiul și eficiența Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În acest cadru, trebuie avute în vedere următoarele surse normative:

- art.126 alin.3 din Constituție;
- art.1 alin.1, art.18 alin.2 și art.27 alin.2 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată;
- art.15 alin.1 literele c) și d) din ROFA;
- secțiunea a IV¹-a (art.25-27) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, denumită „Măsurile privind unificarea practicii judiciare”;
- art.6 din Convenția⁸⁷ pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- considerentele Curții Europene a Drepturilor Omului în Hotărârea din 01 decembrie 2005 în cauza Păduraru⁸⁸ contra României sau cele din Hotărârea din 06 decembrie 2007 în cauza Beian⁸⁹ împotriva României în sensul că, deși „divergențele de jurisprudență constituie, prin natura lor, consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond având autoritate asupra competenței lor teritoriale, acestea nu trebuie să conducă la crearea unei diferențe de tratament între persoane care se găsesc într-o situație identică prin ea însăși, întrucât această practică este în sine contrară principiului securității juridice, care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept și contribuie la reducerea încrederii publice în sistemul judiciar” .

Subsumat scopului unificării practicii judiciare trebuie a fi menționate următoarele:

- *mecanismele specifice de unificare a jurisprudenței desemnate de Recursul⁹⁰ în Interesul legii și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în*

⁸⁷ Ratificată de România prin Legea nr.30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994)

⁸⁸ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.514 din 14 iunie 2006.

⁸⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.616 din 21 august 2007.

⁹⁰ Deciziile pronunțate pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în materie penală pronunțate în perioada 2017-2019 vizând eliminarea unor soluții contradictorii de practică judiciară în diferite domenii ale dreptului substanțial și procesual penal au fost prezentate în Anexa nr.4 la Capitolul I din prezenta lucrare.

vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept;

- *contribuțiile științifice ale judecătorilor și magistraților-asistenți* care au publicat monografii, studii și articole în diferite domenii ale dreptului material și procesual;

- *în plan logistic, existența sistemului de videoconferință* din ianuarie 2012 între Înalta Curte de Casație și Justiție, Curțile de Apel, Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii pentru dialogul direct.

În vederea conformării la măsurile recomandate în rapoartele Comisiei Europene în cadrul *Mecanismului⁹¹ de Cooperare și Verificare* s-a continuat publicarea jurisprudenței pe site-ul propriu a deciziilor relevante pronunțate de secții și Completurile de 5 judecători în rezumat, cât și a textului integral al deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și a deciziilor de recurs în interesul legii și a celor privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept.

Astfel, în Raportul publicat la 15 noiembrie 2017 la Bruxelles al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare, a fost evidențiat faptul că *“instanța supremă și-a perfecționat practica utilizării solicitărilor de pronunțare a unor hotărâri preliminare și a recursului în interesul legii în vederea unificării jurisprudenței”*.

Având în vedere numărul semnificativ de hotărâri pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, apreciez că cele două mecanisme susmenționate și-au dovedit eficiența în judecata desfășurată la nivelul secțiilor instanței supreme, cât și de celelalte instanțe judecătorești.

Creșterea numărului sesizărilor pentru recurs în interesul legii înregistrate în materie penală în anul 2018 indică și preocuparea titularilor care au legitimare subiectivă procesuală (colegiile de conducere ale curților de apel, Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Avocatul Poporului) pentru unificarea practicilor neunitare constatate.

În același sens este și preocuparea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru conformarea de către instanțele de trimitere la cerințele impuse de lege pentru formularea sesizărilor pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, manifestată în

⁹¹ Instituit prin Decizia 2006/928/CE a Comisiei Uniunii Europene din 13 decembrie 2006.

modelele publicate pe site-ul propriu, precum și de a asigura un conținut clar și coerent al considerentelor deciziilor de recurs în interesul legii în materie penală.

▪ **aplicarea în activitatea de judecată a dispozițiilor CEDO și Jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;**

În raport cu specificul materiilor de drept penal substanțial și procesual cu ocazia soluționării cauzelor și în *considerentele deciziilor pronunțate sunt invocate* atât dispozițiile CEDO, cât și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg (*blocul de convenționalitate*) fiind identificabile următoarele:

- argumente întemeiate pe dispozițiile art.6 – dreptul la un proces echitabil, art.14 – interzicerea discriminării din Convenția europeană a drepturilor omului și necesitatea asigurării unei jurisprudențe unitare, pentru reglarea divergențelor de jurisprudență;

- aplicarea directă a dreptului comunitar.

De asemenea, *judecătorii tuturor secțiilor sunt informați cu privire la hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului*, punându-se la dispoziția fiecăruia câte un exemplar al hotărârii relevante.

▪ **Programul informatic ECRIS de gestionare a dosarelor și repartizare aleatorie a cauzelor cu respectarea principiului stabilității completurilor de judecată și a continuității judecătorilor în soluționarea cauzelor.**

Repartizarea dosarelor înregistrate pe rolul secțiilor și completurilor de 5 judecători, prin programul ECRIS îndeplinește cerințele *principiului distribuirii aleatorii a dosarelor*, prevăzut expres de art.11 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și se realizează cu respectarea prevederilor art.3¹ din ROFA și a dispozițiilor cuprinse în art.94 alin.1 și 5 și art.101 alin.1 din ROI.

Executarea acestei operațiuni are loc conform procedurilor implementate în programul informatic, dosarele se înregistrează în ordinea primirii la instanță, după care se repartizează (în aceeași ordine) de persoana desemnată anual prin Hotărârea Colegiului de conducere la nivelul secțiilor și completurilor de 5 judecători; iar, la sfârșitul fiecărei zile se listează cauzele repartizate în ziua respectivă, ținându-se o evidență separată a listelor, verificate periodic de vicepreședinții instanței supreme, președinții de secție și magistrații-asistenți șefi ai secțiilor.

Primul termen de judecată, în sistem aleatoriu, prin programul informatic ECRIS, alocat în funcție de gradul de complexitate al cauzelor (fond de primă instanță, apel, recurs în casație, revizuire, contestație în anulare, strămutare, cerere

de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate, recurs împotriva încheierii de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale a României, alte cereri), cât și termenele ulterioare fixate în cursul judecării sunt dispuse cu respectarea principiului soluționării cu celeritate a cauzelor.

În ce privește trecerea unor dosare de la o secție la o altă secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, această măsură se realizează prin încheiere motivată.

Regulile generale de aplicare a programului de repartizare aleatorie a cauzelor sunt aplicate riguros, iar în situațiile în care există modalități de interpretare și aplicare neunitară a unor dispoziții, acestea au fost puse în discuția judecătorilor secțiilor.

▪ **principiul⁹² continuității în soluționarea dosarelor care asigură managementul fiecărui judecător asupra propriilor cauze;**

Distribuirea aleatorie a dosarelor în sistem informatic asigură respectarea principiului susmenționat, inclusiv atunci când intervin incidente procedurale, care vizează alcătuirea completurilor de judecată.

Astfel, incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului de judecată (sau la unii dintre aceștia), cum sunt incompatibilitatea, recuzarea sau abținerea se soluționează de către completul de judecată cu numărul imediat următor (art.110 alin.1 din ROI).

Cererile formulate de judecători, atunci când se ivesc incidente procedurale de natura celor menționate mai sus, precum și procesele verbale de înlocuire a acestora în completurile de judecată se păstrează într-o mapă specială, de către magistrații-asistenți șefi ai secțiilor și respectiv de Primul-grefier al Completurilor de 5 judecători.

De asemenea, în temeiul dispozițiilor art.101 alin.6 din ROI, toate modificările aduse completului de judecată ori repartizării dosarelor sunt evidențiate în programul informatic de repartizare aleatorie și în mapa ce conține programarea ședințelor de judecată.

În situația repunerii pe rol a unor cauze, în vederea continuării judecării (spre exemplu: dosare în care s-au pronunțat Completurile de 5 Judecători și trimise spre rejudecare secției penale; cauze restituite la procuror de către Judecătorul de Cameră Preliminară în condițiile art.346 alin.3 lit.a) Cod procedură penală în

⁹² Acest principiu este statuat expres de art. 52 alin. 1 și art. 139 alin. 1 lit.b teza a II-a din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, precum și de art.97 alin. 5 teza ultimă din ROI.

vederea refacerii urmăririi penale) dosarele se repartizează aceluiași complet de judecată.

▪ **asigurarea accesului liber la justiție**

În cadrul instanței supreme s-au consolidat măsurile pentru implementarea principiilor din Rezoluția⁹³ Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei nr. (81) 7 privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție referitor la *"informarea publicului cu privire la mijloacele aflate la dispoziție pentru realizarea drepturilor în justiție, cu privire la formalitățile de procedură, precum și regulile de procedură ce trebuie respectate; cu privire la reducerea la minimum a timpului necesar pentru obținerea unei hotărâri judecătorești"* și în Recomandarea⁹⁴ Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei nr. (2001) 3 privind serviciile acordate cetățenilor de către instanțe și alte instituții juridice prin utilizarea noilor tehnologii referitor la *"accesul cetățenilor la legislație, jurisprudență, informații administrative și judiciare; posibilitatea de a obține informații despre starea procedurilor având acces la sistemul de informare al instanțelor; posibilitatea de a obține în format electronic rezultatele procedurilor; posibilitatea de a avea acces la orice informație pertinentă pentru derularea efectivă a procedurii"*, după cum urmează:

✓ *secțiile și completurile de 5 judecători au publicat pe pagina de internet a instanței informații privind :*

- specificul competenței;
- programul de funcționare;
- condițiile în care justițiabilii pot exercita dreptul de petiționare (depunerea cererilor, mențiunile pe care trebuie să le cuprindă cererile de recurs în casație, revizuire, contestație în anulare, recuzare, strămutare);
- condițiile de eliberare a copiilor legalizate;
- modalitățile de achitare a taxelor de timbru;
- stadiul dosarelor aflate pe rol, termenele acordate sau soluțiile procedurale pronunțate.

✓ *în cauzele în materie penală soluționate de completurile de 5 Judecători și secția penală, a fost asigurată asistență juridică din oficiu a părților, în condițiile*

⁹³ Publicată la adresa <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=599788&SecMode=1&DocId=671776&Usage=2>.

⁹⁴ Publicată la adresa <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Rec%282001%293&Language=lanEnglish&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864>.

Codului de procedură penală și a protocolului încheiat între Ministerul de Justiție și Uniunea Națională a Barourilor din România;

▪ **asigurarea transparenței actului de justiție îndeplinit de Înalta Curte de Casație și Justiție;**

În vederea *facilitării accesului publicului cu privire la conținutul deciziilor pronunțate de Completul competent să judece recursurile în interesul legii și Completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, Direcția Legislație, Studii, Documentare și Informatică Juridică a asigurat publicarea acestora pe site-ul propriu, imediat după publicarea în Monitorul Oficial al României, în ordine cronologică, cu indicarea datei pronunțării și a numărului Monitorului Oficial în care au fost publicate.

Totodată, s-a asigurat publicarea pe site-ul propriu a:

- *hotărârilor relevante privind jurisprudența fiecărei secții și a Completurilor de 5 Judecători* prin care s-au rezolvat, cu valoare de principiu, probleme de drept ce au generat practică judiciară neunitară;
- *textului integral al deciziilor pronunțate de secția penală ca instanță de apel și de Completurile de 5 Judecători în materie penală;*
- *informațiilor actualizate privind actele normative care reglementează organizarea și funcționarea instanței;*
- *actelor Înaltei Curți de Casație și Justiție* (ordine emise de Președintele Înaltei Curți, hotărâri ale Colegiului de conducere);
- *declarațiilor de avere și interese ale judecătorilor, magistraților asistenți și personalului auxiliar de specialitate* în conformitate cu Legea⁹⁵ nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice;
- *declarațiilor de avere și interese ale personalului contractual cu funcții de conducere* conform actelor normative susmenționate;
- *declarațiilor pe proprie răspundere ale judecătorilor și magistraților-asistenți* conform Legii⁹⁶ nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Concomitent, alte măsuri subsumate aceluiași scop au vizat:

✓ *atașarea la dosarele aflate pe rolul fiecărei secții și a Completurilor de 5 judecători a încheierilor și proceselor-verbale întocmite în procedura repartizării aleatorii a cauzelor sau în situațiile de modificare a compunerii completului de judecată, precum și a copiilor de pe hotărârile colegiului de conducere prin care*

⁹⁵ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.621 din 02 septembrie 2010.

⁹⁶ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005.

este modificată compunerea completului de judecată, certificate de grefierul de ședință.

✓ *în cuprinsul listelor de ședință afișate la avizierul sălilor de judecată, înainte de începerea ședințelor de judecată, s-au menționat numele și prenumele judecătorilor, magistratului-asistent, grefierului de ședință, care compun completul de judecată, precum și procurorului de ședință.*

✓ *înregistrarea ședințelor de judecată în condițiile art. 369 alin.6 Cod⁹⁷ procedură penală la nivelul secției penale și Completurilor de 5 Judecători în materie penală și punerea la dispoziția părților, la cerere, a transcrierilor înregistrării ședinței de judecată, în condițiile legii.*

▪ **dotarea cu echipamente IT⁹⁸ și instruirea în domeniu a magistraților-asistenți și a personalului auxiliar de specialitate.**

Cu titlu de premisă, existența rețelei informatice la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție permite judecătorilor și magistraților-asistenți să acceseze o bază de jurisprudență actualizată on-line și în consecință o bună cunoaștere a legislației.

Trebuie menționat că *accesul judecătorilor și magistraților-asistenți prin echipamente IT la sursele de documentare legislativă și doctrinară se asigură:*

- la Monitorul Oficial în formă electronic;
- la programe de legislație internă;
- la programul de gestionare a fondului documentar al bibliotecii Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- în mediul internet.

PUNCTE SLABE

▪ **Deciziile Curții Constituționale a României cu impact devastator asupra activității Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în anii 2018-2019, după cum urmează:**

✓ **Decizia⁹⁹ Curții Constituționale nr. 685/2018** prin care fiind admisă sesizarea formulată de prim-ministrul al Guvernului României în consecință:

- s-a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de hotărârile Colegiului de conducere a Înaltei Curți de Casație și Justiție,

⁹⁷ Adoptat prin Legea nr. 135/2010 privind Noul Cod de Procedură Penală, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010.

⁹⁸ Acronim pentru tehnologia informației.

⁹⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1021 din 29 noiembrie 2018.

începând cu Hotărârea nr. 3/2014, potrivit căreia au fost desemnați prin tragere la sorți doar 4 (patru) din cei 5 membri ai Completurilor de 5 judecători, contrar celor prevăzute de art.32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 255/2013 și

- s-a dispus ca *Înalta Curte de Casație și Justiție să procedeze de îndată la desemnarea prin tragere la sorți a tuturor membrilor Completurilor de 5 judecători, cu respectarea art. 32 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 207/2018.*

▪ **Decizia¹⁰⁰ Curții Constituționale nr. 26/2019** prin care s-a admis sesizarea formulată de președintele Camerei Deputaților și în consecință:

- s-a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a Protocolului nr. 00750 din 4 februarie 2009 și a Protocolului nr. 09472 din 8 decembrie 2016, doar cu privire la dispozițiile art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1) și art. 9, precum și de exercitarea, în mod necorespunzător, a controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații și

- s-a dispus ca *Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate să verifice, în cauzele pendinte, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și să dispună măsurile legale corespunzătoare.*

▪ **Decizia¹⁰¹ Curții Constituționale nr. 417/2019** prin care s-a admis sesizarea formulată de președintele Camerei Deputaților și în consecință:

- s-a constatat că a existat un conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de neconstituirea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a completurilor de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, contrar celor prevăzute de art. 29 alin. (1) din Legea

¹⁰⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 193 din 12 martie 2019.

¹⁰¹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 825 din 10 octombrie 2019.

nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003 și

- s-a dispus ca *dosarele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate de aceasta în primă instanță anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, să fie rejudecate, în condițiile art.421 pct.2 lit. b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003.*

▪ **volumul¹⁰² de activitate**, având în vedere competența materială de judecată a secției penale și a Completurilor de 5 Judecători în materie penală, în raport cu resursele umane disponibile *are efecte negative pentru procesul de documentare a ședințelor de judecată și poate influența calitatea hotărârilor pronunțate.*

Pe de altă parte, *studiul datelor statistice* ce au fost prezentate în Capitolul II – Secțiunea 1 *indică creșterea numărului cauzelor complexe* deduse judecării la nivelul secției penale și a Completurilor de 5 judecători în materie penală care rezultă din natura¹⁰³ infracțiunilor săvârșite, modalitățile concrete de comitere a acțiunilor infracționale sau numărul mare de inculpați trimiși în judecată pentru săvârșirea unor infracțiuni de corupție.

Numărul de dosare pe rolul Completurilor de 5 Judecători și secției penale este necesar a fi privit și prin raportare la *urgența¹⁰⁴ judecării impusă de normele de procedură în materie penală* - toate chestiunile ce privesc luarea și/sau verificarea, prelungirea, înlocuirea, revocarea, încetarea măsurilor preventive în condițiile art.203-243 Cod procedură penală; autorizarea unor măsuri de supraveghere tehnică

¹⁰² Datele statistice relevante privind activitatea judiciară a Înaltei Curți din anul 2018 au fost prezentate în Capitolul I - Secțiunea 3.

¹⁰³ În cazul dosarelor privind traficul de ființe umane, intervin și aspecte ce țin de psihologia victimelor, de posibilitatea de a stabili o legătură de comunicare care să permită descrierea abuzurilor la care au fost supuse.

¹⁰⁴ A se vedea și opinia exprimată de un magistrat în sensul că, s-a constatat, în mod invariabil, că judecătorii reclamă numărul insuficient de personal (judecători și grefieri), cât și complexitatea dosarelor, ca unice cauze ale volumului de dosare afectat unui complet de judecată, ori de câte ori se măsoară volumul cauzelor „restante”, cu referire expresă la cauzele care au o vechime în sistem mai mare de 1 (un) an.

În asemenea condiții, tendința de a nesocoti chiar termenele specifice judecării cauzelor urgente, prevăzute expres de lege, în varii materii, devine evidentă...iar această stare o prezentăm a fi subînțeleasă la nivel general, context în care grija pentru un comportament profesional responsabil se risipește într-atât de mult încât judecătorul se socotește la adăpost de orice forma de răspundere [art.99 lit. h) din Legea nr.303/2004, republicată consacrand „nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor” ca abatere disciplinară].

Acest fenomen este nociv, fiind de natură a afecta calitatea sistemului judiciar în întregul său (L. Barac, *Management judicic*, Editura Hamangiu, București, 2010, pag.85).

de către procuror, în condițiile art.138 și urm. Cod procedură penală sau a perchezițiilor domiciliare în cazul art.157 și urm. Cod procedură penală impun prezența în instanță a judecătorilor specializați.

Deși ședințele de judecată cu o durată medie de 10-12 ore la Completurile de 5 judecători în materie penală în anul 2018 s-au finalizat la ore târzii, trebuie evidențiată preocuparea colegilor judecători și magistrați-asistenți pentru evitarea erorilor de judecată și rezolvarea problemelor de drept cu respectarea termenului rezonabil stabilit prin dispozițiile art. 6 paragraful 1 din CEDO și dispozițiile art.21 alin. 4 din Constituția României.

Prin conformare la prevederile legale și regulamentare incidente, judecătorii secției penale și-au desfășurat activitatea în cursul anului 2019 în completuri de judecător unic de drepturi și libertăți; completuri de judecător unic de cameră preliminară; completuri de 2 judecători; completuri de 3 judecători, trei Completuri de 5 judecători în materie penală pentru anul 2018 și respectiv trei Completuri de 5 judecători în materie penală pentru anul 2019 , în Completul competent să judece recursul în interesul legii (atât ca membrii titulari, cât și ca membrii supleanți, participând într-un număr de *12 ședințe*, în care au întocmit un număr de *10 rapoarte*) și în cadrul Completurilor competente pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (au participat la *10 ședințe de judecată în care s-au întocmit 27 de rapoarte*).

Concomitent, pe lângă activitatea de judecată desfășurată în formațiunile de judecată, aceiași *judecători au îndeplinit activități în cadrul comisiilor de concursuri și examene* organizate de Consiliul Superior al Magistraturii (comisiile constituite pentru concursurile de admitere în magistratură, pentru examenul de capacitate a magistraților sau de promovare a judecătorilor de la celelalte instanțe judecătorești în funcții de conducere).

▪ **subdimensionarea schemelor de personal** (*judecători, magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate*) generează uzură fizică și reduce nivelul de motivare în activitate;

Problematica dimensionării schemelor de personal la nivelul întregului sistem judiciar a fost menționată constant în Raportele Comisiei Europene privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției.

Astfel, în Raportul¹⁰⁵ Comisiei Europene publicat la Bruxelles, 22 ianuarie 2014 (37 final) s-a formulat cu titlu de recomandare „să se accelereze găsirea unei soluții la problemele generate de volumul de lucru (...) în vederea asigurării unor progrese demonstrabile”.

Astfel din datele bilanțiere rezultă că *structura de personal la 31 decembrie 2018 a fost următoarea:*

- ✓ *judecători - 122 de posturi, din care 110 ocupate;*
- ✓ *magistrați-asistenți - 123 de posturi, din care 106 ocupate;*
- ✓ *grefieri, aprozi, agenți procedurali – 180 de posturi, din care 177 ocupate*
- ✓ *consilieri, experți, auditori (funcționari publici + personal contractual) - 31 de posturi, din care 26 ocupate;*
- ✓ *specialiști IT – 6 posturi, toate ocupate.*

Este important de precizat, că prin adresa nr.311 din 19.04.2018 transmisă Primului-ministru al Guvernului României, solicitare reiterată prin adresa nr.718 din 12.09.2018 înaintată Ministerului Justiției și reluată prin adresa nr.423 din 04.09.2019 către Ministrul Justiției, Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat suplimentarea schemei de personal cu un număr de 60 de posturi (12 posturi de judecători, 22 posturi de magistrați-asistenți și 26 posturi de grefieri), pentru a fi posibilă înființarea de noi completuri de judecată în vederea soluționării cauzelor aflate pe rol cu respectarea principiului celerității.

▪ **spații insuficiente pentru desfășurarea activităților judiciare** care influențează pregătirea ședințelor de judecată și redactarea hotărârilor, incluzând *inexistența în locația principală a unor spații pentru deliberări de către judecători;*

Astfel, modalitatea de repartizare a magistraților-asistenți și grefierilor ce desfășoară activitățile la Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în materie penală și Completurile de 5 judecători în materie penală – de la etajul II la etajul V în locația principală a instanței supreme, are consecințe asupra activităților preparatorii pentru ședințele de judecată.

Menționez că, funcționarea simultană a câte 6 (șase) Completuri de 5 judecători corespunzător anilor 2018 și 2019 (în materie penală, cât și civilă), precum și a 3 (trei) Completuri pentru soluționarea recursurilor în interesul legii conduse de Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și vicepreședinți și a

¹⁰⁵ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și de verificare, Bruxelles, 22.1.2014 COM(2014) 37 final, publicat pe site-ul <https://ec.europa.eu>.

mai multor Completuri pentru dezlegarea unor chestiuni de drept indică necesitatea unor spații suplimentare.

În lipsa unor atari spații, programarea desfășurării activităților de judecată la nivelul acestor formațiuni de judecată se realizează cu mare dificultate, în sala Secțiilor Unite și în sălile de judecată repartizate celor două secții civile, sub condiția că în aceste săli nu sunt programate ședințe ale completurilor de judecată din cadrul secțiilor instanței.

Pe de altă parte, subzistă problema *suportului logistic* pentru păstrarea dosarelor, mapelor de hotărâri pronunțate și registrelor speciale în ceea ce privește activitatea de la Completurile de 5 judecători, Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, Completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care nu dispun de spații corespunzătoare care să permită arhivarea unui volum de dosare și/sau documente în creștere (de la an la an).

În același sens, trebuie precizat că *în anul 2018 nu au fost bugetate lucrările de intervenții* la sediul principal din București, Str. Batiștei nr.25, sector 2.

▪ **neeliminarea factorilor care împiedică rezolvarea cu celeritate a cauzelor** (*fond* înregistrate pe rolul secției penale și *apel* înregistrate pe rolul Completurilor de 5 judecători în materie penală) **în termen rezonabil și previzibil;**

Astfel, *lipsa unui corp de avocați specializați în procedura recursului în casație în fața Înaltei Curți* (chestiune reglementată unitar în acest sens pentru Curțile Supreme din spațiul european) și obligația regulamentară de a genera un nou dosar pentru orice cerere formulată de părți, deși în baza normelor de drept procesual aplicabile, acestea sunt lipsite de relevanța funcțională (cereri informale, inadmisibile deoarece nu sunt îngăduite în mod obiectiv de legea de procedură penală sau sunt formulate de persoane lipsite de legitimare subiectivă) sunt deficite de reglementare legislativă ale procedurilor judiciare administrate la nivelul instanței supreme.

Printre **cauzele obiective** ce determină amânarea soluționării dosarelor enumerăm:

- ✓ *inconsecvența legislativă;*
- ✓ *complexitatea deosebită a cauzelor în fond și apel în materie penală ce se soluționează de jurisdicția supremă;*

✓ *încărcătura de dosare pe judecători*, coroborat cu volumul de muncă și imposibilitatea redistribuirii judecătorilor de la alte secții ale Înaltei Curți - având în vedere necesitatea respectării specializării stricte;

✓ *folosirea abuzivă a drepturilor procesuale de către părți* (spre exemplu, formularea unor cereri de recuzare repetate atestând reaua credință manifestă a petiționarilor);

✓ *solicitarea de termene de către avocații aleși* pentru imposibilitatea de a se prezenta *pentru diferite împrejurări* (spre exemplu: motive medicale, participări la conferințe și simpozioane etc.);

✓ *nerespectarea de către unele persoane juridice a dispozițiilor legale privind reprezentarea în instanță*.

Factorii subiectivi care au condus la întârzieri în soluționarea dosarelor sunt:

○ *imputabili magistraților-asistenți și grefierilor de ședință* (uneori insuficienta pregătire profesională sau neatenția în efectuarea lucrărilor);

În alte situații, dispozițiile instanței nu sunt aduse la îndeplinire în mod corespunzător, în cazurile citării prin publicitate, în străinătate sau a emiterii unor adrese în termen util pentru solicitarea de relații de la instituții și autorități publice.

○ *imputabili avocaților* (lipsa la termenele de judecată fixate și neasigurarea înlocuirii titularului delegației de un alt apărător prin neconformare la obligația impusă de art. 40 din Legea¹⁰⁶ nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, formularea unor cereri repetate de lipsă de apărare);

○ *imputabili altor participanți la procedurile judiciare*, precum experți (pentru neefectuarea expertizelor tehnice încuviințate în termen), traducători autorizați și interpreți.

Reducerea duratei procedurilor judiciare constituie o sarcină complexă care presupune măsuri administrative ce vor fi prezentate în capitolul următor.

▪ **practica judiciară neunitară din cauza legislației lipsită de coerență;**

Jurisprudența neunitară constituie o problema¹⁰⁷ reziduală a Înaltei Curți de Casație și Justiție ce generează nemulțumiri justificate ale justițiabililor și percepută ca un tratament inechitabil și discriminatoriu.

¹⁰⁶ Republicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 98 din 07 februarie 2011.

¹⁰⁷ *Instanțele superioare, prin jurisprudența lor, examinarea practicilor judiciare și raporturile lor anuale, pot contribui la calitatea hotărârilor judecătorești și la evaluarea lor. De aceea este esențial ca jurisprudența lor să fie clară, coerentă și constantă* [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția

Unificarea jurisprudenței pare a fi imposibilă, în condițiile unei legislații neclare și imprevizibilă datorită modificărilor efectuate fără a se analiza impactul asupra procedurilor judiciare în curs (ce generează premisele încălcării dreptului justițiabililor la un proces echitabil prevăzut de dispozițiile art. 6 din CEDO).

Din acest punct de vedere se impune *asigurarea unui cadru legislativ predictibil* prin :

- ✓ asigurarea unei legături corespunzătoare între nivelul jurisdicției supreme și complexitatea cauzelor date spre competență soluționare;

- ✓ noi reguli de organizare judiciară care să permită soluționarea unui număr rezonabil de cauze într-un interval de timp determinat;

- ✓ un nou mecanism de administrare a resurselor materiale, care să asigure reala independență financiară.

Astfel chiar în condițiile monitorizării problemelor de drept controversate și organizării ședințelor profesionale în cadrul secțiilor Înaltei Curți, problematica unificării practicii judiciare rămâne o provocare nerezolvată, solicitând măsuri proactive ce vor fi prezentate în capitolul următor.

- **deficite de reglementare legislativă în activitatea Completului competent să judece recursul în interesul legii și Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală** care impun modificarea normelor de procedură, în sensul admisibilității invocării de către judecători a unor cazuri de incompatibilitate și adoptarea de reguli cu privire la mecanismul de deliberare în vederea pronunțării hotărârilor în ipoteza nerealizării cvorumului impus de lege.

- **inexistența unui sistem informatic integrat de management al dosarelor aflate pe rolul secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală care să permită accesul la dosarele unităților de parchet finalizate cu soluții procedurale;**

- **lipsa drepturilor de acces pentru interogarea bazelor de date administrate de Inspectoratul General al Poliției Române privind persoanele urmărite la nivel național sau internațional;**

- **disfuncționalități ale programului Ecris, varianta 4.5.1.40, după cum urmează:**

- inexistența unei grile-standard (aprobată de Colegiul de conducere) pentru

organizarea drepturilor de acces la nivel individual sau grupal, pentru judecători, magistrați-asistenți, prim-grefieri de secție, grefieri de ședință;

-permisibilitatea intervențiilor administratorului de aplicație în sistemul informatic.

- imposibilitatea în materie penală a sistemului ECRIS de a permite (ca în materie civilă) stocarea și afișarea tuturor versiunilor comunicărilor (din procedura de cameră preliminară și din cea de filtru) și astfel, la generarea unei noi comunicări se pierde comunicarea anterioară;

- modul de generare a borderourilor de citații și comunicări fără a fi aplicate criterii implicite de ordonare a părților;

- modalitatea de jurnalizare a operațiunilor de creare și de transfer de dosare.

Deoarece în prezent instanța supremă are două sedii, principal și secundar, pentru a evita greșelile de operare care pot apare în procedurile de comunicare și de citare (pe noile coduri, pe vechile coduri), se impune modificarea sistemului ECRIS astfel încât să se permită alocarea unei adrese implicite secțiilor I-a civilă civilă, a II-a civilă și penală pentru locația principală și respectiv, o alta pentru secția de contencios administrativ și fiscal de la sediul secundar.

▪ **existența unei duble evidențe atât în format manuscris, cât și în format electronic, pentru registrele de executări penale;**

▪ **insuficienta obiectivitate în evaluarea performanțelor profesionale individuale a magistraților-asistenți și a personalului auxiliar de specialitate, ce are consecințe în plan motivațional și care impune o nouă strategie de dezvoltare aplicată resurselor umane disponibile.**

▪ **neimplicarea personalului auxiliar, cu pregătirea profesională necesară, în sarcinile administrativ-judiciare;**

▪ **discontinuități în controlul exercitat de Primii-grefieri din cadrul secțiilor și Completurilor de 5 judecători, care face ca sarcini de serviciu planificabile să determine evenimente solicitante în compartimentele de grefieri;**

▪ **inexistența unor relații interpersonale, consolidate între toate categoriile de personal bazate pe colaborare și respect;**

▪ **deficitul de imagine publică al instanței supreme;**

În acest moment, instanța supremă se confruntă cu un deficit de imagine și încredere, iar progresele înregistrate nu au reușit să schimbe percepția acesteia ca fiind o autoritate publică în care se manifestă elemente de lipsă de predictibilitate și previzibilitate.

Având în vedere rolul de serviciu public prin înfăptuirea actului de justiție, precum și **Deciziile Curții Constituționale a României nr.685/07.11.2018 și nr.417/03.07.2019 asupra cererilor de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României și Înalta Curte de Casație și Justiție**, este esențială activitatea de comunicare¹⁰⁸ a informațiilor ce permit publicului să înțeleagă procedurile de judecată aplicabile.

Încrederea trebuie să caracterizeze relația dintre jurisdicția supremă și societatea civilă pentru creșterea conștiinței publicului, că hotărârile pronunțate sunt rezultatul unei judecăți imparțiale și pentru acceptarea¹⁰⁹ efectelor acestora.

Imaginea „*mutilată*” a Înaltei Curți de Casație și Justiție de multiplele incriminări lansate în spațiul public de către unii factori constituționali de putere, politicieni, lideri de opinie, jurnaliști (și care nu au calitatea de subiecți procesuali în procedurile judiciare), în sensul inexistenței independenței reale a judecătorilor sau „*conivențelor*” cu serviciile secrete trebuie refăcută prin comunicare transparentă și argumente care înfrâng aceste tipuri de acuzații.

Transparența actului de justiție înfăptuit de Înalta Curte și informarea corectă a opiniei publice impun disponibilitatea pentru dialog și furnizarea de informații asupra mecanismelor judiciare specifice.

- **inexistența unui circuit informațional în condițiile legii cu organizațiile non-guvernamentale, inclusiv cu organizațiile profesionale ale magistraților** implicând organizarea periodică de întâlniri de lucru;

- **starea de sănătate a judecătorilor, magistraților-asistenți și personalului auxiliar.**

Volumul de muncă impus de necesitatea soluționării urgente a cauzelor și a redactării hotărârilor pronunțate în termenele prevăzute de lege a generat *suprasolicitarea categoriilor de personal*, ceea ce impune *cuantificarea gradului*

¹⁰⁸ De altfel, este semnificativă concluzia formulată la Conferința Judecătorilor Europeni, cu tema „*Justiția și media*”, desfășurată la Cracovia în anul 2005, în sensul că „*integrarea justiției în societate obligă sistemul judiciar să se deschidă și să învețe să se facă el însuși cunoscut. Ideea nu este de a introduce instanțele într-un spectacol media, ci de a contribui la transparența procesului judiciar*” (a se vedea pe pagina <https://www.ncjrs.gov/App/>).

¹⁰⁹ Hotărârea judecătorească trebuie percepută de justițiabil și de societate în general drept rezultatul unei aplicări pertinente a regulilor de drept, al unei proceduri echitabile și al unei aprecieri convingătoare a faptelor, fiind executabilă.

Justițiabilul va avea atunci convingerea că a fost examinată cauza sa și că a fost soluționată corect și societatea va percepe hotărârea ca pe un factor ce poate restabili pacea socială [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.7 paragraf 31, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920/>].

de încărcare profesională și nivelului de solicitare a resurselor psihice la locul de muncă.

OPORTUNITĂȚI

- **racordarea legislației naționale la cea din spațiul european de justiție;**
- **experiențele altor Curți supreme de Justiție în aplicarea legii și parteneriat cu instanțe supreme din spațiul european pentru instruirea tuturor categoriilor de personal;**
- **disponibilitatea puterii legislative pentru simplificarea procedurilor judiciare și consultarea judecătorilor la formularea unor propuneri de lege;**
- **organizarea întrunirilor judecătorilor secțiilor în scopul identificării problemelor de drept care nu au o rezolvare unitară și sesizarea cu recursuri în interesul legii de către Colegiile de conducere ale Curților de Apel;**
- **participarea la platforma electronică EMAP (din luna iulie 2016 prin baza de jurisprudență) alături de C.S.M. și Agentul Guvernamental pentru CEDO din cadrul Ministerului Afacerilor Externe; caracterul interactiv al acesteia poate determina accelerarea procesului de consolidare a practicii unitare.**
- **autorizarea accesului unor grefieri din cadrul secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală la informațiile Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Administrației și Internelor și Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru celeritatea procedurilor de citare a persoanelor deținute;**
- **organizarea de sesiuni de pregătire profesionale sau dezvoltare a abilităților de comunicare cu autorități sau instituții publice, precum Banca Națională, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Consiliul Național de Combatere a Discriminării;**
- **interesul organizațiilor nonguvernamentale internaționale pentru programe în domeniul protecției drepturilor omului;**
- **participarea judecătorilor și magistraților-asistenți la circuitul național și european de idei juridice (inclusiv prin publicarea în reviste de specialitate) la colocvii, seminarii, comunicări științifice, cursuri postuniversitare, masterate, forme de pregătire doctorală;**
- **dezvoltarea culturii organizaționale și a conștiinței categoriilor de personal (judecători, magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate)**

apartenenței la o „echipa unică” în cadrul instanței Înaltei Curți de Casație și Justiție.

AMENINȚĂRI

▪ **insuficiența resurselor¹¹⁰ financiare alocate în exercițiul bugetar pentru anul 2019;**

Pe de altă parte, trebuie precizat că urmare a demersurilor efectuate în anul 2018, bugetul instituției a fost suplimentat la prima rectificare bugetară cu suma de 2.848 mii lei, iar la a doua rectificare a fost suplimentat cu suma de 1.075 mii lei.

▪ **organizarea defectuoasă a activităților specifice de instruire de către unele autorități sau instituții publice, organizații nonguvernamentale naționale;**

Spre exemplu, deși interesul judecătorilor în formarea continuă se manifestă prin opțiunile exprimate în vederea participării la programele organizate de Institutul Național al Magistraturii, în unele cazuri nu a fost adaptată oferta de stagii de perfecționare profesională, corespunzător nivelului de jurisdicție a instanței supreme.

▪ **vacantarea posturilor prin pensionări anticipate ale judecătorilor și magistraților-asistenți și încetarea raporturilor de muncă pentru personalul auxiliar de specialitate ;**

▪ **participarea redusă a personalului auxiliar de specialitate la seminarii de perfecționare profesională organizate de SNG datorită numărului insuficient în raport cu volumul de activitate ridicat.**

¹¹⁰ Calitatea hotărârilor judecătorești este direct condiționată de mijloacele bugetare atribuite sistemului judiciar. Instanțele nu pot acționa eficient cu resurse umane și materiale inadecvate. Este necesară o retribuire adecvată a judecătorilor pentru a-i pune la adăpostul presiunilor vizând influențarea sensului hotărârilor lor și, în general, a comportamentului lor ... În lipsa resurselor financiare adecvate, funcționarea efectivă a sistemului judiciar în vederea obținerii unui produs de calitate este imposibilă [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.4 paragraf 14, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>].

CAPITOLUL V

MĂSURI STRATEGICE ȘI OPERAȚIONALE ÎN MANAGEMENTUL EXERCITĂRII FUNCȚIEI DE VICEPREȘEDINTE AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA 1

Măsuri propuse pentru sporirea eficienței judiciare în soluționarea cauzelor și unificarea jurisprudenței

Având în vedere rolul¹¹¹ de „lider pozițional de decizie” și lista problemelor relevante cu titlu de „puncte slabe” și „amenințări”- diagnosticate în analiza SWOT (indicate în Capitolul IV), propun **măsuri strategice apte să determine realizarea obiectivelor instituționale legitime și anume, dezvoltarea percepției publice pozitive a jurisdicției supreme și consolidarea rolului său constituțional de unificare a practicii judiciare neunitare.**

Aceste măsuri trebuie în mod necesar **integrate în managementul administrativ-judiciar al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție** de planificare a acțiunilor, alegere a priorităților, previzionare a dificultăților și revizuire în raport de schimbările intervenite.

I. Măsuri pentru creșterea calității actului de justiție înfăptuit la secția penală și Completurile de 5 judecători în materie penală, precum și formațiunile de judecată cu rol unificator în materie penală ale Înaltei Curți de Casație și Justiție respectiv, Completul competent să judece recursul în interesul legii și Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Astfel, întrucât cunoașterea și valorificarea deciziilor Curții Constituționale, precum și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg și a Curții de Justiție a Comunităților Europene de la Luxembourg, constituie o premisă pentru unificarea practicii judiciare, se impune în continuare:

✓ **asigurarea studiului individual pentru judecători și magistrați-asistenți prin participarea la cursuri postuniversitare, masterate, doctorate, programe de formare continuă organizate de Institutului Național al Magistraturii;**

¹¹¹ Dedus din atribuțiile stabilite prin ROFA (analizate în Capitolul III).

✓ *facilitarea accesului acelorasi categorii de personal la publicatii si reviste de specialitate („Buletinul jurisprudenței curților de apel”, „Dreptul”, „Pandectele Române”, „Revista română de drept comunitar”, revista „Pro lege” a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție etc.) în care sunt publicate decizii ale instanțelor române și/sau europene, precum și studii de caz;*

✓ *informarea zilnică a judecătorilor și magistraților-asistenți cu privire la actele normative nou apărute, inclusiv monitorizarea actelor normative apărute în Jurnalul¹¹² Oficial al Comunităților Europene;*

✓ *investigarea on-line a site-urilor autorităților europene judiciare pentru capturarea jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului (www.echr.coe.int) și a principalelor instanțe comunitare (Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Tribunalul de Primă Instanță - <http://curia.europa.eu>) și a unor informații utile din bibliografii la spețele judiciare, materiale documentare ori informative, studii întocmite;*

✓ *operaționalizarea legăturii cu reprezentanții români la grefele Curții Europene de Justiție a comunităților europene de la Luxembourg și a Curții Europene pentru Drepturile Omului de la Strasbourg, pentru a putea fi transmise on-line hotărârile pronunțate și conținutul motivării acestora.*

II. Măsuri pentru reducerea duratei procedurilor judiciare care includ:

✓ *solicitarea prin intermediul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție a realizării procedurilor pentru ocuparea imediată a posturilor vacante de magistrați-asistenți de către Consiliul Superior al Magistraturii, precum și suplimentarea numărului de posturi pentru personalul auxiliar de specialitate; ceea ce va permite sporirea numărului de completuri de judecată;*

✓ *desemnarea aleatorie a judecătorilor secției penale în cadrul formațiunilor de unificare a practicii judiciare, prin intermediul programului informatic Ecris;*

Aceasta întrucât modalitatea de desemnare a judecătorilor în compunerea Completurilor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și a Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin tragere la sorți, nu este întotdeauna corelată cu numărul de participări în compunerea unor atari formațiuni de judecată în calitate de membru ori de judecător raportor; ceea ce va

¹¹² Publicat la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/>.

permite comensurarea volumului de muncă al fiecărui judecător pe unitate de timp determinată.

✓ *formularea de propuneri către Colegiul de conducere a unor reguli de organizare a Completurilor de 5 judecători în materie penală și Completului pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, având la bază indicatorii statistici și evidența documentelor intermediare sau finale ale judecății pentru stabilirea fluxurilor de lucru comune acestor formațiuni de judecată.*

✓ *colaborarea cu vicepreședintele cu atribuții în materie civilă și formularea de propuneri comune către Colegiul de conducere care să vizeze reorganizarea compartimentului în care își desfășoară activitățile magistrații-asistenți și grefierii repartizați Completurilor de 5 judecători care judecă în materie civilă și în materie penală.*

✓ *formularea de propuneri pentru configurarea unui sistem de management integrat informatic al documentelor pentru comunicarea proiectelor de documente/documentelor întocmite pentru ședințele de judecată între compartimentele secției penale, Completurilor de 5 judecători în materie penală și formațiunile de judecată cu rol unificator al jurisprudenței, în funcție de nivelul de competență și decizie;*

✓ *formularea de propuneri pentru standardizarea hotărârilor/încheierilor ce se redactează la nivelul Completurilor de 5 judecători în materie penală, Completului competent să judece recursul în interesul legii în materie penală, de către magistrații-asistenți și/sau grefieri, precum și elaborarea unor formulare tip pentru documentele de uz intern și extern;*

✓ *participarea magistraților-asistenți și grefierilor de ședință la module de lucru organizate în materie penală pe teme specifice pentru pregătirea și gestionarea cauzelor în scopul fluidizării circuitului dosarelor¹¹³ și care să corespundă bunelor practici de lucru a dosarelor.*

✓ *analiza semestrială a factorilor subiectivi și obiectivi, care determină depășirea termenului rezonabil, în dosarele mai vechi de 1 an, aflate pe rolul Completurilor de 5 judecători în materie penală și secției penale, pentru remedierea situațiilor constatate.*

¹¹³ Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.5, paragrafele 18 și 19, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>.

✓ *controlul activității de repartizare aleatorie a cauzelor la Completurile de 5 judecători în materie penală și respectarea numărului maxim de dosare noi repartizate pe ședință prin intermediul primului magistrat-asistent.*

În acest sens, sunt necesare politici comune în cadrul secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală în ceea ce privește fluctuațiile de personal, cu referire la încărcătura ședințelor și numărul efectiv de judecători în funcție pentru asigurarea unei repartizări echilibrate a participării acestora în completurile de judecată prin introducerea în sistemul Ecris a datelor care determină cuantificarea gradului de complexitate al fiecărui dosar și a fiecărei ședințe de judecată.

✓ *continuarea măsurilor de degrevare¹¹⁴ a judecătorilor de sarcinile administrative, precum și extinderea atribuțiilor grefierilor și consolidarea statutului magistratului-asistent, în scopul eficientizării activităților jurisdicționale.*

De altfel, Recomandarea¹¹⁵ Nr. R (86) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către Statele Membre privind măsurile de prevenire și reducere a volumului excesiv de activitate al instanțelor, statuează necesitatea *reducerii graduale a atribuțiilor non-juridice ale judecătorilor prin încredințarea altor persoane sau organe, pentru a determina un interval suficient de timp pentru studiul dosarelor, pregătirea ședințelor de judecată și documentarea în ceea ce privește doctrina relevantă în fiecare cauză, respectiv identificarea jurisprudenței europene incidente în materie.*

Aceasta deoarece mai multe argumente impun extinderea atribuțiilor grefierului, ceea ce va determina soluționarea cu celeritate a cauzelor și anume:

- *posibilitatea de a prelua atribuțiile nonjudiciare ale magistraților-asistenți, precum gestionarea dosarelor, motivarea unor tipuri limitate de hotărâri sau întocmirea de acte procedurale;*

- *perioada de timp mai redusă necesară formării și instruirii grefierilor, comparativ cu cea pentru pregătirea magistraților-asistenți.*

¹¹⁴ Personalul administrativ și asistenții judecătorilor vor trebui să beneficieze de un instructaj special privind pregătirea ședințelor și controlul și urmărirea bunei derulări a cauzelor (de exemplu în ceea ce privește utilizarea informaticii, tehnicile de gestionare a cauzei și a timpului, redactarea hotărârilor, limbile străine, comunicarea cu părțile și cu publicul, cercetarea juridică). Aceasta vizează ușurarea judecătorilor de sarcinile administrative și tehnice și permite concentrarea acestora asupra aspectului intelectual și asupra gestionării procedurii și luării deciziei [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.5 paragraf 19, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>].

¹¹⁵ Publicată la adresa www.inm-lex.ro/fisiere/pag_35/det_126/402.doc.

o *alocarea unui timp suplimentar în activitatea de documentare legislativă și doctrinară* pentru problemele de drept cu care completurile de judecată sunt investite de către magistrații-asistenți pentru configurarea unei *practici la nivelul formațiunilor de judecată*, în scopul evitării pronunțării unor soluții contradictorii și întocmirea *raportului scris în cauză*;

✓ *urgentarea redactării hotărârilor judecătorești pronunțate de către magistrații asistenți și creșterea calității motivării*¹¹⁶ *hotărârilor și/sau încheierilor, ce se redactează de grefieri în cauzele repetitive*;

✓ *generalizarea condicilor electronice la compartimentul executări penale din cadrul secției penale*.

III. Măsuri pentru accelerarea mecanismelor de uniformizare a jurisprudenței în materie penală a Înaltei Curți

Aceasta deoarece încrederea opiniei publice în actul de justiție este condiționată de o jurisprudență previzibilă, având în vedere că statul român a fost sancționat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru că incertitudinea hotărârilor judecătorești definitive pronunțate contravine principiului siguranței raporturilor juridice.

Este o sarcină prioritară a *vicepreședintelui să operaționalizeze procedurile pentru unificarea jurisprudenței și identificarea actelor normative a căror interpretare poate conduce la soluții juridice diferite*.

Aceste măsuri proactive ale vicepreședintelui vor avea în vedere următoarele:

✓ *în îndeplinirea atribuției de urmărire a dezbaterilor relative la problemele de drept* (art. 15 alin. 1 lit. d din ROFA) *am în vedere continuarea participării la ședințele organizate de către secția penală*, în scopul cunoașterii problemelor de drept cu potențial de a genera practică judiciară neunitară.

¹¹⁶ Hotărârea trebuie, în principiu, să fie motivată. Calitatea hotărârii depinde în principal de calitatea motivării. Excepțiile pot include, între altele, hotărâri ale administrației judiciare (ca cele privind amânarea cauzei până la un termen ulterior), chestiuni procedurale minore sau în esență necontencioase (sentințe pronunțate în contumacie sau cu acordul părților), decizii ale Curților de apel de confirmare a unei hotărâri pronunțate în primă instanță după ascultarea argumentelor similare având aceleași temeiuri, hotărâri luate de un complet precum și unele hotărâri privind permisiunea de a exercita un recurs sau de a intenta o acțiune, în țările unde se cer asemenea permisiuni [Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pag.7 paragraf 34, publicat la adresa <https://www.csm1909.ro/306/3920>].

✓ *inițierea mai multor dezbateri la nivelul secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală, având în vedere deficiența obiectivă a Recursului în Interesul Legii, care intervine ulterior apariției jurisprudenței neunitare și care pune în discuție eficiența sa.*

✓ *planificarea de comun acord cu președintele secției penale a temelor de studiu și a datelor, când judecătorii și magistrații-asistenți analizează practica secției penale și a Completurilor de 5 judecători în materie penală cu exprimarea punctelor de vedere asupra modului de interpretare a problemelor de drept și prezentarea referatului de către magistratul șef al secției penale cu sinteza soluțiilor de unificare a practicii judiciare în luna anterioară.*

Pe parcursul sesiunilor de dezbateri se va urmări dialogul interactiv, cu exprimarea opiniilor juridice asupra problemelor puse în discuție.

✓ *identificarea situațiilor de practică neunitară incluzând problemele de drept soluționate cu valoare de principiu (sau a celor cu potențial de a genera practica judiciară neunitară) și supunerea lor, spre dezbateri, Plenului judecătorilor secției penale în vederea adoptării de soluții de unificare și care în virtutea principiului disciplinei jurisdicționale trebuie să fie adoptate cu votul majorității judecătorilor; analiza argumentelor ce au condus la adoptarea unor astfel de soluții și, după caz, aprecierea oportunității sesizării Completului competent pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în materie penală sau a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;*

✓ *comunicarea către Curțile de Apel a soluțiilor de unificare a practicii adoptate de Plenul judecătorilor secției penale;*

✓ *sistematizarea și publicarea în sistemul informatic intern a soluțiilor de principiu și de unificare a practicii judiciare;*

✓ *prezentarea de către magistrații-asistenți a practicii Completurilor de 5 judecători în materie penală cu ocazia soluționării dosarelor similare aflate pe rolul secției penale în vederea respectării jurisprudenței în materie și identificarea dosarelor cu caracter repetitiv în vederea evitării pronunțării unor soluții contradictorii;*

✓ *participarea vicepreședinților coordonatori în funcție de specializarea profesională alături de președinții de secții la întâlnirile organizate de Consiliul Superior al Magistraturii, care au ca obiect selectarea problemelor de practică neunitară; la dezbateri urmând să fie prezentat punctul de vedere al Înaltei Curți de Casație și Justiție;*

✓ *propunerea de suplimentare a schemei de personal a Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică* având în vedere atribuția acesteia de inventariere a problemelor de drept cu risc de a genera practică judiciară neunitară formalizată în materialele supuse dezbaterilor lunare ale judecătorilor și magistraților-asistenți organizate în cadrul secției penale.

Măsura se impune întrucât la nivelul completurilor de judecată, mulți judecători, de îndată ce au luat la cunoștință de problemele de drept care ar putea genera practică judiciară neunitară informează unicul magistrat-asistent din cadrul direcției, specializat în materie penală.

✓ *reluarea deplasării judecătorilor secției penale la sediile curților de apel arondate*, în vederea identificării materiilor în care au fost pronunțate soluții contradictorii și discutarea acestora în colectivele de judecători;

La întâlnirile cu judecătorii curților de apel arondate, vor fi prezentate deciziile pronunțate în Recursurile în Interesul Legii și cele pronunțate de completurile competente pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și analizate deciziile curților de apel, casate pentru motive de nelegalitate.

✓ *organizarea periodică de videoconferințe cu președintele secției penale și judecătorii din cadrul acesteia și președinții de secții penale ai curților de apel* pentru analiza problemelor de practică neunitară notificate de acestea.

✓ *elaborarea de ghiduri metodologice, broșuri, studii de caz cu exemple de practică judiciară, pentru instanțele judecătorești de la celelalte niveluri de jurisdicție* cu o jurisprudență relevantă atașată;

✓ *explorarea fondului vechi de jurisprudență și includerea în sistemul de arhivare electronică.*

✓ *furnizarea în rețeaua informatică internă a jurisprudenței în materie penală a Curților de Apel* de către un grup de lucru din cadrul secției penale, format din 2-3 judecători și/sau magistrați-asistenți în activitatea de selectare în colaborare cu Direcția de Legislație, Studii, Documentare și Informatică Juridică.

✓ *diseminarea operativă a deciziilor pronunțate de formațiunile de judecată* cu rol unificator *utilizând transmisia de date cu semnătură electronică*, în condițiile legii, prin Internet.

IV. Măsuri pentru verificarea respectării dispozițiilor legale și a regulamentelor de către magistrații-asistenți și personalul auxiliar din Cancelaria¹¹⁷ Înaltei Curți de Casație și Justiție și din Biroul de informare și relații publice ¹¹⁸ au ca scop monitorizarea consecventă a acestor categorii de personal prin dezvoltarea unei conduite, care să garanteze aplicarea legii în conformitate cu cele mai înalte standarde profesionale.

În acest sens, apreciez că prin folosirea eficientă a timpului de lucru de către categoriile de personal susmenționate pentru îndeplinirea în condiții de calitate a lucrărilor, nu vor mai exista întârzieri în redactarea hotărârilor pronunțate.

Astfel, am în vedere următoarele măsuri de responsabilizare a conduitei acestor categorii de personal:

✓ în consecința principiului strictei subordonări ierarhice față de Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție la care s-a făcut deja trimitere, *verificarea modului de exercitare a atribuțiilor magistraților-asistenți* din cadrul Completurilor de 5 judecători în materie penală și Completului competent să judece recursul în interesul legii în materie penală, *stabilite prin dispozițiile art.51 alin.3 lit.a)-o) din ROFA, prin intermediul primului magistrat-asistent*, respectiv:

a) luarea de măsuri pentru efectuarea de către grefierii de ședință și arhivari a lucrărilor necesare bunei desfășurări a ședinței de judecată;

b) îndrumarea activității grefierilor de ședință;

c) întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului în casație, conform desemnării președintelui completului de judecată;

d) dispunerea comunicării de către grefierul de ședință a raportului;

e) după deschiderea dezbaterilor, anunțarea cauzelor în ordinea stabilită de președintele completului de judecată, efectuarea apelului părților și al celorlalte persoane citate, referitor la modul în care s-a efectuat procedura de citare și la îndeplinirea celorlalte măsuri dispuse; referirea, pe scurt, asupra obiectului cauzei și stadiului în care se află judecata;

f) consemnarea, pentru fiecare dosar în parte, a susținerilor orale ale părților și ale procurorului, precum și a măsurilor dispuse de instanță;

¹¹⁷ Aceasta, întrucât Cancelaria Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează în subordinea unuia dintre vicepreședinți (art.63 alin.1 din ROFA).

Cancelaria Înaltei Curți de Casație și Justiție se compune din prim-grefieri, grefieri, agenți procedurali și aprozi, stabiliți prin statul de funcții(art.64 alin.1 din ROFA).

¹¹⁸ Pe de altă parte, și Biroul de informare și relații publice funcționează în subordinea unuia dintre vicepreședinții (art.83 alin.2 din ROFA).

g) sub îndrumarea preşedintelui completului de judecată, asigurarea, pentru deliberare, consultării actelor normative necesare şi informaţiilor privitoare la jurisprudenţă şi doctrină;

h) redactarea încheierilor;

i) participarea cu vot consultativ la deliberări;

j) notarea soluţiilor importante sau de principiu şi a temeiurilor de drept ale acestora, conform desemnării preşedintelui completului de judecată;

k) redactarea hotărârilor, conform repartizării preşedintelui completului de judecată, cu respectarea termenelor legale;

l) coordonarea şi verificarea redactării proiectelor actelor de procedură întocmite de către grefierul de şedinţă;

m) verificarea înregistrărilor în sistem informatic şi asigurarea remedierii deficienţelor constatate.

✓ *amplificarea controlului prin intermediul primului magistrat-asistent al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a modului de exercitare de către prim-grefierii, grefierii, agenţii procedurali şi aprozii (stabiliţi prin statul de funcţii al instanţei) a atribuţiilor stabilite în art.66 alin.1 lit. a)-j) din ROFA, pentru dosarele predate arhivelor Secţiilor Unite, Completului pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii în materie penală, completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală şi completurilor de 5 judecători în materie penală după cum urmează:*

- primirea şi înregistrarea dosarelor intrate, ţinerea evidenţei acestora, precum şi a circulaţiei lor;

- în cazul persoanelor desemnate cu repartizarea aleatorie a dosarelor, efectuarea operaţiunilor de repartizare aleatorie a dosarelor pe completuri de judecată;

- implicarea specialiştilor informaticieni în realizarea unor analize tehnice privind procesul de repartiţie aleatorie, cu identificarea eventualelor vulnerabilităţi;

Ținându-se cont şi de recente modificări legislative care au avut impact asupra configuraţiilor completelor în materie penală, trebuie alocate resursele umane necesare (specialişti IT, grefieri responsabili cu repartizarea aleatorie) efectuării de analize tehnice destinate îmbunătăţirii parametrilor de configurare aferenţi completelor de judecată şi a celor necesari repartizării aleatorii a dosarelor.

- întocmirea conceptelor şi citaţiilor pentru primul termen de judecată, conform dispoziţiei preşedintelui sau a vicepreşedinţilor, în cazul în care această

activitate nu este stabilită de președinte sau de vicepreședinți în atribuțiile grefierilor de ședință;

- punerea dosarelor la dispoziția părților și avocaților pentru studiu;
- pregătirea dosarelor pentru ședințele de judecată și asigurarea circulației acestora în cadrul Secțiilor Unite, precum și trimiterea lor la alte instanțe;
- întocmirea statisticilor privind activitatea de judecată;
- efectuarea comunicărilor necesare punerii în executare a hotărârilor;
- întocmirea și eliberarea, la solicitarea părților, de certificate și copii legalizate de pe hotărâri;
- urmărirea expedierii citațiilor și a corespondenței în legătură cu dosarele.

✓ *verificarea în raport cu planificările magistraților-asistenți și personalului auxiliar a condițiilor de asigurare a serviciului de permanență în cadrul Completurilor de 5 judecători în materie penală și a situațiilor de absențe motivate.*

Trebuie precizat că, în raport de competența¹¹⁹ secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție stabilită prin Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a specificității *activității de permanență*¹²⁰, *prin conformare la prevederile art.110 alin.5 din ROI*¹²¹, în mod simetric egal președintele secției penale *întocmește lunar programarea judecătorilor de drepturi și libertăți de serviciu*, ce au ca atribuții dispunerea rezoluțiilor în dosarele nou formate¹²², soluționarea cererilor cu propuneri de arestare preventivă formulate de procuror (art.203 alin.3

¹¹⁹ Competența secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzută de art.22-23 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *a fost prezentată în Secțiunea I a Capitolului I din prezenta lucrare.*

¹²⁰ „... (2) Dacă în urma soluționării incidentelor procedurale prevăzute la alin. (1) se constată că, din motive prevăzute de lege, completul căruia i-a fost repartizată aleatoriu cauza nu este în măsură să judece, dosarul se repartizează aleatoriu. Dacă mai există un singur complet care judecă în acea materie, cauza se repartizează acestuia.

(3) Cauzele în care toți judecătorii unei secții au devenit incompatibili să judece se repartizează conform regulilor stabilite de colegiul de conducere.

(4) În situația în care incidentele procedurale se referă la o parte din membrii completului de judecată, soluționarea acestora se va face de către un complet constituit prin includerea judecătorului sau a judecătorilor stabiliți prin planificarea de permanență, pe materii, realizată cel puțin trimestrial”. (art.110 alin.1-4 din ROI).

¹²¹ În cazul în care după soluționarea incidentelor procedurale conform alin. (4), se constată incompatibilitatea unuia sau unora dintre membrii completului de judecată, întregirea completului se realizează prin participarea judecătorului sau judecătorilor înscrși în lista de permanență după judecătorul sau judecătorii care au participat la soluționarea incidentului procedural (art.110 alin.5 din ROI).

¹²² Dosarele repartizate pe completuri vor fi preluate de președintele sau de unul dintre judecătorii completului de judecată, care va lua măsurile necesare în scopul pregătirii judecății, astfel încât să se asigure soluționarea cu celeritate a cauzelor.

În situația în care judecătorii prevăzuți la alin. (1) se află în imposibilitate să ia măsurile necesare pregătirii judecății, astfel încât să se asigure soluționarea cu celeritate a cauzelor, acestea vor fi dispuse de președintele instanței ori, după caz, al secției, ori de judecătorul desemnat de aceștia. (art.109 alin.1-2 din ROI).

și urm. comb. cu art.224 Cod procedură penală, în cazul arestării preventive a inculpatului) și a cererilor de percheziție domiciliară în cursul urmăririi penale (art.158 și urm. Cod procedură penală).

În aplicarea textului mai suscitată, în vederea soluționării cauzelor penale urgente, *pentru zilele nelucrătoare*, precum și *în zilele declarate prin lege ca sărbători legale*, președintele secției întocmește o *planificare lunară de serviciu a completurilor de judecată*.

V. Măsuri pentru perfecționarea profesională și evaluarea magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate

✓ *asigurarea la întâlnirile periodice de perfecționare profesională* că judecătorii și magistrații-asistenți sunt informați cu privire la procedurile judiciare specifice;

✓ *elaborarea de către prim magistratul-asistent a unor indicatori de eficiență¹²³ și calitate¹²⁴ a activității magistraților-asistenți din cadrul Completurilor de 5 judecători în materie penală;*

✓ *întocmirea de către prim magistratul-asistent a unor programe anuale de studiu profesional pentru fiecare magistrat-asistent din compunerea Completurilor de 5 judecători în materie penală în raport de recomandările din raportul individual de evaluare;*

✓ *întocmirea de către primul magistrat a planurilor de control privind activitatea administrativ-judiciară a magistraților-asistenți din cadrul Completurilor de 5 judecători în materie penală și a Completului pentru soluționarea recursurilor în interesul legii în materie penală;*

✓ *formularea de propuneri către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție în scopul organizării de sesiuni de instruire profesională și perfecționare a personalului care gestionează date cu caracter personal ori informații clasificate corespunzător cu standardele legale în materie în colaborare cu Autoritatea Națională de Protecție a Datelor cu Caracter Personal și respectiv cu Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat.*

✓ *evaluarea anuală a performanțelor profesionale ale magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate, personal conex, personal*

¹²³ Se vor avea în vedere ca indicatori de eficiență: respectarea termenului legal de redactare a hotărârilor, rezolvarea în termen legal a altor atribuții stabilite prin ordinul de serviciu.

¹²⁴ Se va avea în vedere ca indicator de calitate: calitatea redactării hotărârilor.

contractual și cu funcție publică, cu excepția judecătorilor (art. 16 alin.1 lit.b din ROFA) care să corespundă competențelor atestate;

Din acest punct de vedere, *transparența procesului de decizie administrativă* impune ca în activitatea de evaluare a performanțelor profesionale ale magistraților-asistenți și categoriilor de personal auxiliar și conex să fie *institute criterii*¹²⁵ *obiective* pentru comensurarea rezultatelor profesionale pe întreaga perioadă de timp supusă evaluării și motivarea pentru evoluția în carieră.

✓ *monitorizarea nivelului de implicare a personalului auxiliar de specialitate din cadrul Secțiilor Unite* (prim-grefieri, grefieri, agenți procedurali și aprozi) și informarea de către primul magistrat-asistent cu privire la modul de conștientizare a responsabilităților acestor categorii de personal.

VI. Măsurile pentru gestionarea eficientă a resurselor umane disponibile la nivelul Completurilor de 5 judecători în materie penală și celorlalte formațiuni de judecată cu atribuții de unificare a jurisprudenței având în vedere volumul mare de activitate și sporirea continuă a nivelului de dificultate al cauzelor

Managementul resurselor umane include gestionarea și promovarea intereselor individuale, coordonarea prin intermediul Primului magistrat-asistent a unor compartimente de execuție din cadrul Secțiilor Unite și a unor grupuri intraorganizaționale, medierea¹²⁶ conflictelor și stimularea creativității categoriilor de personal.

Cunoștințele teoretice acumulate și îndeosebi *experiența dobândită în perioada în care am exercitat funcții de conducere la toate nivelurile de jurisdicție (președinte judecătoreie, vicepreședinte tribunal, vicepreședinte curte de apel, vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție în perioada 21 noiembrie 2016 și până în prezent,)* precum și cea deținută prin detașare, respectiv de președinte al Autorității Naționale pentru Combaterea Spălării Banilor, având calitatea de ordonator principal de credite, oferă o dimensionare necesară a capacității subsemnatului de a gestiona resursele umane în condiții de eficiență.

Așa fiind, am în vedere următoarele:

✓ *implicarea tuturor categoriilor de personal în realizarea proiectului managerial de față* în scopul ca luarea deciziilor administrative să contribuie la

¹²⁵Din acest punct de vedere, este important comportamentul manifestat în timpul ședințelor de judecată sau în raporturile stabilite cu justițiabilii de către personalul din cadrul compartimentelor auxiliare care oferă informații și alte servicii părților (arhive, registraturi, Biroul de executări penale).

¹²⁶ Spre deosebire de alte domenii, conflictul în managementul organizației este un factor de progres și de echilibru.

eficientizarea activității judiciare, având în vedere că managementul situațional al resurselor de personal are ca premisă că atribuțiile sunt limitate prin dispozițiile regulamentare și că persoanele au capacități și aptitudini diferite.

✓ formularea de propuneri Colegiului de conducere pentru elaborarea unei Metodologii de alocare a resurselor umane la nivelul Completurilor de 5 judecători în materie penală și a formațiunilor de judecată cu rol unificator în materie penală și respectiv a măsurilor de realocare a resurselor umane ale altor secții.

Interacționarea pe verticală și relaționarea pe orizontală în cadrul colectivelor formațiunilor de judecată susmenționate evidențiază măsura valorii ca manager, a vicepreședintelui și presupune stabilirea de mecanisme de comunicare în vederea implicării tuturor categoriilor de personal (judecători, magistrați asistenți și personal auxiliar de specialitate).

✓ aprobarea fișelor de post pentru magistrații-asistenți și greșierii repartizați la Completurile de 5 judecători în materie penală și secția penală prevăzând atribuțiile magistraților-asistenți și greșierilor (art. 16 alin. 1 lit. a din ROFA) în pregătirea administrativă și judiciară a ședințelor de judecată și activitatea de redactare a deciziilor pronunțate prin stabilirea unor sarcini detaliate și echilibrate .

✓ aprobarea fișelor cu permisiunile de acces diferențiat în utilizarea aplicației Ecris și a regulilor de exploatare a acesteia, de natură să permită evaluarea performanțelor personalului din cadrul Completurilor de 5 judecători în materie penală și Completului competent să judece recursul în interesul legii în materie penală .

✓ formularea de propuneri către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dispunerii unei expertize prin care să se determine parametrii de normare a muncii pentru totalitatea categoriilor de personal, pentru justificarea cererilor de majorare a numărului de posturi.

Cu această proiecție necesară, identificarea deficitului de personal impune stabilirea volumului optim de activitate pe fiecare categorie de personal luând în considerare gradul de complexitate al cauzelor, întocmirea fișelor de comensurare a timpilor de lucru pe tipuri de cauze și realizarea de previziuni în legătură cu

fluctuația magistraților asistenți și a categoriilor de personal¹²⁷ auxiliar de specialitate determinată de transferuri, promovări, detașări, pensionări sau evoluția legislativă pentru anumite materii de judecată, ceea ce impune estimarea activităților jurisdicționale, precum și a atribuțiilor administrative exogene¹²⁸ în raport de activitatea de judecată.

✓ *monitorizarea sistematică a compartimentelor de execuție din cadrul Secțiilor Unite în care este necesar a se interveni în scopul echilibrării volumului de muncă, sens în care voi avea în vedere repartizarea aceluiași grefieri pentru fiecare complet de 5 judecatori în materie penală, ceea ce va permite o activitate de calitate în condiții de stabilitate, continuitate și previzibilitate, precum și sporirea atribuțiilor judiciare ale magistraților-asistenți.*

Având în vedere că în SNA pentru perioada 2016 – 2020 s-a stabilit o *vulnerabilitate instituțională la corupție* respectiv, *Resurse umane și financiare neadecvate* se impun demersuri pentru suplimentarea numărului de posturi (așa cum s-a arătat în Capitolul IV din prezenta lucrare) și în acest sens a fost înaintată în anul 2018 o solicitare către Primul-ministru al României de majorare a schemei de personal cu 60 de posturi (12 judecatori, 22 magistrați-asistenți, 26 de grefieri), iar printr-un memoriu din 12.09.2018 către Ministrul Justiției (format ca răspuns la solicitarea de precizări din partea Ministerului Justiției cu privire la adresa indicată) s-au prezentat date statistice relevante pentru necesitățile de personal corespunzător competențelor jurisdicționale ale instanței supreme.

VII. Digitalizarea instanței supreme și managementul resurselor informaționale

Cu titlu de premisă, necesitatea digitalizării este impusă de implementarea legislației europene referitoare la probele electronice și de beneficiile multiple următoare:

- capacitatea de transmitere rapidă și la distanță a informației, datelor și probelor de către autoritățile judiciare, precum și exactitatea conținutului digital transmis;

¹²⁷ În cazul personalului auxiliar de specialitate și conex trebuie a fi inclusă situația concediilor medicale sau fără plată, a încetării raporturilor de muncă în ipoteza în care găsesc locuri de muncă mai atractive.

¹²⁸ A se vedea în acest sens, *Studiul privind percepția magistraților asupra independenței sistemului judiciar* (2006), elaborat de Transparency International România a indicat că volumul de lucru este legat și de atribuțiile administrative care trebuie îndeplinite, ce pot duce la reducerea timpului de pregătire și judecarea a unui dosar, scăzând astfel calitatea actului de justiție și fiind afectată evaluarea și promovarea magistratului (*publicat la adresa www.csm1909.ro/csm/linkuri/11_03_2008_14512_ro.pdf*).

- operarea rapidă a datelor în contextul combaterii criminalității informatice și investigațiilor transfrontaliere;
- noile modalități de cooperare judiciară într-o lume tot mai digitalizată;
- din perspectiva implementării progreselor din domeniul IT prin racordarea activității judiciare la instrumente specifice, în scopul dezvoltării de noi aptitudini pentru toate categoriile de personal prin programe de formare și activitate autodidactică;
- creșterea încrederii justițiabililor în serviciile jurisdicției supreme, datorită accesibilității și transparenței;
- fiind strâns legată de dezvoltarea tehnologiei, influențarea legislației în vigoare, astfel încât schimbările survenite să fie reflectate de către aceasta;
- flexibilitate și adaptabilitate pentru acei lucrători ce nu au un program de muncă cu normă întreagă sau parțială.

Într-o atare perspectivă, propun următoarele măsuri:

✓ *dezvoltarea unui sistem informatic performant* care să asigure operativitatea și trasabilitatea activității instanței supreme, acuratețea datelor, creșterea calității hotărârilor judecătorești pronunțate, precum și a rapoartelor transmise către societatea civilă.

✓ *introducerea dosarului electronic* și analiza tehnică destinată studierii aplicațiilor specifice;

Totuși, deși mai multe instanțe din țară au implementat aplicații de tip dosar electronic, care presupun scanarea unui volum de documente și adăugarea acestora în sistemul ECRIS; în prezent există limitări și anume:

- la nivel de echipamente, cu referire la dimensiunea spațiilor de stocare necesare deoarece documentele scanate cresc în mod exponențial dimensiunile bazelor de date, ceea ce generează probleme de stocare a acestora.
- la nivel de sistem software (tehnologia fiind la nivelul anului 2007):
 - documentele scanate având dimensiuni mari (de ordinul zecilor ori sutelor de pagini) nu pot fi adăugate în ECRIS; în acest context, este nevoie ca sistemul ECRIS să permită, în limitele tehnologiei folosite, dublarea sau triplarea dimensiunii unui fișier scanat care poate fi adăugat în sistem.
 - dosarele conținând volume mari de date nu pot fi transferate împreună cu documentele scanate conținute; în acest sens, este nevoie ca sistemul ECRIS să fie

adaptat astfel încât să permită, în limitele tehnologiei folosite, transferul electronic al dosarelor care conțin volume mari de date scanate.

- sistemul ECRIS să fie adaptat încât să permită accesul securizat la dosarul electronic a tuturor subiecților procesuali și participanți eligibili, de exemplu martori sau părți vătămate (nu numai avocați).

- ✓ implementarea unor noi aplicații informatice pentru activitățile de documentare și pregătire a ședințelor de judecată desfășurate de magistrații-asistenți și grefieri;

- ✓ integrarea bazelor de date existente și arhivarea electronică a jurisprudenței conținând totalitatea hotărârilor judecătorești motivate, în format Word și PDF (prin cuvinte cheie adăugate în denumirea fișierului și opțiuni de regăsire facilă a informației după acestea);

- ✓ finalizarea procesului de introducere a fondului vechi de hotărâri judecătorești pronunțate în sistemul electronic de arhivare, prin scanarea și indexarea lor pentru găsirea conținutului și facilitarea identificării acestora după criterii de căutare permițând eliberarea către justițiabili de exemplare certificate ori legalizate, precum și pentru rapiditatea traducerilor într-o limbă de circulație internațională, folosindu-se software de traducere automată care necesită o intervenție minoră a unui traducător autorizat;

- ✓ realizarea unei baze de date cu înregistrările de voce din ședințele de judecată ale secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală, precum și transcrierea lor automată în format text pentru a fi distribuite la cererea părților și pentru deliberarea completurilor de judecată;

- ✓ uniformizarea formatelor datelor prezentate pe suporti informatici (DVD, CD, BLU-RAY) ca mijloace de probă audio-video, ce se depun de către unitățile de parchet, apărători și părți la dosarele aflate pe rolul secției penale și Completurilor de 5 judecători în materie penală;

- ✓ extinderea bazei de comunicații pentru a permite transmiterea corespunzătoare a semnalului audio/video la distanțe mari, în vederea administrării procedurilor judiciare de cooperare internațională în materie pentru audierea inculpaților și a martorilor;

- ✓ dezvoltarea sistemului ECRIS și a site-ului Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin:

- fixarea erorilor și îmbunătățirea sistemului ECRIS prin contractul de asistență tehnică destinat sistemului ECRIS;

- fixarea erorilor și optimizarea site-ului web propriu prin contractul de asistență tehnică destinat site-ului.

✓ *participarea la întâlnirile Comisiei de nomenclatoare coordonată de departamentul IT din cadrul Ministerului Justiției pentru upgradarea funcționalităților aplicației Ecris și prezentarea procedurilor judiciare specifice la nivelul instanței supreme.*

✓ *monitorizarea și semnalarea disfuncționalităților de operare în sistemul ECRIS în scopul preîntâmpinării ca acestea să genereze perturbări ale fluxurilor informaționale din cadrul secțiilor, completurilor de 5 judecători și formațiunilor de judecată cu rol unificator.*

Astfel, Compartimentul informatică juridică al instanței supreme înregistrează dificultățile de operare în sistemul ECRIS, iar problemele semnalate sunt în raport de complexitatea lor, trimise spre soluționare departamentului IT din Ministerul Justiției, soluționate prin contractul de asistență tehnică sau încadrate în categoria facilităților necesare noului sistem ECRIS care se va dezvolta prin Proiectul POCA SIMS.

✓ *analiza deficiențelor constatate în utilizarea programului informatic ECRIS de repartizare aleatorie și formularea de propuneri Colegiului de Conducere în vederea sesizării Consiliului Superior al Magistraturii;*

✓ *accesul magistraților-asistenți la bazele de date relevante ale altor autorități publice naționale și formularea de propuneri Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru încheierea unor protocoale de colaborare cu Inspectoratul General al Poliției Române pentru interogarea electronică a evidenței operative a cazierului judiciar și persoanelor urmărite la nivel național și/sau internațional.*

✓ *instruirea personalului auxiliar de specialitate cu atribuții în introducerea datelor în aplicația Ecris, astfel încât, valorile indicatorilor de eficiență să fie stabilite și în aplicația statisEcris în scopul obținerii unor informații utile cu privire la volumul de muncă.*

Aceasta deoarece, este necesar ca informațiile statistice generate în aplicațiile informatice Ecris și statisEcris, prin proceduri standardizate și automate să poată fi valorificate în managementul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De altfel, în Raportul¹²⁹ Comisiei Europene publicat la Bruxelles, 22 ianuarie 2014 (37 final) s-a formulat cu titlu de recomandare „să se pună la dispoziția factorilor de conducere din sistemul judiciar instrumentele necesare de informare cu privire la funcționarea sistemului judiciar (instrumente de statistică, gestionarea cazurilor (...), în vederea sporirii capacității de a adopta decizii în cunoștință de cauză și în vederea asigurării unor progrese demonstrabile”.

VIII. Managementul resurselor materiale având în vedere Principiul III din Recomandarea¹³⁰ Nr.R (94)12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către Statele Membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor care impune condiții de muncă adecvate în instanțele judecătorești, va include distribuirea resurselor disponibile, atragerea de resurse suplimentare și urmărirea stării acestora pentru identificarea potențialelor deficiențe.

La acest titlu de măsuri operaționale propun să fie avute în vedere următoarele:

✓ *o nouă arhitectură a bugetului previzionat pentru anii 2020 – 2025 care să includă un procent mai mare pentru investiții întrucât dacă se are în vedere construirea unui nou sediu (sau varianta adaptării unei construcții deja edificate), un procent de sub 1% din totalul cheltuielilor bugetate în prezent nu este suficient pentru derularea procedurilor de licitație prevăzute de lege;*

✓ *dezvoltarea infrastructurii justiției pentru minori prin organizarea unei săli de ședință corespunzătoare pentru judecarea cauzelor în care sunt implicați minori (victime¹³¹ sau infractori) prin conformare la standardele europene în materie.*

✓ *managementul arhivelor*

Având în vedere că arhivele curente ale secțiilor penală, I-a și a II-a civilă, precum și ale Completurilor de 5 judecători sunt depozitate la cele două nivele ale subsolului clădirii de la locația principală din Str. Batiștei nr.25, sector 2 și cantitatea de documente arhivată mare (fiind arhivate decizii din perioada 1952-

¹²⁹ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și de verificare, Bruxelles, 22.1.2014 COM(2014) 37 final, publicat pe site-ul <https://ec.europa.eu>.

¹³⁰ Publicată la adresa <https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?id=1212245&Site=COE>.

¹³¹ Victimele tinere constituie o categorie care se pune ușor la îndemâna agresorilor. Fiind neevoluat fizic, naiv și fără experiență sub aspect mintal tânărul poate fi ușor victimizat.

Adesea infractorii îi utilizează pe tineri drept complici la diverse infracțiuni, astfel încât tinerii în acest caz (deși legalmente complici) în fond sunt victimizați. Tot așa, victimizarea tinerilor prin abuz sexual (mai ales la fete) constituie fapte bine cunoscute (M. Voinea, Fl. Dumitrescu, *Psiho-sociologie judiciară*, Editura SYLVI, București, 1999, pag.109).

2012, precum și arhiva Secției militare din perioada 1917- 1998), trebuie reconfigurată **activitatea arhivistică** în condițiile în care Nomenclatorul propriu arhivistic întocmit în anul 1997 nu a fost reactualizat.

În consecință, se impune monitorizarea termenelor de păstrare și intensificarea măsurilor de predare către centrele de distrugere/valorificare a documentelor care nu au termene de păstrare permanente.

Concomitent, prin intermediul Primului magistrat asistent va fi verificată activitatea grefierilor-arhivari cu referire la păstrarea dosarelor, mapelor și registrelor Completurilor de 5 judecători în materie penală, Completului de recurs în interesul legii în materie penală, precum și starea registrelor și documentelor cu caracter clasificat „secret de stat” ale structurii de securitate a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin conformare la dispozițiile Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și HG nr.585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România.

Pe de altă parte, în raport de fondul arhivistic valoros incluzând documente vechi de 150 de ani, propun ca în colaborare cu Muzeul Național de Istorie și Arhivele Naționale să fie organizat un spațiu de expunere a acestora după modelul altor Curți Supreme de Justiție.

IX. Măsuri pentru accesibilizarea mediului organizațional al Înaltei Curți și creșterea transparenței instituționale

Cu titlu de premisă, percepția publică cu privire la actul de justiție, dar și gradul de recunoaștere și încredere în hotărârile instanțelor naționale în spațiul Uniunii Europene reprezintă un important barometru de analiză.

Având în vedere **impactul devastator al deciziilor Curții Constituționale a României** cu referire la conflictele de constituționalitate între Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlament pronunțate **în perioada de referință 2018-2019**, *apreciez că transparența instituțională și comunicarea autentică trebuie să fie obiective prioritare la nivelul instanței supreme* prin conformare la Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media aprobat prin Hotărârea¹³² Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.197/17.09.2019.

În acest cadru, se impune întărirea rolului de unificare jurisprudențială și îndrumare al instanței supreme în beneficiul societății, precum și promovarea unei comunicări eficiente cu opinia publică prin elaborarea rapoartelor într-un limbaj

¹³² Publicată pe site-ul www.csm1909.ro.

facil, accesibil cetățeanului ca beneficiar final și manifestarea unei atitudini proactive și transparente în relația cu societatea și mass-media.

Este imperios necesar ca instanța supremă să devină “*un partener*” pentru societatea civilă și să fie introduse mai multe activități administrativ-jurisdicționale desfășurate în domeniul auditului de performanță.

În esență, este necesar ca modificările de competențe și procedurile judiciare specifice să fie accesibile justițiabililor și mass-media, pentru eliminarea suspiciunilor generate de neînțelegerea modului de funcționare de către justițiabili și subiecți procesuali.

Fluxul de informații¹³³ furnizate trebuie să răspundă nevoii de informare a opiniei publice, să aibă un caracter constant și să contribuie la creșterea încrederii în activitatea jurisdicțională a instanței supreme.

Cu toate acestea, dreptul la informare, parte a libertății de expresie, trebuie exercitat ținându-se seama de limitele impuse de independența justiției și dreptul la un proces echitabil și în acest sens este necesar echilibrul între acest drept și drepturile procesuale ale persoanelor implicate în proceduri judiciare, având în vedere că informațiilor privind anchetele penale li se aplică dispozițiile art. 12 alin 1 litera e) și f) din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public modificată și respectiv art. 28 alin. 1 și alin. 5 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media susmenționat.

Din această perspectivă, propun următoarele măsuri:

✓ *implementarea unui nou web-site* – dezvoltând motorul de căutare pentru baza de date accesibilă on-line privind jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție;

✓ *creșterea continuă a bazei de date publice privitoare la jurisprudența proprie prin actualizarea permanentă a datelor și informațiilor prezentate;*

✓ *proceduri de selectare a hotărârilor judecătorești care, prin consistența considerentelor contribuie la clarificarea unor probleme de drept de interes pentru public;*

✓ *facilitarea accesului justițiabililor la nivelul compartimentelor de arhivă la dosarele în care au calitatea de părți (obținerea de copii de pe actele dosarelor,*

¹³³ Informația trebuie să fie veridică, concretă, completă, oportună, sistematizată, eficientă, controlabilă, utilă și reînnoită permanent.

punerea la dispoziție în condiții de celeritate și eliberarea la cerere, de certificate de grefă);

✓ *soluționarea în termenul prevăzut de lege a petițiilor și sesizărilor formulate de justițiabili*, adresate Biroului de informare și relații publice, precum și comunicarea răspunsului către aceștia;

✓ *reducerea duratei termenului de motivare a hotărârilor judecătorești*, pentru a permite justițiabililor, avocaților și persoanelor interesate accesul la conținutul considerentelor pe care s-au fundamentat soluțiile pronunțate;

✓ *afișarea electronică a listei dosarelor și evidențierea dosarului care este în curs de soluționare și a celui care urmează pe un tablou exterior sălilor de judecată*;

✓ *aducerea la cunoștința publicului a procedurilor de achiziții publice* ce sunt derulate la nivelul instanței supreme;

✓ *continuarea monitorizării video a compartimentelor de arhivă, registratură și grefă* din cadrul secțiilor și completurilor de 5 judecători în care se desfășoară programul de lucru cu publicul;

Precizez că până în prezent, în anul 2018 a fost instalat un nou sistem de supraveghere video compus din 119 camere de înalta rezoluție (4K), cu echipamente de înregistrare de ultima generație (față de vechiul sistem compus din 32 camere de joasă rezoluție) care asigură acoperirea mai multor zone de interes (holuri, căi de acces, scări, etc) și a compartimentelor în care se interacționează cu publicul.

✓ *un program de educație juridică prin participarea unor judecători și/sau magistrați-asistenți la Facultățile de drept ale Universităților cu sediul în municipiul București*.

X. Măsuri pentru consolidarea compartimentului de comunicare și relații cu publicul din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin următoarele măsuri:

- formularea de propuneri către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru *modificarea schemei de personal în vederea înlocuirii periodice a personalului* la activitatea de audiență;

- *suplimentarea resurselor umane alocate*, din cauza creșterii de la un an la altul a numărului de cereri și petiții;

- *amplificarea acțiunilor de formare profesională a personalului specializat în materia comunicării și relațiilor publice*;

- *alocarea în cadrul acestui compartiment a unor posturi de specialiști în comunicare* (asemănător altor instituții din sistemul judiciar precum Consiliul Superior al Magistraturii și Direcția Națională Anticorupție);

- *transmiterea rapidă a informațiilor ce interesează publicul, eliminând distorsiunile și erorile, de către purtătorul de cuvânt al instanței.*

XI. Măsuri pentru creșterea eficienței mecanismelor de prevenire a corupției în materia achizițiilor publice, având în vedere că în SNA pentru perioada 2016 – 2020 se indică *obiectivul specific „Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice”* propun următoarele:

- unificarea practiciilor administrative în domeniul achizițiilor publice;
- realizarea unor activități de instruire și formare în materia achizițiilor publice, destinate exclusiv personalului din cadrul Departamentului economico-financiar și administrativ, cu sprijinul experților din instituțiile specializate (Agenția Națională pentru Achiziții Publice și Consiliul National pentru Soluționarea Contestațiilor);
- conformarea la procedurile de prevenire a conflictelor de interese și a incompatibilităților în materia achizițiilor publice, prevăzute de Legea¹³⁴ nr.184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică

Precizez că, deoarece nu au existat avertismente emise de Agenția Națională de Integritate nu s-au dispus măsuri în consecință.

XII. Întărirea capacității instituționale și obținerea unui nou sediu pentru instanța supremă

Aceasta deoarece și după mutarea Secției de Contencios Administrativ în locația închiriată de la Camera de Comerț și Industrie a României din București, Bd. Octavian Goga nr.2, sector 3, problema spațiului adecvat rămâne în continuare nerezolvată, iar soluțiile oferite de Guvern s-au dovedit ineficiente, astfel încât dobândirea unui sediu corespunzător desfășurării activității este în continuare o necesitate.

¹³⁴ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 831 din 20 octombrie 2016.

XIII. Măsuri pentru protecția datelor cu caracter personal în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu titlu de premisă, pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale, potrivit prevederilor legale în vigoare, toate structurile jurisdicționale și de suport administrativ din cadrul instanței supreme prelucrează date cu caracter personal.

Protecția datelor cu caracter personal se realizează în conformitate cu Regulamentul¹³⁵ (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (*Regulamentul general privind protecția datelor*).

Constituie date personale conform art. 4 alin. 1 pct.1 din Regulamentul general susmenționat, orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoana vizată”¹³⁶); o persoană fizică identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale, iar acestea sunt exceptate de la accesul liber al cetățenilor, potrivit art.12 alin. 1 lit. d) din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată și completată.

La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, datele cu caracter personal ale persoanelor vizate sunt prelucrate în scopuri determinate și legitime, exclusiv în vederea îndeplinirii obligațiilor legale ce îi revin instanței supreme și în acest sens au fost implementate măsuri tehnice pentru asigurarea integrității și confidențialității datelor conform art.25 și art.32 din Regulamentul general privind protecția datelor.

Datele cu caracter personal pot fi transmise de către Înalta Curte de Casație și Justiție în conformitate cu prevederile legale și altor autorități/instituții publice abilitate prin lege să prelucreze date cu caracter personal, cu respectarea prevederilor Regulamentului general privind protecția datelor.

¹³⁵ Publicat pe site-ul <https://eur-lex.europa.eu>.

¹³⁶ Potrivit legislației, persoana vizată beneficiază de dreptul de acces; dreptul la rectificare; dreptul la ștergerea datelor („dreptul de a fi uitat”); dreptul la restricționarea prelucrării; dreptul la portabilitatea datelor; dreptul la opoziție; dreptul de a depune o plângere la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal; dreptul de a nu face obiectul unei decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată, inclusiv crearea de profiluri, care produce efecte juridice.

Trebuie menționat că structurile jurisdicționale din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție care prelucrează date cu caracter personal în anumite cazuri, transferă această categorie de date, către alte state sau organizații internaționale.

În raport de toate cele expuse și îndeosebi *în perspectiva implementării aplicațiilor informatice tip dosar electronic*, apreciez că pentru conformarea la Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR) și pentru a preîntâmpina accesul neautorizat la datele cu caracter personal din aplicația ECRIS ale justițiabililor și divulgarea neautorizată acestor date în mediul on-line, se impun următoarele:

- ✓ noi măsuri organizatorice, atât în momentul stabilirii mijloacelor de prelucrare, cât și în cel al prelucrării, pentru a proteja drepturile persoanelor vizate în scopul de a nu fi dezvăluite datele personale ale justițiabililor;
- ✓ măsuri tehnice la nivel informatic pentru asigurarea unui nivel de securitate corespunzător riscului prelucrării generat în special, în mod accidental sau ilegal, de divulgarea neautorizată sau accesul neautorizat la datele cu caracter personal;
- ✓ dovada consimțământului explicit al utilizatorilor cărora le-au fost prelucrate datele cu caracter personal.

XIV. Măsuri organizatorice propuse pentru paza¹³⁷ sediului și a bunurilor Înaltei Curți, protecția civilă și apărarea împotriva dezastrelor (art.15 lit.f din ROFA)

✓ *efectuarea cu reprezentanții Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București a analizei de risc pe obiectiv în vederea stabilirii planului anual de pază și protecție*, supus aprobării Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție;

✓ *comunicarea permanentă cu reprezentanții unității de jandarmi* (șefii de obiectiv) incluzând organizarea periodică de întâlniri pentru verificarea modului de implementare a măsurilor tactice și respectarea regulilor de disciplină militară a jandarmilor;

¹³⁷ Activitatea de pază a sediilor instanțelor și a bunurilor acestora este realizată prin colaborare cu unitățile specializate din cadrul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române, în baza protocolului încheiat în condițiile art. 124 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și în acord cu Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1175 din 13.12.2004.

✓ *monitorizarea ședințelor de judecată cu potențial de incidente urmând a se semnala unității de jandarmi, informațiile necesare pentru dispunerea de cordoane de protecție;*

✓ *consolidarea regulilor de acces¹³⁸ la sediul instanței și în sălile de judecată, precum și a controlului persoanelor străine în spațiile de lucru;*

✓ *cooperarea cu unitatea teritorială de poliție pentru paza pe timpul nopții prin patrulări regulate în perimetrul clădirii;*

✓ *sistem integrat de control acces (posibil utilizând amprenta biometrică, exclusiv pentru personalul propriu) în scopul asigurării standardelor de securitate pentru justițiabili;*

✓ *organizarea de întâlniri cu reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea verificării dispozitivelor de pază ale deținuților și a conformării la prevederile Legii¹³⁹ nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate.*

XV. Măsuri organizatorice propuse pentru paza contra incendiilor (art.15 lit.f din ROFA)

✓ *asigurarea condițiilor tehnice de prevenire și reducere a riscului de producere a incendiilor și de intervenție în caz de incendiu prin asigurarea dotărilor corespunzătoare pentru stingerea incendiilor, amplasarea în locuri vizibile și semnalizarea acestora;*

✓ *verificarea iluminatului de siguranță pentru identificarea și folosirea în condiții de securitate a căilor de evacuare;*

✓ *semnalizarea căilor și ieșirilor de urgență, în conformitate cu prevederile legale;*

✓ *instruirea personalului pentru aplicarea Planului de evacuare, folosirea stingătoarelor de incendiu și efectuarea unor exerciții de simulare a unui incendiu.*

✓ *evaluarea factorilor de risc potențial și adaptarea dispozițiilor, ce stabilesc responsabilitățile personalului încadrat în compartimentul de specialitate;*

✓ *popularizarea în colectivele secțiilor și formațiunilor de judecată prin compartimentul de specialitate, a dispozițiilor Legii¹⁴⁰ nr.307/2006 privind*

¹³⁸ Menționăm că în prezent acesta este permis numai în urma legitimării și cu respectarea controlului antiterorist. Pentru public și avocați există filtre de control, efectuându-se și controale cu detectoare de metale.

¹³⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013.

¹⁴⁰ Republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 297 din 17 aprilie 2019.

apărarea împotriva incendiilor, a instrucțiunilor de apărare și luptă contra incendiilor și verificarea periodică dacă sunt afișate la loc vizibil, planul de evacuare a clădirii în caz de incendiu și semnalizările pentru căile de evacuare;

✓ *mărirea numărului persoanelor instruite în vederea atestării ca și cadre tehnice de specialitate.*

XVI. Măsuri pentru sporirea securității și sănătății în muncă a tuturor categoriilor de personal

Cu titlu de premisă, în calitate de *Președinte al Comitetului¹⁴¹ de Securitate și Sănătate în Muncă* delegat prin Ordinul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 9 din 12.01.2017, am avut în vedere că implementarea măsurilor de prevenire și protecția muncii impune:

- dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă organizarea muncii, condițiile de muncă și influența factorilor din mediul de muncă;
- furnizarea de instrucțiuni corespunzătoare tuturor categoriilor de personal.

¹⁴¹ Pentru realizarea informării, consultării și participării lucrătorilor, în conformitate cu dispoz. art.67 din HG nr.1425-2006 privind Normele metodologice de aplicare a prevederilor legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006, *Comitetul de securitate și sănătate în muncă are următoarele atribuții:*

a) analizează și face propuneri privind politica de securitate și sănătate în muncă și planul de prevenire și protecție, conform regulamentului de organizare și funcționare;

b) urmărește realizarea planului de prevenire și protecție, inclusiv alocarea mijloacelor necesare realizării prevederilor lui și eficiența acestora din punct de vedere al îmbunătățirii condițiilor de muncă;

c) analizează introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentelor, luând în considerare consecințele asupra securității și sănătății lucrătorilor și face propuneri în situația constatării anumitor deficiențe;

d) analizează alegerea, cumpărarea, întreținerea și utilizarea echipamentelor de muncă, a echipamentelor de protecție colectivă și individuală;

e) analizează modul de îndeplinire a atribuțiilor ce revin serviciului extern de prevenire și protecție, precum și menținerea sau, dacă este cazul, înlocuirea acestuia;

f) propune măsuri de amenajare a locurilor de muncă, ținând seama de prezența grupurilor sensibile la riscuri specifice;

g) analizează cererile formulate de lucrători privind condițiile de muncă și modul în care își îndeplinesc atribuțiile persoanele desemnate și/sau serviciul extern;

h) urmărește modul în care se aplică și se respectă reglementările legale privind securitatea și sănătatea în muncă, măsurile dispuse de inspectorul de muncă și inspectorii sanitari;

i) analizează propunerile lucrătorilor privind prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale, precum și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și propune introducerea acestora în planul de prevenire și protecție;

j) analizează cauzele producerii accidentelor de muncă, îmbolnăvirilor profesionale și evenimentelor produse și poate propune măsuri tehnice în completarea măsurilor dispuse în urma cercetării;

k) efectuează verificări proprii privind aplicarea instrucțiunilor proprii și a celor de lucru și face un raport scris privind constatările făcute;

l) dezbate raportul scris, prezentat comitetului de securitate și sănătate în muncă de către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție cel puțin o dată pe an, cu privire la situația securității și sănătății în muncă, la acțiunile care au fost întreprinse și la eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul de prevenire și protecție ce se va realiza în anul următor.

Având în vedere prevederile Regulamentului propriu de funcționare al Comitetului de Securitate și Sănătate în Muncă din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și prevederile art.69 din Normele¹⁴² metodologice de aplicare a prevederilor Legii¹⁴³ securității și sănătății în muncă nr.319/2006, **am prezentat Comitetului de Securitate și Sănătate în Muncă, în fiecare din anii 2017, 2018, 2019 inclusiv, Rapoartele privind situația securității și sănătății în muncă, care au fost aprobate în unanimitate.**

Împreună cu personalul de specialitate și Serviciul extern de prevenire și protecție contractat, am identificat riscurile pentru securitatea și sănătatea în muncă a categoriilor de personal și **am coordonat întocmirea de Planuri anuale de prevenire și protecție** ce conțin măsuri tehnice, sanitare, organizatorice, corespunzător condițiilor de muncă specifice.

În conformitate cu textele¹⁴⁴ de lege incidente, **am propus Colegiului de conducere** al Înaltei Curți de Casație și Justiție **organizarea activităților de protecție și de prevenire a riscurilor profesionale** incluzând următoarele:

- *numirea conducătorilor locurilor de muncă, cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă în toate cele patru secții;*
- *stabilirea¹⁴⁵ măsurilor pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor, adaptate naturii activităților jurisdicționale, ținând seama de alte persoane prezente în instanță;*
- *stabilirea¹⁴⁶ măsurilor pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire adecvată în domeniu sub formă de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului de lucru;*
- *supravegherea¹⁴⁷ corespunzătoare a sănătății lucrătorilor în funcție de riscurile privind securitatea și sănătatea în muncă.*

Astfel, în perioada de referință 2016 – 2019 au fost avute în vedere următoarele:

- *punerea la dispoziție de echipamente conform cerințelor legale și utilizarea fără a pune în pericol securitatea și sănătatea personalului; iar, cele ce pot genera situații periculoase, au fost verificate în conformitate cu legea;*

¹⁴² Aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1425/2006 publicată în Monitorul Oficial nr.882 din 30 octombrie 2006.

¹⁴³ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 646 din 26 iulie 2006.

¹⁴⁴ Prevederile art.8 alin.(4) din Legea nr.319/2006 și ale art.14 din H.G.nr.1425/2006.

¹⁴⁵ Conform prevederilor art. 10 din Legea nr.319/2006.

¹⁴⁶ Conform prevederilor art.20 și 21 din Legea nr.319/2006 și art.15 alin.(1) din H.G. nr.1425/2006.

¹⁴⁷ Conform prevederilor art.24 și 25 din Legea nr.319/2006 și a prevederilor H.G. nr.355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor.

- *măsuri pentru protecția împotriva electrocutării prin atingere directă sau indirectă prin verificarea instalației electrice la toate locurile de muncă;*
- *efectuarea reviziilor și inspecțiilor tehnice pentru autovehiculele din parcul auto, astfel încât să se prevină accidentele cauzate de eventuale deficiențe tehnice;*
- *efectuarea examenelor medicale la angajare și controlului medical periodic anual, pentru conducătorii auto, în vederea supravegherii stării de sănătate prin medici de medicina muncii.*

Față de cele expuse propun în continuare:

- *amplificarea acțiunilor de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale și a accidentelor la locul de muncă;*
- *asigurarea de către medicul specializat în medicina muncii, a controlului anual al fiecărui salariat și actualizarea datelor medicale pentru personalul înscris la acest medic de familie.*

Este important că în perioada de referință 2016 - 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a înregistrat accidente de muncă, situații de persoane date dispărute, accidente de traseu ori de circulație și nici cazuri de boală profesională.

SECȚIUNEA 2

Măsurile proactive pentru reconfigurarea mediului intraorganizațional

Cu titlu de premisă, capacitatea de adaptare a instanței supreme la mediul social și judiciar este supusă unor condiționalități (economice și socio-culturale – vizând nivelul de toleranță și interacțiune¹⁴⁸ interpersonală) diferite.

Fibrele organizației – judecători, magistrați-asistenți, personal auxiliar și conex – au un aport decisiv datorită necesității creării de mecanisme manageriale de control.

Într-o necesară analiză psiho-socială, diversitatea¹⁴⁹ și complexitatea umană sunt premise a oricărei evaluări privind rolul unei persoane într-o colectivitate deoarece organizațiile au reprezentări diferite pentru indivizi; iar, pe de altă parte, „echipele” din cadrul structurilor organizaționale oferă indivizilor conștientizarea că apartenența la acestea poate oferi încredere personală.

Prin percepțiile diferite ale indivizilor, organizațiile reprezintă structuri¹⁵⁰ eterogene, fiind un conglomerat de comportamente¹⁵¹, iar dinamica activității presupune o diversitate de valori pentru realizarea obiectivelor strategice.

Deși în esență, rolul unui manager este de a administra „echipele”, fundația mediului intraorganizațional nu se poate consolida în absența unor raporturi interpersonale bazate pe înțelegere și respect; în condițiile în care activitatea managerilor constă deseori în interacțiunile cu diferite categorii de personal, în

¹⁴⁸ (...) relațiile apropiate sunt posibile doar atât timp cât părțile au încredere una în alta. Dar încrederea nu poate supraviețui și nici nu se poate dezvolta într-un mediu caracterizat de neîncredere și ură. De asemenea, nu poți fi complet onest cu cineva dacă nu ai încredere în acea persoană. Neîncrederea dăunează onestității. (P.Singer, *Tratat de etică*, Editura Polirom, București, 2006, pag.363).

¹⁴⁹ Particularitățile indivizilor se manifestă în trei componente comportamentale: abilitățile personale, atitudinile în relațiile de muncă și capacitatea de învățare.

¹⁵⁰ Fiecare membru al unui grup ocupă o anumită poziție în structura ierarhică a grupului, căreia îi corespunde un status, dotat cu un anumit prestigiu, ceea ce îi obligă să îndeplinească o anumită funcție, deci să joace un anumit rol, potrivit unui model...

Modul în care vor fi jucate rolurile va depinde de o suită de factori individuali, capacitate fizică, intelectuală, aptitudini, personalitate, atitudinea față de status (M. Voinea, *Sociologie generală și juridică*, Editura Holding Reporter, București, 1997, pag.72-73).

¹⁵¹ În general, există un tipar al comportamentului nostru. În timp ce cultura determină o parte a tiparului, o mare parte a lui este determinată și de elementele structurale ale societății. Printre aceste elemente sunt: statutul, rolul, grupurile, organizațiile, instituțiile sociale și comunitatea (N. Goodman, *Introducere în sociologie*, Editura Lider, seria cultură generală, București, 1992, pag.67).

cadrul cărora își exersează abilitățile¹⁵² conversaționale, de mediere și de negociere.

Conștientizarea nevoilor fiecărei categorii de personal și permanenta capacitate de adaptare (chiar a vicepreședintelui) pot asigura prevalența interesului general al instanței supreme.

Așa fiind, *pentru armonizarea activității „echipei” Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât rolul decisiv îl are președintele instanței semnat ca „lider” al acesteia, ce gestionează diferențele culturale și induce sentimentul apartenenței colective sunt necesare următoarele calități¹⁵³ ale vicepreședintelui:*

- fidelitate;
- conștiinciozitate;
- simț al datoriei;
- sensibilitate la contacte umane;
- dinamicitate;
- spirit de organizare;
- spirit imaginativ și sintetic;
- pregătire profesională de necontestat;
- integritate;
- aptitudini;
- cunoștințe;
- experiența managerială;
- un nivel de comunicare empatică¹⁵⁴.

Or, considerat a fi unul din dintre atributele esențiale, a fi empatic față de nevoile categoriilor de personal poate consolida încrederea și în acest sens apreciez că este decisivă abilitatea vicepreședintelui de a elimina barierele de comunicare¹⁵⁵.

¹⁵² Inclusiv făcând apel la metodele tip *brainstorming* (metodă creativă de rezolvare a problemelor, bazată pe stimularea gândirii unei persoane cu ajutorul ideilor altor persoane, ce urmărește identificarea unei soluții la o problemă printr-un grup de persoane).

În sensul acesteia trebuie ca vicepreședintele să organizeze ședințe de lucru ori de câte ori este necesar pentru eliminarea unor probleme, îndemnând în permanență la o gândire nelimitată pe participanți, care își vor exprima ideile cu privire la decizia ce urmează a fi luată, în mod spontan, fără nicio reținere) și *sinectică*, ce derivă din psihologia gândirii, urmărind stimularea unui proces creator prin analiza și precizarea problemei, formularea ideilor de către participanții la ședințele de lucru cu privire la posibilitățile de soluționare și dezvoltarea unor analogii directe, interpretarea în mod just a afirmațiilor și asociațiilor de idei ale membrilor echipei. (A se vedea pe larg C. Furtună, C. Diaconu, *Managementul administrativ-judiciar*, Editura All Beck, București, 2002, pag.23).

¹⁵³ M. Petrescu, I. Stegăroiu, N. Năbârjoiu, A. Duică, E. Popa, *Managementul schimbării și riscului*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010, pag.179.

¹⁵⁴ Empatia, potrivit dicționarului, este capacitatea de a recunoaște și, într-o oarecare măsură, de a împărtăși sentimentele care sunt experimentate de o altă ființă, chiar dacă aceasta nu le exprimă explicit.

Pe de altă parte, important de identificat sunt și rețelele nonformalizate de comunicare, care vor determina efectele comportamentelor tuturor categoriilor de personal asupra circulației¹⁵⁶ informației.

Concomitent, ascultarea¹⁵⁷ activă va fi o componentă necesară a atribuțiilor vicepreședintelui și dincolo de valoarea adăugată extrasă (în termeni de informație) va permite stabilirea unui climat de încredere.

Aceasta deoarece un manager care nu înțelege mecanismele interne și la nivel de grup va alocă task-uri în mod eronat persoanelor incapabile să le finalizeze și de asemenea, modul de livrare al informațiilor, dacă nu este adaptat personalității acestora poate determina fisuri în coeziunea și randamentul echipelor.

Or, constrânși de existența termenelor limită, membrii acestor „echipe” nu pot realiza întotdeauna comunicarea directă și în aceste cazuri *vicepreședintele devine un vector de comunicare, apt să genereze un mediu de încredere în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție* și să creeze convingerea tuturor categoriilor de personal asupra strategiilor de acțiune și standardelor de performanță profesională specifică.

¹⁵⁵ În lucrările de de psihologie aplicată sunt identificate următoarele tipologii de persoane:

- **Tipul introvertit extrem:** Această persoană este extrem de meditativă și analitică, are o înclinație spre perfecționism și se poate concentra cu insistență asupra detaliilor.
- **Tipul extravertit extrem:** Această persoană urmărește acțiunea, preferă să se apuce repede de treabă și să se ocupe mai târziu de detalii (sau să le treacă cu vederea, considerând că se va ocupa altcineva de ele).
- **Tipul combinat extravertit/introvertit:** Această persoană are atribute aparținând ambelor tipuri și reprezintă un echilibru al celor două extreme. (R. Cava, *Comunicarea cu oamenii dificili*, Editura Curtea Veche, București, 2003, pag.40).

¹⁵⁶ Modul în care sunt tratați membrii organizației poate fi factor de creștere sau descreștere a participării indivizilor, de tensionare sau detensionare în interiorul organizației (A. Stănoiu, *Sociologie juridică*, Editura Trei, București, 1999, pag.65).

¹⁵⁷ Din acest punct de vedere psihologia americană, are în vedere beneficiile **ascultării active ca tehnică de perfecționare a comunicării organizaționale**, care are ca premise:

- ✓ oamenii gândesc mai rapid decât vorbesc și nu ascultă întregul mesaj care li se transmite, fiind preocupați de pregătirea propriului răspuns;
- ✓ semnificația originală a mesajului nu este obligatoriu transmisă prin comunicarea verbală;
- ✓ adesea metaforele sunt decodificate incorect fără ca partenerii la comunicare să afle vreodată că au existat neînțelegeri.
- **Tehnica ascultării active constă în receptarea, decodificarea și verificarea mesajului prin dialog imediat cu emitentul.**
- În acest fel emitentul constată că este ascultat, iar receptorul își clarifică și confirmă impresiile.
- Dincolo de simpla receptare a cuvintelor, în ascultarea activă receptorul trebuie să se concentreze asupra sentimentelor, atitudinilor, încărcăturii afective care însoțesc mesajele.
- Bazată mai ales pe încurajarea laturii afective, comunicarea activă ajută la diminuarea barierelor de statut, de percepție, de cultură și de personalitate.

(N. Năbârjoiu, *Metode moderne de management al firmei*, Editura Universitară București, 2007, pag.224-227).

Întrucât, evoluția instituțională și adaptarea la schimbările mediului socio-economic și juridic, reprezintă condiție a existenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, *mutatis mutandi*, măsurile strategice și operaționale propuse prin planul managerial pentru exercitarea atribuțiilor funcției de vicepreședinte pot fi o garanție a realizării obiectivelor instituționale legitime.

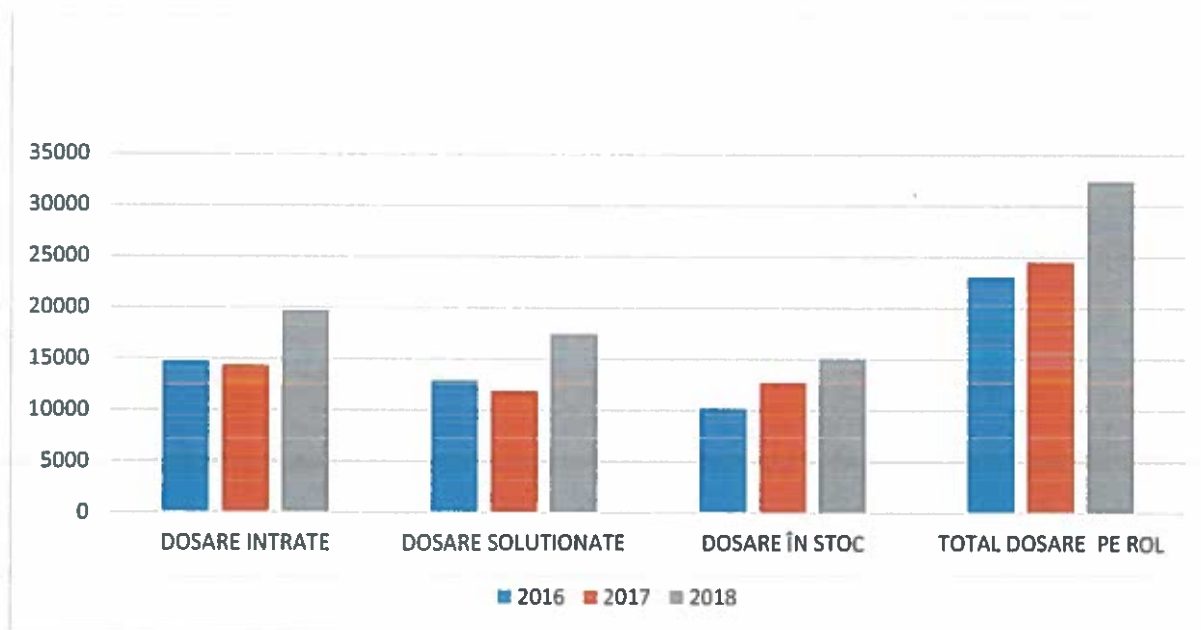
*
* *

În final, exprim certitudinea unor relații de colaborare activă cu Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina Alina Corbu, cu vicepreședintele cu atribuții în materie civilă, membrii Colegiului de Conducere și președinții de secții și am conștiința că reușita planului managerial propus depinde de consolidarea încrederii categoriilor de personal (judecători, magistrați-asistenți, personal auxiliar de specialitate, personal conex, specialiști IT, personal cu funcție public și personal contractual), precum și de recunoașterea aptitudinilor, valorizarea muncii și devotamentului acestora.

Anexa nr. 1

Activitatea* judiciară a Înaltei Curți de Casație și Justiție
în perioada 2016 - 2018

	2016	2017	2018
DOSARE INTRATE	14753	14337	19723
DOSARE SOLUȚIONATE	12872	11828	17437
DOSARE ÎN STOC	10199	12708	14994
TOTAL DOSARE PE ROL	23071	24536	32431

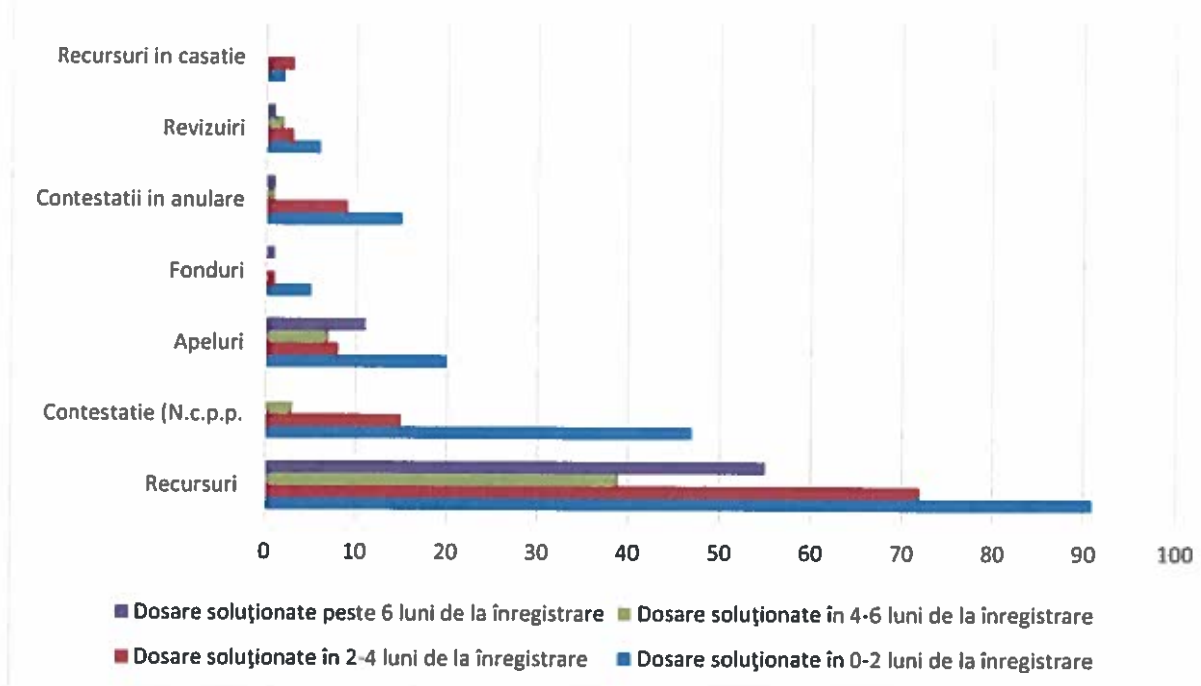

* Datele statistice sunt extrase din bilanțurile Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anii 2016-2018

Anexa nr.2

Date* relevante privind activitatea Completurilor de 5 judecători pe anul 2018

Durata soluționării cauzelor în funcție de stadiul procesual

Operativitatea la nivelul Completurilor de 5 judecători

INDICE STATISTIC	Valoare
Indice de operativitate la dosare rulate formulă de calcul: dosare soluționate/dosare rulate	62%
Indice de operativitate la total dosare formulă de calcul: dosare soluționate/(stoc + dosare intrate - dosare suspendate)	64%
Indice privind celeritatea soluționării cauzelor formulă de calcul: dosare soluționate 0-6 luni/dosare soluționate	83%
Indice de casare formulă de calcul: recursuri admise/dosare soluționate	0,04 %
Indice de menținere formulă de calcul: recursuri respinse/dosare soluționate	53%

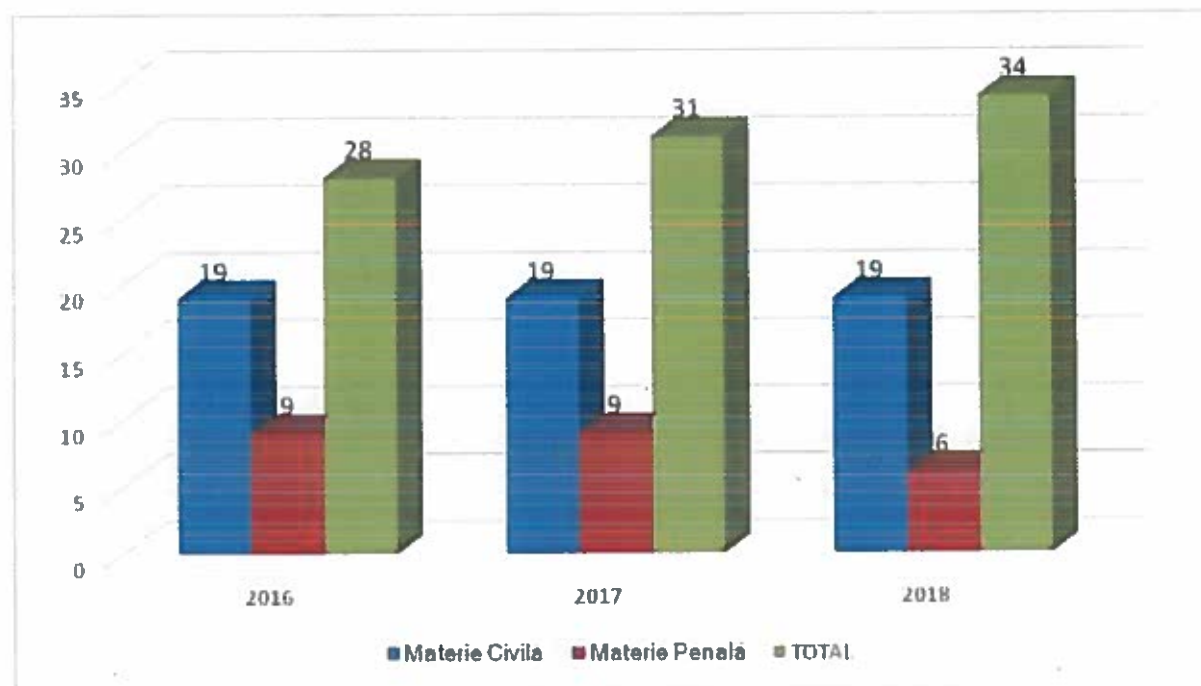
Încărcătura pe judecător / magistrat asistent la Completurile de 5 judecători

INDICATOR	Judecător	Magistrat asistent
Dosare rulate/procent din numărul total de dosare rulate	221 / 33%	177 / 17%
Dosare soluționate/procent din numărul total de dosare soluționate	106 / 33%	77 / 17%
Decizii redactate/procent din numărul total de hotărâri	-	69 / 17%
Încheieri redactate (cu număr)	-	5 / 17%

*Datele statistice sunt extrase din bilanțul Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anul 2018

Anexa nr. 3

Examinarea* comparativă a recursurilor în interesul legii pe materii civilă și penală în perioada 2016 - 2018

*Datele statistice sunt extrase din bilanțurile Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anii 2016-2018

Deciziile de recurs în interesul legii în materie penală pronunțate în perioada 2017-2019

1. Decizia¹ nr. 4 din 20 martie 2017 (dosar nr.25/2016)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 378 alin. (1) lit. c) Cod penal, stabilește că :

„Infracțiunea de abandon de familie săvârșită prin neplata, cu rea-credință, timp de trei luni, a pensiei de întreținere, instituită printr-o singură hotărâre judecătorească în favoarea mai multor persoane, constituie o infracțiune unică continuă”.

2. Decizia² nr. 5 din 20 martie 2017 (dosar nr.26/2016)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art.485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, stabilește că:

„Retragerea, de către inculpat, în fața instanței de judecată a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției”.

3. Decizia³ nr. 13 din 3 iulie 2017 (dosar nr.1360/1/2017)

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel Târgu-Mureș și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 469 alin.(3) din Codul de procedură penală, stabilește că:

„În urma admiterii cererii de redeschidere a procesului penal pentru persoanele condamnate judecate în lipsă, cauza se reia din faza judecării în primă instanță”.

4. Decizia⁴ nr. 14 din 18 septembrie 2017 (dosar nr.1693/1/2017)

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel București și stabilește că:

„În interpretarea dispozițiilor art. 56 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, judecătorul de supraveghere a

¹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 360 din 16.05.2017.

² Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 375 din 19.05.2017.

³ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 735 din 13.09.2017.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 908 din 20.11.2017.

privării de libertate din cadrul penitenciarului a cărei administrație a dispus măsuri pretins a fi îngădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate este competent să soluționeze pe fond plângerea formulată, chiar dacă ulterior aceasta a fost transferată definitiv sau temporar”.

5. Decizia⁵ nr. 19 din 16 octombrie 2017 (dosar nr.1902/1/2017)

Admite recursul în interesul legii declarat de Curtea de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că:

„Atunci când se instituie măsuri asigurătorii în procesul penal, nu este necesar să se indice sau să se dovedească ori să se individualizeze bunurile asupra cărora se înființează măsura asigurătorie”.

6. Decizia⁶ nr. 20 din 16 octombrie 2017 (dosar nr.1983/1/2017)

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel Târgu-Mureș și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 235 alin.(1) din Codul de procedură penală, stabilește că:

„Termenul de 5 zile prevăzut de art. 235 alin.(1) din Codul de procedură penală se calculează potrivit art.269 alin. (1),(2) și (4) din Codul de procedură penală”.

7. Decizia⁷ nr. 21 din 6 noiembrie 2017 (dosar nr.2297/1/2017)

Admite recursul în interesul legii formulat de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor vizând încadrarea juridică a faptei de evidențiere, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, în ipoteza înregistrării unor facturi fiscale și chitanțe de plată întocmite în fals în numele unor societăți comerciale care nu recunosc tranzacțiile sau care au avut în perioada funcționării comportamentul fiscal asemănător societăților comerciale „fantomă”, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale; raportul dintre infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art.9 alin.(1) din Legea nr.241/2005 și infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată/uz de fals prevăzute de art.322/art.323 din Codul penal, stabilește că:

Fapta de evidențiere în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, constituie infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art.9 alin.(1) lit.c) din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale”.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 953 din 04.12.2017.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 904 din 17.11.2017.

⁷ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1024 din 27.12.2017.

8. Decizia⁸ nr. 26 din 20 noiembrie 2017 (dosar nr.2432/1/2017)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 86 din Codul de procedură penală, stabilește că:

„În procesul penal, Fondul de garantare a asiguraților în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de autovehicule asigurate la o societate de asigurare aflată în faliment nu are calitatea de parte responsabilă civilmente”.

9. Decizia⁹ nr. 1 din 22 ianuarie 2018 (dosar nr.3094/1/2017)

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel București și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 140¹ alin.(2) din Legea nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, cu modificările și completările ulterioare, stabilește următoarele:

„Cererea de recunoaștere a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii pronunțată de o instanță străină, formulată de persoana condamnată, aflată în România, în vederea contopirii cu pedepse aplicate de instanțele române și deducerii duratei executate în străinătate este o cerere incidentală de competența instanței investite cu soluționarea cererii de contopire.

10. Decizia¹⁰ nr. 9 din 19 martie 2018 (dosar nr.142/1/2018)

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii promovat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel București privind *„posibilitatea cenzurării procedurii de cameră preliminară în apel și limitele acestei cenzuri”.*

11. Decizia¹¹ nr. 14 din 4 iunie 2018 (dosar.775/1/2018)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor prevăzute de art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală, stabilește următoarele:

„Termenul în care inculpatul, persoana vătămată și celelalte părți pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală este un termen de recomandare”.

12. Decizia¹² nr. 15 din 17 septembrie 2018 (dosar nr.1318/1/2018)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

„Instanța competentă să soluționeze cererile formulate de persoanele condamnate în cursul executării pedepsei este instanța în a cărei circumscripție se află locul de deținere la data

⁸ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 162 din 21.02.2018.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 239 din 19.03.2018.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 429 din 21.05.2018.

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 765 din 05.09.2018.

¹² Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 885 din 22.10.2018.

formulării cererii, indiferent dacă locul de deținere este reprezentat de penitenciarul stabilit inițial sau de penitenciarul stabilit prin transferarea definitivă ori temporară a persoanei condamnate”.

13. Decizia¹³ nr. 16 din 17 septembrie 2018 (dosar nr.1512/1/2018)

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală stabilește că:

„Termenul „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia” este un termen peremptoriu, iar încălcarea sa atrage decăderea procurorului din dreptul de a formula cereri privind măsurile preventive și nulitatea actului făcut în acest sens peste termen, precum și imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive înainte de expirarea duratei acesteia”.

14. Decizia¹⁴ nr. 22 din 12 noiembrie 2018 (dosar nr.2063/1/2018)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 184 alin. (28) din Codul de procedură penală, din durata pedepsei se deduce perioada în care suspectul sau inculpatul a fost internat voluntar sau nevoluntar într-o instituție de specialitate, în vederea efectuării expertizei psihiatrice”.

15. Decizia¹⁵ nr. 1 din 14 ianuarie 2019 (dosar nr.2691/1/2018)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

„Fapta unei persoane audiată ca martor, de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată, întrunește numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal”.

16. Decizia¹⁶ nr. 3 din 11 februarie 2019 (dosar nr.1905/1/2018)

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov privind: *„Incidența dispozițiilor art. 595 alin. (1) Cod procedură penală, în cazul cererilor formulate în etapa executării pedepsei de persoanele condamnate printr-o hotărâre penală definitivă pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 alin. (1) Cod penal – comisă prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară, legi și ordonanțe ale Guvernului – și care invocă dezincriminarea faptei, ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale”.*

¹³ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 927 din 02.11.2018.

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 47 din 18.01.2019.

¹⁵ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 187 din 08.03.2019.

¹⁶ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 276 din 11.04.2019.

17. Decizia¹⁷ nr. 4 din 11 februarie 2019 (dosar nr.3078/1/2018)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, stabilește că:

„În ipoteza în care instanța a admis cererea inculpatului de judecare în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, iar cauza a fost judecată potrivit acestei proceduri, nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri de achitare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a și lit. c) din Codul de procedură penală”.

18. Decizia¹⁸ nr. 5 din 11 februarie 2019 (dosar nr.2715/1/2018)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea art. 174, cu referire la art. 154 alin.2 teza I din Codul penal, stabilește că:

„Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit”.

19. Decizia¹⁹ nr. 8 din 11 martie 2019 (dosar nr.190/1/2019)

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara. În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, modificată prin Legea nr. 169/2017, stabilește următoarele:

„Competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află, revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală”.

20. Decizia²⁰ nr. 10 din 8 aprilie 2019 (dosar nr.191/1/2019)

Admite recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, art. 342 alin. (6) din Codul penal și art. 549¹ din Codul de procedură penală, stabilește următoarele:

„În cazul faptei prevăzute de art. 342 alin. (6) din Codul penal, cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, în procedura reglementată de art. 549¹ din Codul de procedură

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 546 din 03.07.2019.

¹⁸ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 334 din 02.05.2019.

¹⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 427 din 30.05.2019.

²⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 472 din 11.06.2019.

penală, în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă”.

21. Decizia²¹ nr. 11 din 8 aprilie 2019 (dosar nr.198/1/2019)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, stabilește că:

„Pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie prevăzută de art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile și nu ca efect al împăcării”.

22. Decizia²² nr. 15 din 20 mai 2019 (dosar nr.737/1/2019)

Admite recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 318 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală, stabilește că:

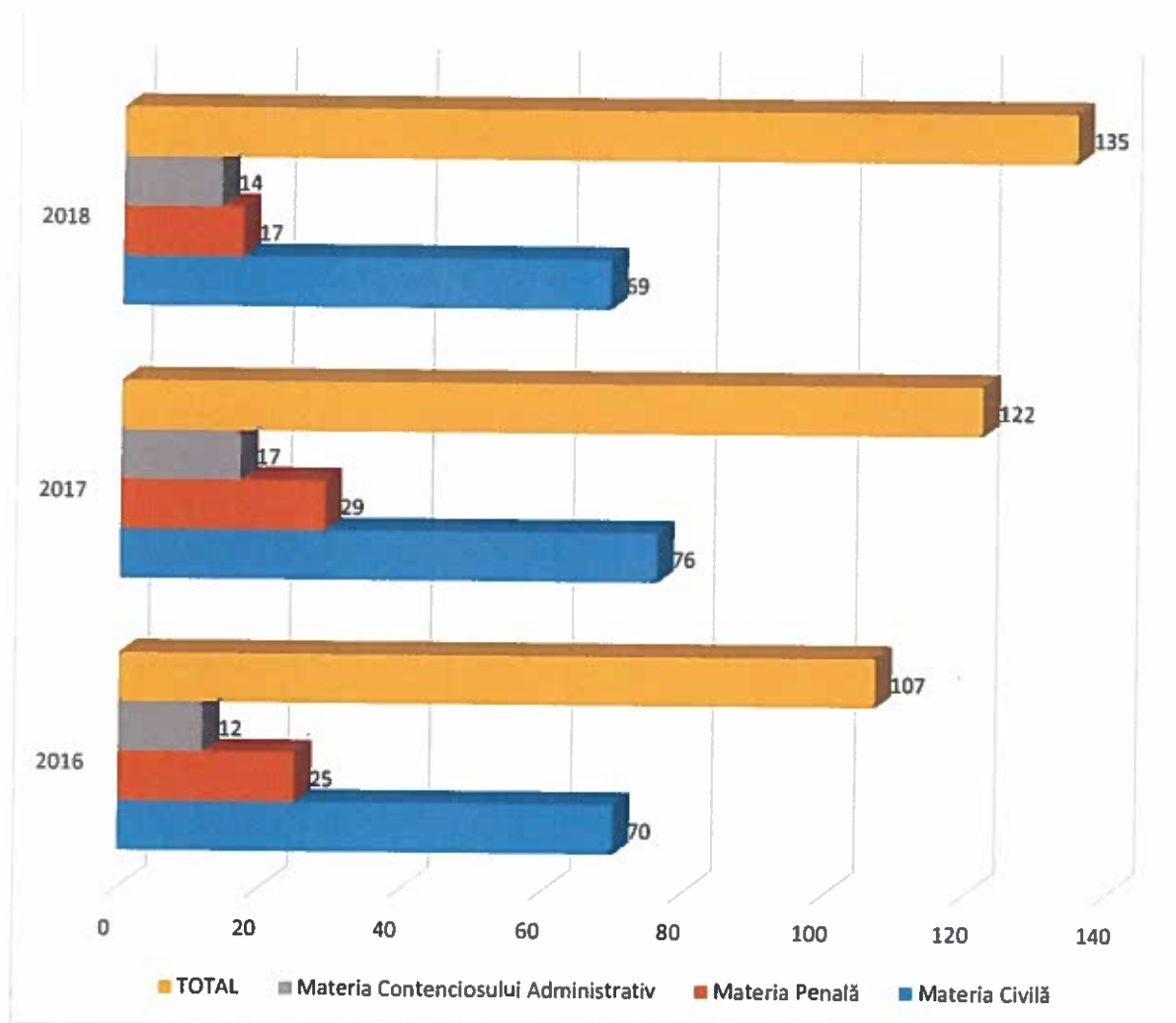
„În ipoteza renunțării la urmărirea penală față de un suspect sau inculpat minor care a împlinit vârsta de 16 ani poate fi dispusă față de acesta obligația prestării unei munci neremunerate în folosul comunității”.

²¹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 477 din 12.06.2019.

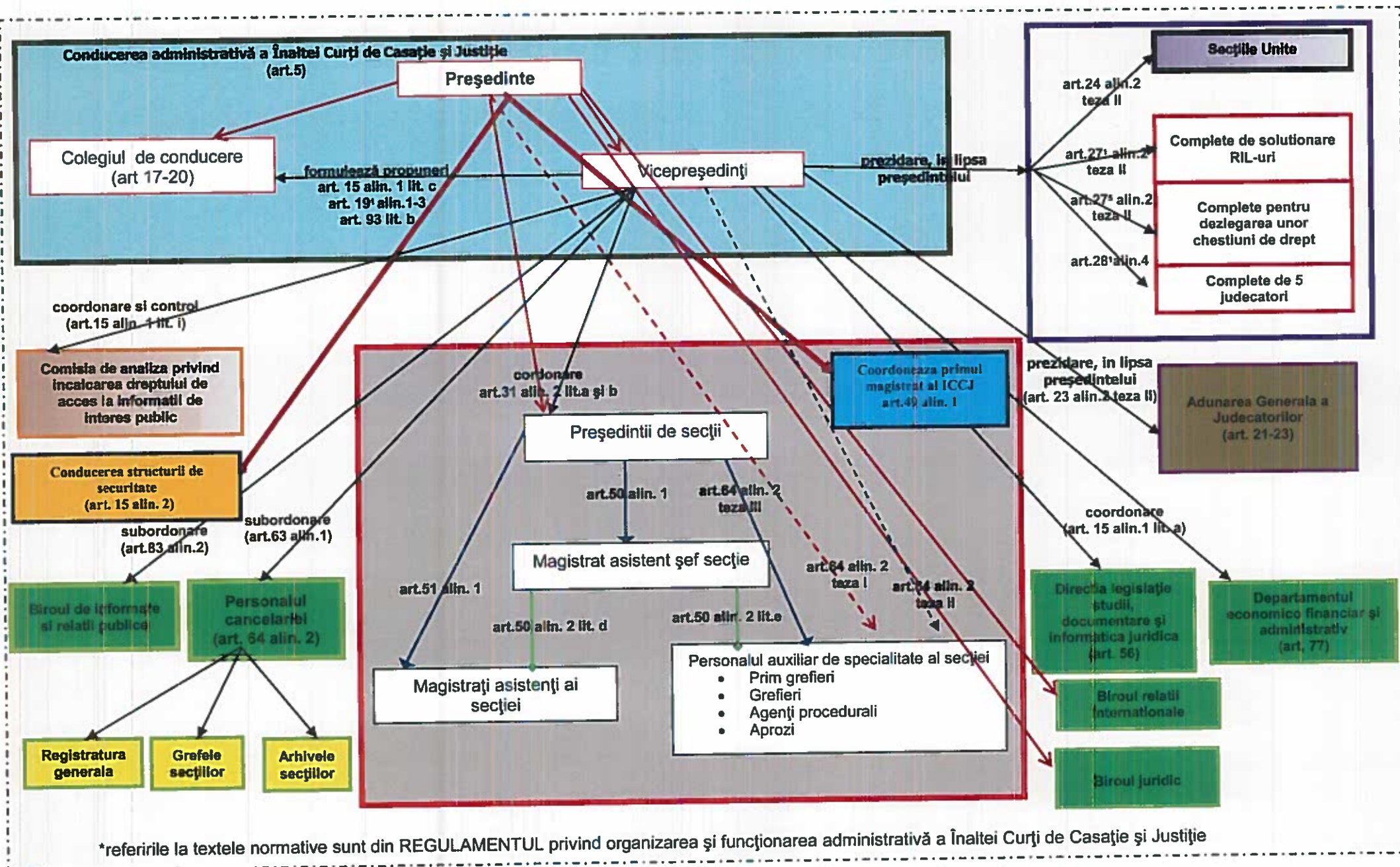
²² Nepublicată.

Anexa nr. 5

Examinarea* comparativă a sesizărilor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în perioada 2016-2018

*Datele statistice sunt extrase din bilanțurile Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anii 2016-2018

*referirile la textele normative sunt din REGULAMENTUL privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

*Diagrama organizațională de subordonare administrativă în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

BIBLIOGRAFIE

I. Acte normative

Constituția României din 1991 revizuită în anul 2003

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr.30 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României nr.135 din 31 mai 1994

Legea nr.51/1991 *privind siguranța națională* publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.163 din 07 august 1991

Legea nr. 14/1992 *privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.33 din 03 martie 1992

Legea nr.47/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale* republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 03 decembrie 2010

Legea nr.30/1994 *privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994

Legea nr.51/1995 *privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 07 februarie 2011

Legea nr.544/2001 *privind liberul acces la informațiile de interes public modificată*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.663 din 23 octombrie 2011

Legea nr.182/2002 *privind protecția informațiilor clasificate*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002

H.G. nr.585/2002 *pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, modificată și completată*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.485 din 05 iulie 2002

Legea nr. 672/2002 *privind auditul intern*, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.856 din 05 decembrie 2011

Legea nr.303/2004 *privind statutul judecătorilor și procurorilor*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005

Legea nr.304/2004 *privind organizarea judiciară*, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005 cu modificările și completările ulterioare (ultima fiind prin O.U.G. nr.12/2019, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.185 din 07 martie 2019)

Ordinul nr. 1349/2004 al Ministrului sănătății privind caracterul voluntar al standardelor menționate în Normele generale de protecție a muncii, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 997 din 29 octombrie 2004

Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.1161 din 08 decembrie 2004

Legea nr.550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1175 din 13.12.2004

O.U.G. nr.14/2005 privind modificarea formularelor pentru declarația de avere și pentru declarația de interese, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.200 din 09 martie 2005

Legea nr.307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 633 din 21 iulie 2006

Legea nr.319/2006 privind protecția muncii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 646 din 26 iulie 2006

H.G. nr. 1425/2006 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006, publicată în Monitorul Oficial nr.882 din 30 octombrie 2006

H.G. nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 332 din 17 mai 2007

H.G. nr.1346/2007 privind aprobarea Planului de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților din cadrul mecanismului de cooperare și verificare a progresului realizat de România în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.765 din 12 noiembrie 2007

Legea nr. 286/2009 privind Noul Cod Penal (intrat în vigoare la data de 01 februarie 2014), publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009

Legea nr. 135/2010 privind Noul Cod de Procedură Penală, (intrat în vigoare la data de 01 februarie 2014), publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010

Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 621 din 02 septembrie 2010

Legea nr.202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (Legea micii reforme), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.714 din 26 octombrie 2010

H.G. nr.215/2012 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2012 – 2015 (SNA), a Inventarului măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de evaluare, precum și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2012-2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 202 din 27 martie 2012

Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013

O.U.G. nr. 6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016

O.U.G. nr.18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 389 din 23 iunie 2016

Legea nr.184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 831 din 20 octombrie 2016.

II. Regulamente, Hotărâri ale Colegiului de conducere al I.C.C.J., Hotărâri C.S.M.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr.876 din 25 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare (*ultima fiind prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.9 din 05 aprilie 2016*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 274 din 12 aprilie 2016)

Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, adoptat prin *Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr.1375 din 17 decembrie 2015*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.970 din 28 decembrie 2015, modificat prin *Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr. 141 din 20 februarie 2017* publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 130 din 20 februarie 2017

Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție adoptat prin *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.74/2012* publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 112 din 13 februarie 2012

Proiect privind propunerile de modificare a Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție elaborat de o comisie numită prin *Ordinul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.33 din 22 ianuarie 2019*, ce a fost coordonată de către ambii vicepreședinți, finalizat la data de 01 octombrie 2019

Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media aprobat prin *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.197/2019*

III. Rapoarte, recomandări, decizii, rezoluții, avize, studii, conferințe, strategii, metodologii etc.

Raportul din 30 ianuarie 2013 al Comisiei Uniunii Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare

Raportul din 22 ianuarie 2014 al Comisiei Uniunii Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare

Recomandarea nr. R (86) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către Statele Membre privind măsurile de prevenire și reducere a volumului excesiv de activitate al instanțelor

Decizia 2006/928/CE din 13 decembrie 2006 a Comisiei Uniunii Europene privind stabilirea a unui Mecanism de Cooperare și de Verificare a progresului realizat de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției

Rezoluția nr. (81) 7 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție

Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești

Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești

Studiul privind percepția magistraților asupra independenței sistemului judiciar (2006) elaborat de Transparency International România

Conferința Judecătorilor Europeni desfășurată la Cracovia în perioada 25-26 aprilie 2005 cu tema "Justiția și media"

Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2016 – 2020 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 644 din 23.08.2016

Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020 aprobată prin H.G. nr.282/2016 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 311 din 22 aprilie 2016.

Planul de Integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016 – 2020 la nivelul Autorității Judecătorești aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 161/2018 cu

modificările aduse prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.941/2018

Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale din 02 august 2018 adoptată prin H.G. nr. 588/2018 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 751 din 30 august 2018

Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție adoptată prin H.G. nr.599/2018 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 751 din 30 august 2018

IV. Decizii ale Curții Constituționale a României

Decizia Curții Constituționale a României nr.51/2016 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016

Decizia Curții Constituționale a României nr. 321/2017 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 580 din 10 iulie 2017

Decizia Curții Constituționale a României nr.685/2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1021 din 29 noiembrie 2018

Decizia Curții Constituționale a României nr. 26/2019 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 193 din 12 martie 2019

Decizia Curții Constituționale a României nr. 417/2019 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 825 din 10 octombrie 2019

V. Hotărâri ale Curții Europene ale Drepturilor Omului

Hotărârea CEDO din 1 decembrie 2005 în cauza Păduraru contra României, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.514 din 14 iunie 2006

Hotărârea CEDO din 06 decembrie 2007 în cauza Beian împotriva României, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.616 din 21 august 2007

VI. Lucrări de specialitate

N. Goodman, *Introducere în sociologie*, Editura Lider, seria cultură generală, București, 1992

M. Voinea, *Sociologie generală și juridică*, Editura Holding Reporter, București, 1997

M. Voinea, Fl. Dumitrescu, *Psiho-sociologie judiciară*, Editura SYLVI, București, 1999

- A. Stănoiu**, *Sociologie juridică*, Editura Trei, București, 1999
- C. Furtună, C. Diaconu**, *Managementul administrativ-judiciar*, Editura All Beck, București, 2002
- R. Cava**, *Comunicarea cu oamenii dificili*, Editura Curtea Veche, București, 2003
- M. Ghiță, M. Sprânceană**, *Auditul intern al instituțiilor publice*, Editura Tribuna Economică, București, 2004
- P. Singer**, *Tratat de etică*, Editura Polirom, București, 2006
- N. Năbârjoiu**, *Metode moderne de management al firmei*, Editura Universitară, București, 2007
- M. Petrescu, I. Stegăroiu, N. Năbârjoiu, A. Duică, E. Popa**, *Managementul schimbării și riscului*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010
- L. Barac**, *Management judiciar*, Editura Hamangiu, București, 2010

VII. Site-uri

<http://www.scj.ro>
<http://www.csm1909.ro>
<http://www.inm-lex.ro>
<https://wcd.coe.int>
<https://www.wcd.coe.int>
<http://eur-lex.europa.eu>
<https://www.ncjrs.gov>
<https://ro.wikipedia.org>

***Notă** Toate sursele documentare indicate în bibliografie sunt prezentate în ordine cronologică.

17. Decizia¹⁷ nr. 4 din 11 februarie 2019 (dosar nr.3078/1/2018)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, stabilește că:

„În ipoteza în care instanța a admis cererea inculpatului de judecare în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, iar cauza a fost judecată potrivit acestei proceduri, nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri de achitare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a și lit. c) din Codul de procedură penală”.

18. Decizia¹⁸ nr. 5 din 11 februarie 2019 (dosar nr.2715/1/2018)

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea art. 174, cu referire la art. 154 alin.2 teza I din Codul penal, stabilește că:

„Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit”.

19. Decizia¹⁹ nr. 8 din 11 martie 2019 (dosar nr.190/1/2019)

Admite recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara. În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, modificată prin Legea nr. 169/2017, stabilește următoarele:

„Competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află, revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală”.

20. Decizia²⁰ nr. 10 din 8 aprilie 2019 (dosar nr.191/1/2019)

Admite recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, art. 342 alin. (6) din Codul penal și art. 549¹ din Codul de procedură penală, stabilește următoarele:

„În cazul faptei prevăzute de art. 342 alin. (6) din Codul penal, cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, în procedura reglementată de art. 549¹ din Codul de procedură

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 546 din 03.07.2019.

¹⁸ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 334 din 02.05.2019.

¹⁹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 427 din 30.05.2019.

²⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 472 din 11.06.2019.

penală, în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă”.

21. Decizia²¹ nr. 11 din 8 aprilie 2019 (dosar nr.198/1/2019)

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, stabilește că:

„Pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie prevăzută de art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile și nu ca efect al împăcării”.

22. Decizia²² nr. 15 din 20 mai 2019 (dosar nr.737/1/2019)

Admite recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 318 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală, stabilește că:

„În ipoteza renunțării la urmărirea penală față de un suspect sau inculpat minor care a împlinit vârsta de 16 ani poate fi dispusă față de acesta obligația prestării unei munci neremunerate în folosul comunității”.

²¹ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 477 din 12.06.2019.

²² Nepublicată.